

Izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za in-
samstvo Din 40.— neobvezno.
Oglas po tarifi.
Uredništvo:
Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5/1.
Telefon št. 2072 in 2804; pošto št.
št. 2034.
Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Preš-
ernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 28.120.
Wien, Nr. 105.347.

Ljubljana, 17. junija.
Jutri se vrše občinske volitve v več
krajih Slovenije. Napredni elementi, ki
se zbirajo okoli preizkušene zastave
SDS so na podlagi jasno začrtanih ob-
činskih programov razvili tako odkrito-
srčno idejno in nacionalno vseskozi po-
šteno agitacijo, da smo lahko o volil-
nem uspehu ter napredku SDS v ve-
likem številu občin že danes gotovi.

Kakor lebdi pred očmi SDS državni
program velike Jugoslavije, ki naj po-
stane stebel slovenske bodočnosti v
Evropi, tako zagovarja na notranjih sa-
moupravnih področjih podrobno, stvar-
no, ljubeznivo, pošteno delo v
korist splošnosti. Brez naprednih, kul-
turno visoko stojičih in gospodarsko
zdravo se razvijajočih samoupravnih
edinic ni mogoča velika država. Zato
posveča SDS svoje organizatorne in
idejne sposobnosti in smeri baš podrob-
nemu delu v občinskem gospodarstvu.

Dosedanji uspehi v občinah, kjer imajo
pristajali SDS besedo, kažejo ono si-
stematizacijo in solidnost, s katerimi se
odlikuje ves ostali kulturni in idejni po-
kret SDS med Slovenci. Nasproti kleri-
kalnemu nazadnjaštvu je danes samo
SDS, ki razvija podrobno kulturno delo
v doslednem in brezkompromisnem
naprednem duhu med Slovenci, vse
drugo, kar danes služi klerikalizmu kot
napredna poturica, se omejuje le na
zaščito svojih egoističnih interesov. V
tem smislu je treba vzeti one malošte-
vilne elemente širom naše slovenske
zemlje, ki se odtegujejo širokemu na-
prednemu in kulturnemu pokretu SDS
med Slovenci in ki se s svojimi zveza-
mi, bodisi s klerikalci, bodisi z Nemci
postavljajo ob rob tudi našim prvobit-
nim nacionalnim idejam.

Vse, kar danes deluje med Slovenci
res napredno, prepričano in s pravim
idealizmom, se bolj in bolj zbira okoli
SDS. Tega dejstva ne pripisujemo morda
radi samohvale, nego kot ugotovitev:
Ni zgolj slučaj, da je ogromna večina
mestne in podeželske slovenske intelli-
gencije, pa naj pripada ta uradništvu,
obrtništvu, trgovstvu, delavstvu ali pa
kmetstvom, v obeh slovenskih
oblasteh v vrstah SDS.

S tega splošnega nacionalnega in
političnega vidika je treba motriti tudi
občinske volitve, zlasti tam, kjer se z
občinskimi volitvami križajo važni na-
cionalni interesi, kakor so predvsem
občinske volitve na Štajerskem.

Slovenski Štajer je dobil že pred
vojno naziv »slovenske boli«. Kdor je
živel pred vojno v materemkoli meste-
cu na Štajerskem, ta je videl, s kakim
besom se je zaganjala velenemška dru-
hal v slovensko ljudstvo in v njega
predstavnik ter poskušala izbrisati po
tisočletni zgodovini dokazano sloven-
sko lice te prestare slovenske zemlje.
Zato pa se je v svobodni Jugoslaviji
pričakovalo, da bodo umetni otoki,
ostanki nekoč potujočih janičarjev
uvideli svoje nekdanje prestopke ter se
ponovno zljili v eno s sinovi istih mater
in istih očetov, kakor oni. Nikomur pa
ni prišlo na misel, da bi nekoč iz stran-
karskih in osebno interesnih nastrobov
sklepal s tem odpadniškim nemštvom
kake protislovenske kompromise ter
to nemštvo celo organiziral v samo-
stojno strankarsko nemško-nacionalno
formacijo.

Nemški sodržavljani tudi sami po-
zabljajo, da obstaja samo en jugoslo-
venski državni narod in da je v njih-
vem lastnem gospodarskem interesu,
ako se utopijo v obstoječe nacionalne
stranke. Tega nemška manjšina na na-
šem zelenem Štajerskem ni storila. Ni
naša naloga da se že danes pečamo s
tem dejstvom, ki bo moralo prej ali
slej končati s precejšnjo disharmonijo
za nemške ostanke.

Obratujemo se na prebivalstvo naše-
ga lepega Celja, ki se še dobro spomi-
nja heroičnih bojev za slovensko po-
sest in ki je na lastni koži občutilo vse
bestialno poruševanje nekdanjih Vle-
nemcev, pravih janičarjev slovenske
krievi, da v poslednji uri odbije na-
skok rimskega klerikalizma, ki računa
na nemške in nemškutarske glasove,
da se polasti tega naprednega mesta.

Klerikalizmu so v naši državi od-
klenkali zvonovi. Taki stranki, ki stoji
danes ob razvalinah svojega programa
in ki jo čaka samo še katastrofa, taki
stranki celjsko prebivalstvo ne bo za-
upalo svoje usode. Nedelja naj tudi po-
kaže, da med Slovenci naj ne bo mesta
za nizko nacionalno izdajstvo.

Linija SDS v Sloveniji je čista, ideal-
istična, dosledna. Od svojega idejnega
nacionalnega programa ni odstopila ni-
ti za las. Ves razvoj države, kakor tudi
domačih razmer v Sloveniji izpričuje
pravičnost njene temeljne ideje, ki bo v
najbližnji bodočnosti definitivno zmaga-
la tudi v državi. Vsi vemo, vsi čutimo,
da je mogoča velika Jugoslavija bodo-
čnosti samo na zmagi te ideje. Odtod
vera naših ljudi tudi v najmanjši ob-
čini, odtod poštenost, odtod iskrena
ljubezen za podrobno gospodarsko de-
lo v samoupravnih edinicah! Če je Celje
danes res slovensko, mora jutri pri ob-
činskih volitvah v Celju zmagati SDS!

Sklepi izvrševalnega odbora SDS za volitve

Zadovoljstvo z razpustom Narodne skupščine. — Zahteva po svobodnih volitvah. — SDS nastopi pri novih volitvah v vseh volilnih okrajih v državi

Beograd, 17. junija, p. Izvrševalni od-
bor SDS je izdal nocoj nastopni komu-
nike: Na seji izvrševalnega odbora, ki
je bila 17. junija pod predsedništvom
g. Svetozarja Pribečevića, se je skleni-
lo: 1.) Da stranka pri volitvah v vsej
državi nastopi samostojno. Ako bi se iz-
jemno v kakem okrožju, kjer bi to za-
htevalo posebne prilike in interesi
stranke, napravil kompromis s kako
drugo stranko, se mora za sklenitev ta-
kega kompromisa prositi odobritev
glavnega odbora. 2.) Da se izda volilni
proglas na narod. 3.) Da se izvoli po-
seben odbor za zbiranje prispevkov za
volilni fond. 4.) Da se skličejo okrožni
in okrajni odbori, da takoj skličejo
konferenco, na katerih naj se določijo
kandidati. Za nosilce list odnosno za
okrajne kandidate o dnevu sklicanja
teh konferenc se ima takoj brzojavno
obvestiti glavni sekretariat. Prav tako
se mora takoj javiti glavnemu sekre-
tariatu že določene kandidate radi
odobritve s strani glavnega odbora. 5.)
Da se pozove vse krajevne organiza-
cije, da vestno in točno vršijo reklama-
cije volilnih seznamov in da radi čim
uspešnejše volilne agitacije takoj pri-
bavijo prepise volilnih seznamov. 6.)
Da se vzame na znanje, da so postav-
ljeni za nosilce list: g. Svetozar Pribe-
čević za severno dalmatinsko okrožje,
g. dr. Parvislav Grizogono za južno
dalmatinsko okrožje, g. dr. Svetoslav
Popović za sremsko okrožje in Milan
Gjuković za sarajevsko okrožje. 7.) Da
se g. Gligoriju Božoviću poveri akcija
in organizacija volilne borbe v Južni
Srbiji.

Dalje se je sklenilo: 1.) Da se vzame
z zadovoljstvom na znanje, da je ven-
dar končno prišlo do razpusta Narodne
skupščine. Nove volitve so bile stalna
in trajna zahteva SDS se od onega tre-
nutka, ko se je v naši državni politiki
brez vprašanja volilcev opustila baza
in osnova, na kateri so se vršile volitve
meseca februarja 1925. 2.) Da se zahteva
popolnoma svobodne volitve. Kon-
statira se pri tem, da je izvršeno ime-
novanje odnosno premetstev velikih
županov in srezkih poglavarjev privel-
o v resni dvom izjavo vlade, da se na-
meravajo izvesti svobodne volitve. Na-
mesto da bi bile imenovane za velike
župane in srezke poglavarje osebnosti,
ki bi s svojo strokovno izobrazbo in
administrativno prakso dale garancijo
za pravilno in objektivno vršenje admi-
nistrativne službe, so postavljene na ta
mesta strankarsko obelježene osebe, ki
vrh tega po jasni odredbi zakona o
obči upravi sploh ne bi moge biti ime-
novane za velike župane odnosno za
srezke poglavarje. 3.) Da se pozove
vse organizacije, da eventualna volilna
nasilstva in nepravilnosti takoj javijo
glavnemu tajništvu. 4.) Da protestira,
da vlada ni donesla uredbe o občinskih
volitvah za kmečke občine na Hrvat-
skem in v Slavoniji, dasi bi to uredbo
po jasni odredbi finančnega zakona mo-
rala donesti najkasneje do konca maja
1927, in ker vse do danes ni razpisala
občinskih volitev v Vojvodini. Jasno
je, da brez svobodno izvoljenih ob-
činskih uprav ne more biti niti popolnoma
svobodnih volitev za Narodno skupšči-
no. Končno je bilo sklenjeno, da izvršni
odbor zaseda permanentno.

Razkroj in razcepljenost NRS

**Že je najavljenih cela vrsta dvojnih in trojnih radikalnih kan-
didatur v poedinah volilnih okrajih. — Akcija dr. Krulja v
Bosni. — General Milosavljević kandidira proti Lazi Marko-
viću**

Beograd, 17. junija, p. Politični dogodki
so prešli iz Beograda v notranjost države
med narod, od koder prihajajo poročila,
da se že v veliki meri postavljajo kandidacije.
Pri tem je zanimivo, da ta poročila javljajo
o velikih razcepljenosti tako radikalov, ka-
kor demokratov. Kot primer razcepljenosti
radikalov se poroča, da bodo v tuzlanskem
okrožju tri radikalne liste, in sicer ena Vu-
kičevićeva, druga Vlade Andrića, tretja pa
pašićevska z nosilcem Krsto Marićem. Za-
nimivo je, da sta se večerajšnja prijatelja
Vlada Andrić in dr. Srškić sprla in da drug
proti drugemu agitirata v Bosni. Vlada An-
drić je preje kandidiral na Srškićevi listi
ter sedaj hoče kandidirati na treh mestih,
da bi si zagotovil mandat.

Tudi iz Vojvodine poročajo vesti, tako
n. pr. iz Subotice, da bodo tudi tam tri
radikalne liste, ravno tako v Dol. Banatu
tri radikalne liste, ravno tako v Sremsu. Ve-
lija Vukičević namerava kandidirati v vseh
onih okrožjih v katerih je preje kandidiral
Nikola Pašić, razen v Beogradu, kjer name-
rava kandidirati finančni minister dr. Bog-
dan Marković. Paralelno z Vukičevićem
kandidira tudi Boža Maksimović. Istotako
javljajo o velikih razcepljenosti pri demokra-
tih, posebno v Južni Srbiji. Vsa pozornost
političnih krogov je posvečena pričakova-
nju seje glavnega odbora radikalne stranke
na kateri bo prišlo do usodne odločitve o
nadaljnjem obstoju radikalne stranke. Sodi
se, da se bo pred odločitvijo o odnošajih
do vlade Velje Vukičevića v glavnem odbo-
ru odločilo o spopolnitvi glavnega odbora
in izvolitvi predsednika glavnega odbora.
Za glavni odbor bo voljenih še 10 oseb, ker
jih ima sedaj vsega skupaj 15, kot predse-
dnik glavnega odbora pa je najresnejši kan-
didat Marko Tričković. Za jutri dopolne
ob 11. je napovedana prva seja ministrske-
ga sveta nove vlade.

Sarajevo, 17. junija n. Bivši minister dr.
Krulj, znani prvak iz Bosne, je danes izja-
vil novinarjem, da se po več letih vrača v
aktivno politično življenje. Te dni je bil v
Beogradu ter je konfiriral z Vukičevićem
in Marinkovićem, katerima je predlagal, da
se postavijo skupne liste radikalov in de-
mokratov, da bi se takoj po volitvah usta-
vila nova orijentacija. Tu se je danes čulo
da bo general Milosavljević kandidiral v
Bosni proti Lazi Markoviću. To vest je tre-
ba sprejeti z rezervno, ker še ni potrjena.

Konflikt z Albanijo

Curih, 17. junija, d. Zastopniku lista
«Neue Zürcher Zeitung» je izjavil
Ahmed beg Zogu, da si slej ko prej želi,
da bi se jugoslovensko-albanski spor
rešil potom mednarodnega sodišča, ki
naj bi ga imenovalo Društvo narodov
ali pa veleposlaniška konferenca.

Rim, 17. junija, s. K alarmantnim ve-
stem iz krogov Društva narodov o po-
ložaju pripominja «Giornale d'Italia»,
da v pristojnih krogih v Rimu in v Al-
baniji niso prejeli nikake vesti o diplo-
matskem sporu z Jugoslavijo, ki bi po-
vzročala skrb.

Dunaj, 17. junija, s. Nacionalni svet-
nik dr. Deutsch izjavlja z ozirom na
vest rimske «Tribune», da je bila jugo-
slovenska vlada v pogajanjih z avstrijsko
republikansko obrambno zvezo za-
rad njene postopanja v primeru ita-
lijansko-jugoslovenske vojne, da so vse
te vesti popolnoma neutemeljene.

Zaključek mednarodne konference dela

Zeneva, 17. junija, d. Mednarodna kon-
ferenca dela je bila večeraj dopolne po
tritedenskem zasedanju zaključena. Pred-
sednik in ravnatelj mednarodnega urada
dela Albert Thomas je imel ob tej priliki
daljši govor, v katerem je naglasil, da bo
urad dela preiskal vse težave, ki so se po-
javile na letošnji konferenci in ki so do-
vedle do odklonitve strokovno sadružne
svobode.

Definitivni sporazum Vukičevića z Madžari

Beograd, 17. junija, p. Danes je bil med
Veljo Vukičevićem in zastopniki madžar-
ske stranke dosežen definitivni sporazum
glede skupnega nastopanja pri volitvah v
Vojvodini. Madžarom je bilo zagotovlje-
nih 5 poslancev, ki bodo kot poslanci ma-
džarske stranke vstopili v vladni klub.

Sklicanje seje finančnega odbora

Beograd, 17. junija, r. Za torek 21. junija
ob 17. uri je napovedana seja plenuma
finančnega odbora. Na dnevnem redu te
seje je uredba o melioracijskem kreditu v
znesku 600 milijonov dinarjev, zatem ured-
ba o izsuševanju barja v okolici Pančeva
v znesku 200 milijonov dinarjev, izpreme-
ba čl. 4 uredbe o draginskih dokladah in
končno izredni krediti za gledališči v Beo-
gradu in Skoplju.

Proslava nove borze v Zagrebu

Zagreb, 17. junija, n. Na proslavo jutri-
šnje otvoritve nove borze v Zagrebu so do-
šli nocoj v Zagreb mnogi gostje, med
njimi predsednik borze na Dunaju, Pragi,
Bru in podpredsednik borze v Budimpe-
šti, vsi z glavnimi tajniki.

Lloyd Georgeov optimizem

London, 17. junija, (be.) Lloyd George
je izjavil v Aberdeenu, da je na svetovni
gospodarski konferenci v Zenevi popolno
ma zmagala liberalna teza glede carinskih
vprašanj. Nadalje je Lloyd George prero-
koval, da pride pri prihodnjih volitvah na
oblast liberalna stranka.

Nenaden zaključek ženevskega zasedanja

Zaradi Briandove obolevosti se je razpravljalo le o najnujnejših vprašanjih. — Razočaranje v Parizu. — Nemčija in kolonije

Zeneva, 17. junija (be.) Zasedanje
Sveta Društva narodov je bilo danes
popolnoma predčasno zaključeno. Po ži-
vahni debati o poslovnem redu je poljski
delegat sprožil vprašanje poljskih
municipijskih zalog v Westerpalu.
(Gdansk). Dasiiravno je tudi nemški
zunanji minister dr. Stresemann zago-
varjal takojšnje rešitev, češ da tvori
municipijsko skladišče veliko nevarnost
za mesto, je plenum sklenil odgoditev
rešitve do jesenskega zasedanja. Po
zaključnem govoru predsednika Cham-
berlaina je bila seja zaključena.

Pariz, 17. junija. (be.) Listi se obšir-
no bavijo z zasedanjem Sveta Društva
narodov ter soglašajo v naziranju, da
tokratno zasedanje ni rešilo niti enega
važnejših mednarodno-političnih vpra-
šanj. Vse zadeve so običale na pol po-
ta. Tudi razgovori med poedinimi drž-
javni niso rodili zaželenih uspehov,
dasi so se dotikali vseh aktualnih evro-
pskih problemov.

Zeneva, 17. junija, (be.) Nenadni od-
hod francoskega zunanjega ministra je
onemogočil definitivno rešitev vpraša-
nja znižanja okupacijskih čet v Pore-
nju. V vseh krogih se izraža prepriča-
nje, da bo kljub temu prišlo v najkraj-
šem času do povolne rešitve. Berlinski
nacionalistični in desničarski listi sicer
naglašajo, da znači ta dogodek popoln
prelom tozadevnih pogajanj. Kar se tiče

ruskega vprašanja, so vodilni krogi v
Ženevi mnenja, da sploh ne more priti
do skupne protiruske fronte. Nemški li-
sti slej ko prej naglašajo, da mora ostati
Nemčija v angleško-ruskem sporu abso-
lutno nevtralna. Glede sprejema Nemci-
je v mandatno komisijo Društva naro-
dov vlada v nemških krogih prepriča-
nje, da bo to vprašanje povoljno rešeno,
vendar pa šele ob priliki jesenskega
zasedanja.

Berlin, 17. junija, d. Na večerajšnji seji
Sveta Društva narodov je stavil gene-
ralni tajnik v zvezi s proračunom Dru-
štva narodov vprašanje, kako stališče
zavzema mandatna komisija v zadevi
sprejema Nemčije v to komisijo. Svet
Društva narodov je soglasno sklenil, da
se to vprašanje odstopi v rešitev in iz-
javo mandatni komisiji. Po mnenju me-
rodajnih krogov bo to vprašanje za
Nemčijo ugodno rešeno.

Briandova bolezen

Pariz, 17. junija, s. O zdravstvenem
stanju zunanjega ministra je bil izdan
komunike, ki zatrjuje, da obolenje oči,
ki ga je pripisati preintenzivnemu delu,
ne napreduje. Briand bo moral ostati
kljub temu v zdravniški oskrbi.
«Echo de Paris» poroča, da je obo-
lenje zunanjega ministra Brianda, ki ga
spremlja mrzlica, v zvezi z neko infek-
cijo.

Sporazum med Briandom in Stresemannom

V vseh glavnih vprašanjih. — Ugoden vtis v Ženevi. — Zadeva nemških vzhodnih utrd

London, 17. junija s. Dopsnik Reuterje-
vega urada v Ženevi izve, da je prišlo med
Briandom in dr. Stresemannom do spora-
zuma v vseh glavnih vprašanjih, ki zade-
vajo obe državi.

Zeneva, 17. junija d. Briand je pred svo-
jim odhodom v Pariz podal novinarjem iz-
javo, v kateri naglašja, da je z razgovori,
ki jih je imel v Ženevi z ostalimi evro-
pskimi državniki, izredno zadovoljen. Raz-
govori z nemškim zun. ministrom dr. Stre-
semannom so dovedli do popolnega spo-
razuma v vseh aktualnih vprašanjih, glede
Francije in Nemčije. V vprašanju kontrole
porušeni nemških trdnjav je Nemčija pri-
stala na vse zahteve zaveznikov. Glede

znižanja okupacijskih čet je Briand vztra-
jal na svojem znanem stališču, da so vse
olajšave logična posledica lokarške poli-
tike, predvsem pa izpolnitve obveznosti, ki
jih je prevzela Nemčija v vprašanju raz-
orožitve. Francija je pripravljena ugoditi
vsem nemškim zahtevam, kakor hitro bo-
do za to podani tehnični pogoji.

Pariz, 17. junija (pa) Kakor zatrjujejo v
diplomatskih krogih, bodo Nemčiji pride-
ljeni trile vojaški strokovnjaki, med kate-
rimi bodo zastopane tudi ameriške Zedinje-
ne države. To se zgodi zato, da se zago-
tovi trajno uničenje nemških vzhodnih
utrd.

Pred novo liberalno vlado v Rumuniji

Ker so se izjalovila pogajanja med liberalno in kmečko stranko, obstoja možnost, da prevzame vlado zopet Bratianu

Bukarešta, 17. junija, sd. Kriza kabi-
neta Stirbey je neizogibna. Dopolne
se je vršil razgovor med Bratianom in
tremi liberalnimi ministri, ki so člani
sedanje vlade. Razen tega je bilo dogo-
vorjeno z ministri Lupom, Argetoianom
in Popescum, da bi vseh omenjenih šest
ministrov podalo demisijo, ako tekom
popoldneva ne pride do volilnega pakta
z narodno kmečko stranko.

Odločilni sestanek se je vršil popold-
ne med Bratianom in vodjo kmečke
stranke Maniuom, ki pa se je končal
brez uspeha ter tako definitivno prelomi
pogajanja. Po splošnem naziranju

bo kralj že jutri ali najkasneje v nedeljo
poveril Bratianu sestavo nove liberal-
ne vlade.

Liberalna in narodna kmečka stranka
sta vodilni stranki v političnem življe-
nju in je odvisno popolnoma od me-
sebojnega sporazuma med tema dvema
strankama, ali bo sploh prišlo do na-
cionalne koncentracijske vlade. Vse-
kakor pa bo morala vlada Stirbeja v
slučaju, da ne pride do nikakega spo-
razuma, podati demisijo. V tem slučaju
je možen dvojni izhod: Ali homogena
liberalna vlada ali pa nevtralna vlada.

Mučen incident v Sofiji

**Moteno predavanje predsednika bolgarskega novinarskega
udruženja. — G. Ljapčev pravi, da so «makedonstvujušči» —
navadni tihotapci!**

Sofija, 17. junija t. Predsednik bolgar-
skega novinarskega udruženja in bivši po-
slanec Kazazov je imel tukaj predavanje o
osebnih utirih iz Jugoslavije. (O predava-
nju smo poročali že večeraj v apokrifni brez-
žični brzojavi. Ured.) Na predavanju je
prišlo do burnih prizorov. Med poslušalci
sta bila tudi jugoslovenski in češkoslovaški
poslanik ter številni Makedonci. Ko je Ka-
zazov navedel podatke iz uradne jugoslo-
venske statistike o narodnostih v Jugosla-
viji, je neki Makedonec vzkliknil: »Jugo-
slovenska država potvarja v Jugoslaviji ži-
veče Bolgare!« Med predavanjem so po-
novno padli medklci, ki so povzročili na
predavanju zelo mučno razpoloženje. Ju-
goslovenski poslanik se je dvignil in zapu-
stil dvorano. Takoj za njim je sledil tudi
češkoslovaški. Kazazov je nadaljeval pre-
davanje ter rekel, da so Makedonci ostali
avtonomna enota v mejah Jugoslavije. Ta
izjava je izzvala med Makedonci živahne
protiklice. Kričali so, da ta trditev ni res-
nična in da zahtevajo politično svobodo
Makedonijo. Med tem je stopil na govorniško
tribuno neki Makedonec, ki je sku-
šal pobjati podatke, ki jih je navedel Ka-
zazov. Predavanje se je nehalo med sploš-
nim prerekanjem.

Z nikomur in želi dobre odnose z vsemi
državami, zlasti pa z Jugoslavijo in z Gr-
čijo. Na vprašanje o komitaših je odgovori-
l G. Ljapčev, da so komitaši navadni »ti-
hotapci«. G. Ljapčev je zagovarjal balkan-
ski Locarno kakor tudi tesno carinsko zve-
zo vseh balkanskih držav.

Čičerinov povratek v Moskvo

Berlin, 17. junija, s. Ruski vladni komi-
sar za zunanje zadeve Čičerin je dopolne
odpotoval v Rusijo. Po sporočilu ruskega
poslaništva potuje naravnost v Moskvo in
se v Varšavi ali Kovnu ne bo ustavil.

Otvoritev sobranja

Sofija, 17. junija, l. Ministriški svet je
sklenil, da se otvori narodno sobranje dne
19. junija z običajnimi svečanostmi. Danes
se je sestala vladna večina, ki je pretresla
političen položaj. Vlada je večeraj poslala
finančnemu odboru Društva narodov spo-
menico, v kateri je obrazložila gospodar-
sko in finančno stanje v bolgarski državi.

Nemščina zopet v praških šolah

Praga, 17. junija, d. Prosvetno ministr-
stvo je izdalo odlok, s katerim se ponovno
uvaja pouk nemškega jezika v višjih raz-
redih praških osnovnih šol. Narodno de-
mokratijski «Narodni Listy» naglašajo, da
je s tem dana možnost, da se učenci po-
tom praktične konverzacije priučijo nem-
škega jezika.

Svetozar Pribečević o politični situaciji

Kaj pravi o razpisu volitev, o volilni vladi in njenem programu ter o akciji dr. Šuperine proti Radiću

Beograd, 17. junija. Svetozar Pribečević je sprejel poročevalca »Politike« in mu dal o volilni vladi, razpisu volitev in izpolnitvi vlade naslednje izjave:

»Mi smo zadovoljni, da je bila skupščina razpuščena. Smatram, da je bilo to potrebno že davno, tedaj, ko je bila s sporazumom med radikalni in radičevci izpremenjena na politično, bazo skupščine. Narod je pri volitvah l. 1925. glasoval za politiko, proti kateri se je pozneje s sporazumom med radikalni in radičevci ustanovila v skupščini nova večina. To se ni smelo storiti brez ponovnega apela na volilce.

Vladna motivacija o razpisu skupščine je le dokaz, da skupščine ni bilo treba razpuščati. Nihče doslej še ni objavil toliko argumentov proti razpisu skupščine, kakor vlada s svojo motivacijo.

Kot glavni argument za razpust navaja vlada, da je potrebno ogromno zakonodajno delo. Skupščina nikakor ni kriva, ako ji Uzunovičeve vlade niso hotele izročiti gradivo za delo in ako Vukičevićeva vlada sploh ni hotela poiskati sodelovanja z njo. Ko je Vukičević podpisal svojo motivacijo, je pozabil, da je zakonodajni odbor sprejel kazenski zakon, ki lahko trajajo celo stoletje in da je bila potrebna samo ena skupščinska seja, da sprejme z navadno resolucijo to veliko reformo. G. Vukičević je pozabil da je skupščinski odbor že razpravljal o zakonu o neposrednih davkih in da čaka samo še na razpravo v skupščini itd. G. Vukičević se je torej očividno potrudil, da s svojo motivacijo da nasprotnikom razpusta čim več argumentov v roke.

Na trditve, da obsega motivacija vladni program, vam lahko odgovorim, da trde kaj takega samo ljudje, ki nimajo pojma, kaj je program. Kajti s programom se ne naštevajo vprašanja, ki naj se rešijo, nego se navaja tudi način njihove rešitve. Tako

na pr. ni dovolj reči, na kakšni podlagi se bodo ta vprašanja reševala, ali v liberalnem ali v klerikalnem pravcu.

Ne dotikam se osebnih vprašanj, ki so v sedanjem trenutku postranskega pomena. Kar se tiče razmerja vlade do Hrvatov, vam lahko izjavim:

Hrvatji veljajo v naši državi po mnenju sedanje vlade ravno toliko, kolikor velja ministrstvo za konstituantu, kateremu pripada po proračunu samo šofer, avtomobil in minister.

Ko sem bil s svojimi prijatelji na odločil-položaju, je bil Hrvat predsednik skupščine Hrvatji so imeli večje število ministrstev, med njimi tudi vplivna ministrstva. In še se je govorilo, da nasprotuje moje pojmovanje edinstva ravnopravnosti Hrvatov s Srbi. Kaj naj rečemo šele danes, ko je samo en Hrvat v vladi in še to v mikroskopskem ministrstvu, ki je nepotrebno.

Protestiram proti takemu pojmovanju edinstva. Prepričan sem, da se bodo vsi pravi prijatelji edinstva med Srbi, Hrvatji in Slovenci pridružili mojemu protestu.

Glede izjave dr. Šuperine proti St. Radiću je Svetozar Pribečević dejal: »Vsa javnost ve, da nisem političen prijatelj St. Radića. Toda reči vam moram iskreno: Niso mi simpatični takozv. odkritja dr. Šuperine o zaupnih sejah Radičevega glavnega odbora, ki se lahko vzamejo kot denunciacije. Kar se pa tiče akcije dr. Šuperine, vam lahko izjavim kot poznavalec razmer, da bo uspeh te akcije enak ničli. Na Hrvatskem obstojat le dve frakci: samostojnih demokratov in Radića. Pri običajnih volitvah v čisto hrvatski vasi Dugem selu so prejšnjo nedeljo zmagali samostojni demokrati, ki so dobili več glasov kakor radičevci in federalisti skupaj, tako da je zmazala cela samostojnodemokratska lista. Tu se g. Šuperina sploh ni mogel pojaviti.

očitkov o ne samo nerodnem, nego tudi o nepravilnem ravnanju večine v občinski hiši. Ako bi ti očitki bili utemeljeni, bi bila taka agitacija že pridobila ne samo ožje pristaše v mestnem odboru, nego tudi klerikalne prijatelje v tej korporaciji. Taka, 12 mož močna skupina v mestnem odboru bi bila že lahko uveljavila svoje očitke in porzila z njimi občinsko večino, ki šteje samo 13 mož. Lahko bi bila toliko opozicija vsaj v proračunski seji iznesla svoje očitke, pa ni, nego je mirno glasovala za proračun. Še bolj učinkovit bi bil uspeh tožbe pri sodišču; pa tudi to se ni poskusilo. Tem bolj pa se je spal pesek v oči na javnem shodu »volilcev« dne 12. t. m. pred občinstvom, ki so ga tvorili kot »pristaši« nedorasli šolarji in pa kmetje iz okoliških občin in nekoliških trije železničarje. Tu je demagog mogel predrzno iznašati očitke. V svojem klerikalnem umevanju svobode je nato celo zabranjeval besedo obrambe napadenemu županu.

Tak »voditelj« vodi svoje zaslepljeno krdo klerikalcev na pomoč — pač pričakuje primerno nagrado.

S tem krdom ojačeni klerikalizem se ne daje, da bo v nedeljo zavojeval mestno občino. Ne bo je, ako se narodni in napredni volilci zavedajo, da pristojni v občinski posvetovalnici večina takemu odboru, ki nima namena uganjati politiko, nego zgolj skrbno gospodariti v mestu!

Dolžnost vsakega dobro mislečega občana povečanega Novega mesta je, da voli listo gospodarske stranke, ki ji je naslede izkušeni dobri občinski gospodar dr. Režek! Prva volilna skrinjica je za njega. Zeli se, da volilci v nedeljo 19. junija kolikor močnejše v dopoldanskih urah izvršijo svojo volilno pravico. Gospodarski listi dr. Režekovi je zagotovljena popolna zmaga, ako vsak dobro misleč volilec s svojo kroglico pripomore k zmagi pravičnega in modrega občinskega gospodarstva brez prikritih političnih namenov!

Dne 19. 6. 1927 vse socijalistične kroglice v prvo skrinjico!

V Novem mestu, dne 15. junija 1927.

—C.

K občinskim volitvam v Novem mestu

V nedeljo 19. junija se bo vršila v Novem mestu volitev občinskega odbora za poslovno dobo 1927.—1930. Klerikalizem izleza polepno roko in napoveduje, da na dan volitve naskoči občinsko posvetovalnico in jo zavzame. To je tisti klerikalizem, ki je od Prešerna nadalje oviral kulturni razvoj Slovenec; tisti, ki je izpočetka sicer sprejel narodno misel, a jo kasneje proglasil za pogansko, ker je stal v politični službi Dunaja in Rima; tisti klerikalizem, ki je v preteklem času odprl Nemcem vrata v ljubljansko občinsko posvetovalnico; tisti klerikalizem, ki je v novi dobi po prevratu s pomočjo komunistov začel zavojeval Ljubljano; tisti klerikalizem, ki je za politično nagrado ministrskih sedežev omogočil razmerje: štiri krome za 1 dinar; tisti klerikalizem, ki je državljanom letos — zopet za politično nagrado — napravil visoke davke in pomagal vladi prikrajevati pravice in dohodke uradništva; tisti klerikalizem, ki se je vezal z Radičevim republikanizmom in je za Slovenijo postavil zahtevno avtonomijo, da se zrahija vez z domovinsko državo, še predno je država trdno dograjena; tisti klerikalizem, ki je pomagal uveljaviti za Trgovsko in obrtno zbornico nov volilni red, ki je škodljiv trgovini in veleobrli; tisti klerikalizem, ki je tudi, kadar je kaj koristnega ustvaril, vedno in povsodi zasledoval samo svoje vrhovno politično geslo, ki se glasi: vladati v vsem javnem in zasebnem življenju tako, kakor je vladal v srednjem veku!

Ta klerikalizem si je, kakor drugod po Sloveniji, tudi v Novem mestu ustvaril močno skupino pristašev, takih, ki nikdar niso prišli iz otroške nezavednosti. Pridobil si je pa tudi takih, ki so bili svoj čas narodni, napredni in svobodni željni, da se mu uslužijo. Niso se vdal klerikalizmu naravnost, pač pa sladkobesednemu agitatorju, ki je bil med vojno neusmiljen hlapec v avstrijski službi, je po prevratu preokrenil na narodno stran, pa je kmalu zapustil sokoško zastavo in se poklonil klerikalizmu. Že šest let se potajda z njim v mestnem odboru — ne v prid poslovanju tega odbora.

Sele v pravkar minolih tednih izprejdujejo nekateri njegovih privržencev in ga zapuščajo. Sam pa v šarlatanski agitaciji zaslepija kopnečo skupino svojih zvestov in je celo pridobil novih pristašev, da mu je bilo mogoče sestaviti kandidatsko listo. Njegova agitacija se posluhuje tamnih

Še nekaj o nedeljskih volitvah v Novem mestu in k shodu dne 12. t. m.

Uderman, ki je bil že v vseh strankah, je očitno sedaj zajadral popolnoma v klerikalno-komunistične vode, kjer je našel svoje zadnje zavetišče. Čutil je potrebo, da skliče javen volilni shod in si je zapisal tudi enega govornika iz Ljubljane, tako sta potem oba v skupnem objemu blatila dosednji občinski zastop. Že pri prvih Udermanovih besedah o slabem gospodarstvu občinskega zastopa so se slišali medklici: »Uredite najprvo svoje lastne neradne razmere, potem šele urejajte tuje gospodarstvo!« A ni ga spametovalo, le in še je govoril neresnico. Ko je nehaj drugi govornik svoj govor, se je oglasil k besedi župan dr. Režek. Uderman hoteč preprečiti na ta način katastrofo, je trdil, da je shod za vključen. Toda volilci so hoteli tudi slišati oblatenega »krivca« vsega slabega gospodarstva in tako je začel govoriti, pozdravljen z gromovitim aplavzom dr. Režek. In sedaj so začele padati hki udarci z bičem po Udermanu gladke resnice in človek s klerikalnim bistrom čim se je pogreznil v zemljo, a Uderman je še nekaj časa prav potihlo skušal ugovarjati, da ni res, kar trdi govornik, ko mu pa je dr. Režek končno zabrusil besede, da laže, je utihnil in se po končanem govoru izgubil kakor politični kužek. Tako je postal Udermanov shod pravcarica manifestacija za dr. Režeka, za Udermana pa popoln debacle. Kar je imel Uderman poštenih pristašev, so ga zapustili, ostali so mu samo še kot verni zavazniki SLS, kateri je vsako sredstvo dobro, da pride do gospodarstva. Če pa čita SLS v »Slovencu« z dne 16. junija radikalni stranki, da sklepajo pakt z gospodarsko listo, je to znak, da hoče ta poštna zavaznike, ne pa osebe, kakor Uderman, o katerem ve SLS prav tako dobro kakor mi, kakšen laži človek je, če pa ne ve, naj nas vpraša in postregli ji bomo s takimi fakti,

da mu bo morala obrniti hrbet, če ima klerikalna čista poštenja v sebi.

Zato pa volilci, ki hočete imeti pošteno gospodarstvo v občinskem zastopu, Vaše geslo naj bo: »Nobena kroglica ne v klerikalno in ne v Udermanovo skrinjico, ampak

»prva«.

ta je naša. To geslo pa naj tudi velja za vse one mlačneže, ki govorijo: »Ne bom volil — naj pa enkrat drugi pokažejo, kaj znajo«, ker s tem škodujejo sebi in dobri stvari.

Volilec.

Politične beležke

Po smrti Nikole Pašića

Pod naslovom »Položaj je čist« piše sarajevski »Jugoslavenski list« o razpisu volitev. Pri tem razpravlja tudi o položaju, v katerega je zašla radikalna stranka po Pašićevi smrti in meni: »Logično je, da političnega položaja države ni mogla več voditi stranka, v kateri se po smrti Nikole Pašića ni več vedelo, kdo pije in kdo plača. V tej stranki so se začele uveljavljati samo osebne ambicije poedincev in se razvijale do take kulminacije, da je od tega trpela i stranka i narod i država. Stanje je postajalo z vsakim dnem obupnejše. Vsako pozitivno delo se je udušilo v osebni in strankarski borbi.

Radikalno tarnanje radi izgubljenega volilnega mandata

Oficijelno glasilo NRS »Samouprava« prinaša dolg članek proti beograjski »Politiki«, ki jo dolži, da je zadnja leta zaplavala v protiradikalne vode in da neprestano napada radikalno stranko. List odkriva pri tem ves svoj žolč, ki ga ima proti sedanjim vladni in piše: »Čitateljem je znano, kako so demokrati pri vseh prejšnjih pogajanjih in poskusih za razne koalicije med demokrati in radikali postavljali take nezmerne pogoje, da so se vsi poskusi koalicije z radikali ponesrečili. Če so imeli malo več čim, se sploh niso hoteli približati radikalom. Če pa so bili v manjšini, so zahtevali zase enakopravnost z radikali, postavljajoč obtem zahteve, s katerimi so hoteli moralno ponižati radikalno stranko... Za tako stalno zadržanje demokratov pri vseh poskusih ustanovitve koalicije z radikali, »Politika« nikoli ni našla besedice obsojdenja, graje ali kritike! Nikoli jim ni očitala neenačelnosti. Danes pa, ko imamo koalicijo, ki je bila imenovana brez konzultiranja poslanskega kluba radikalne stranke, čeprav ima v Narodni skupščini trikrat večjo moč kot demokrati »Politika« oboja kot nenačelne zahteve neklih radikalov, ki so hoteli v koalijski vladi pridobiti radikalni stranki vsaj vpliv, ki ji pritiče po njeni moči.

Japonska in razorožitev na razorožitev

Tokio, 17. junija. (lo.) Časopisje je zelo vznemirjeno zaradi vesti, da predlaga Amerika aplikacijo proporcije 5 : 5 : 3 tudi za pomožne vojne ladje. Listi pišejo, da je ta predlog absurd, ker bi pri sedanjem stanju morala Amerika povišati število svojih pomožnih ladij, med tem ko bi ga morale Anglija in Japonska znižati. Na ta način bi se pomorska razorožitvena konferenca spremenila v konferenco za pomnoževanje pomorske oborožitve.

Vatikansko poročilo o preganjanju duhovščine v Mehiki

Rim, 17. junija. d. Tajništvo komisije mehiških škofov v Rimu je sprejelo iz Mehike informacije o preganjanju katoličanov. V Tebuci so pribli nekega mladca, ničla na križ in ga nato ustrelili. V Guadalupeju so polni nekega duhovnika z benediktinom in ga nato živega zažgali. V glavni mestu je bilo aretiranih 17 duhovnikov. Vseh 17 so odvedli na pokopališče ter jih pred izkopanimi jamami ustrelili. Štiri duhovnike pa so pokopali žive. Grobar je pri tem poslu znozel.

Majhen poraz nemške vladne večine

Berlin, 17. junija. d. Ob priliki zbornične razprave o vladnem predlogu glede zvišanja poštinih pristojbin je doživela vlada poraz. Vladni predlog je bil s 175 proti 173 glasovom odklonjen. Opozicija je sprejela izid glasovanja z velikim odobravanjem. V debati je poštini minister naslil, da se poština uprava ne bo pritegnila za reparacijska plačila.

Elektrifikacija nemških železnic

Berlin, 16. junija. (be.) Nemške železnice so naročile nad 100 električnih lokomotiv.

Velik požar carinskega skladišča

Montreal, 17. junija. s. Carinsko skladišče v vrednosti 2 milijonov dolarjev je popolnoma pogorelo. V skladišču je bilo samo alkoholnih pijač, ki so bile zaplenjene ti hotapcem, v vrednosti 600 tisoč dolarjev. Človeških žrtev ni bilo.

Cesta v Londonu, ki se pogreza

Berlin, 17. junija. s. »Lokalanzeiger« poroča iz Londona, da je živahna cesta Kingsfield Road v predmestju Watford v nevarnosti, da se vsak trenutek pogreza v zemljo. Mnogo hiš, ki stoje ob prepadu, je bilo treba izprazniti. Katastrofa se je pričela na ta način, da je zgnil s površja vrst neke hiše. Na njegovem mestu je nastalo veliko izrezo, ki se stalno veča. Nato so začeli izginjati drugi vrtni, zidovi, drevesa itd. Globine žleza še ni bilo mogoče ugotoviti. Spustili so vanj 55 m dolgo vrvi, ki pa še ni dosegla do tal. Domnevajo, da se je v notranjosti pogreznila vrhna stena podzemeljske jame, o kateri dosedaj niso vedeli ničesar.

Zaplemba fašističnega orožja v Pragi

Praga, 17. junija. (pr.) Policija je zaplenila velike zaloge orožja čeških fašistov.

Moskva demantira angleške vesti

Rdeča armada ni bila mobilizirana. — Normalno življenje. — Noben sin Gorkoga ni bil ustreljen. — Poljsko poročilo o protipoljskih demonstracijah v Rusiji

Moskva, 17. junija. (be.) Vlada demantira vest o mobilizaciji sovjetske armade. Ravno tako so neresnične vesti o eksekuciji 26 bivših carskih oficirjev v Moskvi in o izgonu angleških državljanzov iz Rusije.

Moskva, 17. junija. s. Brzojavna agencija unije je pooblašena demantirati vse čepotovane v inozemstvu razširjene vesti o razglasitvi vojnega stanja v Moskvi in Ljeningradu, o mobilizaciji v Ukrajini in številnih represalijah v raznih mestih republike. Ravno tako so neosnovane vesti v ustrelitvi bivših častnikov kakor tudi o številnih justifikacijah v Vladivostoku, Tiflisu in drugih mestih. Normalno življenje ni bilo nikjer kaljeno. Vlada tudi ni izdala nikakih omejitev glede dovoljenj za potovanja v Rusijo ali iz Rusije. Tudi ni opaziti, da bi se inozemci izseljevali.

Rim, 17. junija. l. Z ozirom na poročila iz angleških virov, da je postal žrtev PGU

Pomirjenje med Anglijo in Egiptom

London, 17. junija. (lo.) V spodnji zbornici je bila stavljenja interpelacija, ako je kdaj nameravala angleška vlada preložiti angleško poslanstvo iz Pekinga v varnejši kraj ob morju. V imenu vlade je izjavil podtajnik za zunanje zadeve Locker Lampson, da vlada resno proučuje to vprašanje, toda za sedaj zadeva ni še dozorela.

Na vprašanje o političnem položaju v Egiptu je izjavil Locker Lampson, da je bila prisiljena angleška vlada zahtevati glede egiptске note o organizaciji egiptске armade nekatera pojasnila. Sarvat paša je sedaj izročil angleškemu komisarju novo noto, v kateri je podal zadovoljiva pojasnila glede spornih točk. O angleških vojnih ladjah ni vedel Locker Lampson ničesar povedati, vendar pa je izjavil, da jih bo angleška vlada brezdvomno odpoklicala. Kakor poročajo časopisi, je ena vojna ladja že zapustila Egipt.

London, 17. junija. (lo.) Zadovoljiva rešitev spora med Anglijo in Egiptom je imela svoj odmev v egiptski zbornici. Ministrski predsednik Sarvat paša je izjavil, da je egiptska vlada našla pot k rešitvi spora z Anglijo, ne da bi pri tem trpela suverenost Egipta. Egiptska vlada je proučila sedanje stanje egiptске vojske in sklenila, da sprejme nekatere zahteve Anglije, ker je to v korist discipline egiptске armade same. Vlada je pristala, da se ohrani status quo v administraciji mejnih okrajev. Z ozirom na prijateljska pogajanja z visokim komisarjem Lord Lloydom in na resnično željo, da se ohrani med Egiptom in Anglijo najboljši odnosi, upa egiptska vlada, da bo končni sporazum med obema državama zelo olajšan.

London, 17. junija. (be.) Egiptski kralj Fuad dospe julija meseca na obisk v Anglijo ter si bo ob tej priliki ogledal angleško bombarno industrijo.

Mednarodna podunavska komisija

Praga, 17. junija. d. V sredo popoldne je bilo odprto v sejni dvorani rotova 18. redno zasedanje mednarodne podunavske komisije, ki ima do konca letošnjega leta svoj sedež v Bratislavi. S 1. januarjem 1928 se preseli komisija na Dunaj. Zasedanje bo trajalo 14 dni. Na dnevnem redu so tehnična vprašanja, med drugim vprašanje vlačilcev v železnih vratih, ugoditev globline, administrativna vprašanja, proračun za leto 1928. in razne osebne zadeve. Razprave niso javne.

Manevri italijanske vojne mornarice v Tirenskem morju

Rim, 16. junija. l. Manevri vojne mornarice v Tirenskem morju se nadaljujejo. Danes je zapustila pristanišče vojna ladja »Falco« ter dve skupini torpedolovcev. Ob 10. se je pripeljala iz Napolja ladja »Venetia«. Vojne ladje so defilirale pred admiraliskim brodom »Cavour«. Admiral Nicastro bo jutri pregledal vse vojne enice.

Fašisti hočejo odpraviti tudi poroto

Rim, 17. junija. o. Razsodba, s katero je bil Corvi, morilec fašističnega poslanca Cassalinija, oproščen, je dala fašističnemu tisku povod za ostre napade proti porotni ustanovi. »Popolo d'Italia« in »Tribuna« pravita, da je pravorek rimskega porotnega sodišča krivičen in da bo treba čimprej odpraviti porotno sodišče, ki je »zalošten in nepotreben preostanek demokratskega režima in mišljenja«.

Zopet italijansko-francoski incident

Pariz, 17. junija. s. »Humanite« poroča: Francoski parnik »Ville de Nancy«, ki vrši redno pošto službo v Sredozemskem morju, je iz Maltje prišel v gosti meglji ter začel. Zavozil je v smeri proti Tripolisu ter hotel za silo pristati v nekem pristanišču v bližini tega mesta. Fašistična omejina straža je pričela nanj streljati, pri čemer je ena krogla prodrla stransko steno ladje. K sreči ni nikogar zadela. Na pri tožbo poveljnika so oblasti uvedle preiskavo zaradi incidenta.

Dr. Seiplov sestanek z dr. Benešem

Dunaj, 17. junija. d. Inozemski listi so objavili vesti, da se namerava avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel ob priliki svojega bivanja v Karlovi Varyh sestati s češkoslovanskim zunanjim ministrom dr. Benešem. Na merodajnem mestu pa se izve, da vesti niso resnične. Doslej še sploh ni ugotovljeno, ali in kdaj bo šel dr. Seipel v Karlove Vary, naglašajo pa se, da bi tak sestanek ne imel oficijelnega značaja.

najstarejši sin pisatelja Gorkoga, objavlja napolitanski »Mezzogiorno« pojasnilo pisatelja Maksima Gorkoga, ki živi v Sorrentu. Maksim Gorki izjavlja, da je vest o justifikaciji njegovega sina absolutno lažna, kajti njegov edini sin Maksim je z njim v Sorrentu. Njegov adaptirani sin Pješkov pa je polkovnik v francoski armadi, živi v Parizu in ga je še pred tremi meseci obiskal v njegovem letališču.

Varšava, 17. junija. (be.) Razsodba proti Koverdi je zbudila v Rusiji velikansko ogorčenje. Politični krogi očitajo Poljski, da neče razgnati tajnih organizacij, ki so v javnem krivde zadnjih dogodkov. V Moskvi so se vršili veljavski protipoljski shodi. Policija je zadržala poljsko poslanstvo.

Moskva, 17. junija. s. Uradno se poroča, da sovjetska vlada ne namerava odpustiti nove note poljski vladi, dokler ne dobi odgovora.

Nemčija in sklepi mednarodne gospodarske konference

Berlin, 17. junija. (be.) Na skupni seji zunanjega, gospodarskega in trgovinsko-političnega odbora sta poročala centumski poslanec Hammers in državni podtajnik Treuddelsburg o poteku in rezultatu mednarodne gospodarske konference. Socialno-demokratski zastopnik so stavili oficijelni predlog, naj se pri podaljšanju časovne carinske tarife izogne vlada vsakemu povišanju carin in naj ob priliki predloga nove carinske tarife upošteva sklepe in predloge mednarodne gospodarske konference ter primerno zniža nemške carinske postavke. Vlada je ta predlog sprejela in bo do torka izročila državnemu zboru spomenico o tej konferenci.

Ruski univerzitetni profesorji v Berlinu

Berlin, 17. junija. (be.) V nedeljo dospe v Berlin 20 ruskih univerzitetnih profesorjev, ki bodo imeli predavanja na raznih berlinskih zavodih. Na ta način hočejo ruski učenci vrniti obisk nemških učenjakov ob priliki 200letnice ruske akademije znanosti.

Indijska debata v spodnji zbornici

London, 17. junija. (lo.) Na interpelacijo delavskega poslanca Lansburga se je vršila politična debata o položaju v Indiji. Podtajnik za Indijo lord Winterton je zanikal trditve govornika, da je odvzela angleška vlada indijski zbornici in okrajnim svetom skoraj vso oblast. Minister je nadalje izjavil, da je škodljivo trditi stvari, ki niso resnične in katere ponavljajo v Indiji potem ljudje, akoravno so o nasprotnem prepričani. Zakonodajne skupščine delujejo v Indiji zadnje čase mnogo boljše in mirnejše kot pred kratkim časom.

Razsodba v poljskem komunističnem procesu

Varšava, 17. junija. s. Pred okrajnim sodiščem v Blonimu je bila danes zaključena desetdnevna razprava proti 64 članom komunistične teroristične organizacije, ki so bili obtoženi, da so pripravljali orožni upor za odcepitve vzhodnih obmejnih pokrajin Poljske. Trije obtoženci so bili obsojeni na 4, 6 na 3, 19 pa na dve leti; ostali so bili obsojeni na manjše zaporne kazni.

Napredovanje liberalnih in delavskih glasov v Angliji

London, 17. junija. (lo.) Pri naknadnih volitvah v Westunryu je bil izvoljen konservativni kandidat Harcourt s 10.623 glasovi. Liberalci so dobili 10.474, delavska stranka 5396 glasov. Pri zadnjih volitvah je imela konservativna 11.559, liberalna 9848 in delavska stranka 4731 glasov.

Nagrada Lindberghu

Newyork, 17. junija. s. Lindbergh je večer prejel nagrado za prvega letalca iz Newyorka v Pariz v znesku 25.000 dolarjev.

Nemško letalstvo

Berlin, 17. junija. (be.) Glasom najnovejšje statistike razpolaga nemška Luftflahta s 120 letali, med temi 51 velikih prometnih letal, ki so tekom lanskega leta preletela skupno 6 milijonov 140 tisoč km.

Žrtve angleške avijatike

London, 17. junija. (be.) Včeraj sta se ponesrečila zopet dva angleška letalca. Od 1. januarja tega leta dalje se je smrtno ponesrečilo 27 angleških vojaških letalskih pilotov.

Francoska pomorska obramba

Pariz, 17. junija. (pa.) Francija bo zgradila tekom prihodnjega leta križarko od 10.000 ton, šest 2400 tonskih torpedov, pet podmornic in enega minonosca.

Iz francoskega socializma

Pariz, 17. junija. (be.) Socialist Renaudel je izstopil iz stranke eksekutivne, ker mu je bila izrečena graja zaradi njegovega poziva, naj socijalisti glasujejo proti komunističnemu kandidatu pri zadnjih naknadnih volitvah v okraju Aube.

Mednarodni kongres trgovinskih zbornic

Berlin, 17. junija. (be.) 27. t. m. se vrši v Stockholmu mednarodni kongres trgovinskih zbornic. Med drugim bo razpravljala kongres o unifikaciji valut in čekovnega sistema.

Južne čete zavzele Šantung

Peking, 17. junija. d. Čete generala Čang-kajka so zavzele Šantung. Severne čete se zbirajo 80 km od Tsingtau. Hajtsau so južne čete popolnoma oplenile. Japonske otroke in ženske so še pred zavzetjem mesta evakuirali. Japonski generalni konzul v Šanghaju je vložil pri kitajskem zunanjem ministru oster protest ter zahteval popolno zaščito japonskih državljanzov.

Naši kraji in ljudje

Pet jubilejev Tehnične srednje šole v Ljubljani

Tehnična srednja šola obhaja kar pet jubilejev na enkrat. 40 let je, odkar se je ustanovitev dveh strokovnih šol — sklenila. (Strokovna šola za les in za čipke.) 25 let je, odkar sta se obe šoli združili, 15 let, odkar sta preosnovani in se preselili v novo Državno obrtno šolo, 10 let od ustanovitve Višje obrtne šole in 5 let od prve mature na Tehnični srednji šoli.

Sredi prejšnjega stoletja se je v alpskih deželah pričela razvijati moderna obrt in se je občutila potreba obrtnega šolstva. 1870. je Dunaj dobil prvo obrtno srednjo šolo. Dvajset let pozneje je nastala avstr. centralna komisija za obrtno šolstvo, koncem devetdesetih let je razvoj poznal pet tipov obrtnih šol: Obrtno nadaljevalno; splošno rokodelsko; strokovno; delovodsko in višjo obrtno šolo. Posebno nadarjeni absolventi višjih obrtnih šol so imeli olajšano maturo na realni, da se morejo vpisati na tehniki. To je bil razvoj do leta 1908.

Ljubljana je imela še posebno zgodovino, samo svojo. Znan slikar Herrlein je ustanovil 1778. risarsko (obrotno) šolo in ko je Ilirija prvokrat vstala, na klic Napoleona, so Francozi leta 1810. naše šolstvo na novo uredili in nam dali dve obrtni šoli za umetnost in obrt, eno v Ljubljani, drugo v Zadru. Ljubljanska je imela gradbeni, mizarški in ključavničarski oddelki, in prvi direktor ljubljanske obrtne šole je bil — Valentin Vodnik, pesnik ode «Ilirija vstan!», obenem prvi slovenski novinar, pesnik in revolucionar. Avstrijska reakcija je udušila nadaljevanje lepih pričetkov, potem ko je šola od 1813. do 1850. živela kot nedeljska šola za vajence. Od 1838. pa je obstajala tudi še dobra risarska šola, do 1856. Ljubljana je dobila takrat tudi nižjo realno z nedeljsko šolo, pozneje višjo realno, nedeljska šola je bila kmalu prenapolnjena, razdelila se je na tri oddelke in ključno izpolnjenju obrtnega šolstva niso hoteli več pomehati. V državnem zboru, v deželni, v trgovsko-obrotni zbornici, v novinah in na shodih so se zahteve ponavljale, 1872. so se nedeljske šole preustrojile v obrtno-nadaljevalne in 1873. je Idrija dobila prvo državno obrtno šolo v Sloveniji, čipkarsko strokovno šolo.

Sedaj je tudi ljubljanski občinski svet prišel bolj energično prositi in zahtevati, tudi deželni odbor, a šele 1887. je končno »ministrstvo za uk in bogoslovje« pogojno dovolilo ustanovitev dveh strokovnih šol v Ljubljani, lesne in čipkarske. Ustanovitev je sledila 1888. Velikih zaslug za iniciativo si je pridobil Ivan Murnik, organizacijo in vodstvo pa Ivan Šubic, profesor strokovne šole, od 1891. pa direktor, pozneje ravnatelj državne obrtne šole, (deželni poslanec, občinski svetnik, sodnik za zgradbo vodovoda in elektrarne, konservator spomenikov, odbornik za osušenje Barja, avtor). Leta 1901. je pričela nova umetno-obrotna strokovna šola, iz združenja in razširjenja obeh dosedanjih. 1909-11. je trajala gradnja nove palače, 1911. se je otvorila velika Državna obrtna šola z oddelki: Stavbna obrtna, delovodska za kovinske obrti, mojstrska za stavbno in pohljstveno mizarstvo, strokovna za lesno in kamenito kiparstvo, ženska, javna risarska in modelirska šola in specialni tečaj, strokovni tečaj za učiteljstvo in delovodska šola za elektrotehniko.

Med vojno izprva ni bilo šole, češki minister kraljan O. Trnka je 1917. tik pred svojim odstopom še podpisal ustanovitev višjih oddelkov stavbne strokovne šole in višje obrtne šole mehaniko-tehniške snovi. Otvorila sta se s šolskim letom 1917-18., a 1920. se je šole pričel pravi razmah, ko se prenehale razne vojne posledice. Od tega leta dalje je šola zopet razširjena v Tehnično srednjo šolo s strokovno obrtno šolo, ki prosperira pod energičnim vodstvom direktorja g. Josipa Reiserja. Obogatila se je še z učilnico za košarstvo, s keramično šolo in drugim let-

nikom elektrotehnične srednje šole, mizarstva mojstrska šola je preurejena v mizarstvo in strgarsko delovodsko šolo, ženski oddelki za izdelovanje oblačil je razširjen na tri letnike. Lani se je vršila znamenita jubilejna razstava izdelkov te šole, ter smo o njej izbrnno poročali, a obiskovalci vselej smo se divili preciznim izdelkom. S finančnim zakonom 1927-28. so vse obrtne šole v državi podvržene ministrstvu trgovine in industrije.

To je kratek pregled, posnet izčrpnemu referatu g. direktorja Reiserja v jubilejnim poročilu (letošnjemu izveščju te šole). Kaj pa ta šola zna in premore in kakšnega pomena je, o tem se vsaj površno prepričaj, najbrže na svoje začuden presenečenje, če obiščeš razstavo izdelkov. Če si pa še brihtnejši, pogledaj si statistiko in vprašaj pri boljših mojstrih. Obrtna šola, ali prav Srednja tehnična in obrtna šola, je važnejša od drugih, katere imamo, in njeni absolventi bodo imeli dokazati kljub sedanjim in bodočim krizam, da naša zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava, kakor je pel prvi direktor te šole, Vodnik.

Turistom!

Iz pisarne SPD prejemamo: Radi zadnjega slabega vremena, ki je vladalo le po nekaterih krajih Gorenjske, moramo pojasniti našim turistom in prijateljem prirode, da s tem, da dežuje v Ljubljani ali v Kranju, Lescanu, na Bledu, Žirovnici ali pa v Kamniku ali mogče, kje na Dolenjskem ali Štajerskem, še ni gotovo, da dežuje tudi po naših planinah. Vsi nedeljski turisti nam javljajo, da je zadnje nedeljo bilo zelo lepo vreme tako v Kamniški Bistrici, kakor na Kravcu, Kamniškem sedlu, na Koprskem sedlu, na Ratitovcu in na Črni prsti. Le ponoči med 23. in 24. je padlo nekaj kapelj dežja po teh krajih. Črna prst je bila zagrnjena v meglo do 10. dopoldne, nakar se je zjasnilo in turisti, ki se ne ustrašijo vsake meglice, so imeli čist in krasen razgled prav notri do Gorice in izliva Soče. Ta razgled je trajal do 17. popoldne in šele potem so prišle zopet megle na vrh.

Istotako je bilo na Golici, v Vratih, na Staničevih kočih in sprva po Bohinju. Radi tega priporočamo turistom in planincem, da ravno tedaj, ko se pripravljajo eventualno po Ljubljanskem polju in po nižavah slabo vreme, naj pohite v planine, da se izognejo neprimkam slabega vremena po dolinah. Za slučaj pa, da nastopi tudi v planinah slabo vreme, skrbi Osrednji odbor SPD, da so vse kočje za sedaj že dostopnih tur otvorjene in dobro oskrbovane.

Na naši skrajni meji je oskrbovana Erjavčeva koča na Vršiču, v romantični dolini Vrat te vzame pod gostoljubno streho Aljažev dom s prvovrstno postrežbo, na Golici je nad 60 ležišč v obeh kočah, na Črni prsti je nad 30 ležišč. V Malnerjevi koči, ki je na novo adaptirana, imaš tudi novo sobo z dvema posteljama in udobna skupna ležišča z žimnicami tako, da je vsakemu turistu, ki posesti Črno prst, zagotovljena udobna prenočišča. Postrežba v obeh kočah je dobra, razglednice, zemljevidi so na razpolago.

Istotako sta hotela Sv. Janez in Zlat-

roz v popolnem obratu. 16. t. m. se je otvorila pošta pri Sv. Janezu, ki ima telefon in brzolav. Krekova koča na Ratitovcu ima letos že lepo število posetnikov, kar kaže, da je ta lepa točka vredna, da jo poseti vsak turist.

Kdor se boji dežja, odnosno slabega vremena, naj gre med tednom, ko je sigurno lepo vreme, na lepo dvodnevno turo v Kamniške planine, zlasti ker so Čožova koča na Koprskem sedlu, Dom na Kravcu, Kamniško sedlo in Velika planina že izborno oskrbovane. Onim turistom pa, ki se bojijo slabega vremena, priporočamo prijeten izlet v Kamniško Bistrico.

800 Nizozemcev pride v našo državo

Neki udeleženez tujsko-prometne konference delegatov srednje-evropskih držav, ki se je vršila od 12. do 14. t. m., sporoča, da je Crikvenica letos na Dunaju »v modi«. V vseh odličnih dunajskih krogih se ne govori o ničemer drugem, kakor o Crikvenici, ki jo smatrajo za najboljši priljubljeno letovišče. Lov za hotelskimi sobami in Crikvenici je tolik, da mas tujsko-prometni urad na Dunaju ne more dovolj rezervirati.

Obenem se doznavajo, da je nizozemski konzul v Nürnbergu posredoval pri prodaji neke ladje, ki jo je naše sušaško društvo »Vesna« kupilo od hamburške parobrodne družbe, in je ob tej priliki organiziral izlet skupine, broječe 800 Nizozemcev, ki početkom avgusta s prodano ladjo dosepejo na Sušak, od koder se podajo v notranjost naše države ter preko Zagreba gotovo dosepejo tudi v Slovenijo.

Utopljenec v mariborskem kopališču

Maribor, 17. junija. Ponovno smo že poročali o nedostopnih razmerah v mariborskem mestnem kopališču. Občinski svet je nedavno zopet razpravljal o potrebi novega kopališča, ki naj bi se po načrtu mestnega stavbnega urada zgradilo v koroškem predmestju. Stroški za to novo kopališče so proračunani na poldrug milijon d.narjev. Ker se vedno ni potrebnega kredita, se mora mariborsko meščanstvo zadovoljiti s stari kopališčem. Manjka mu predvsem prostor za one kopalce, ki znajo le slabo plavati ali pa sploh niso plavalci. Že itak mrzla voda Drave je na tem mestu zelo deroča in je zahtevala že marsikatero žrtev. Drugod bi bila varstvena oblast tako kopališče že davno zaprla.

Te dni je nagnala soparica v Dravo cele trupe Mariborčanov. Vse do Kamnice je v Dravi kar mrgolelo kopalcev. Danes je bilo v mestnem kopališču gotovo nad tisoč ljudi. Nadzorstvo naš vsami kopalci pa ima en sam kopalni mojster; jasno, da ne more pregledati in paziti, da ne zahačajo kopalci na prepovedana mesta.

Okrog 16. je skočil z visoke deske 11letni učenec meščanske šole Fran Lorber v vodo. Ker še ni znal dobro plavati, ga je deroča voda potegnila v sredino, kjer se je nenadoma začel utapljati in klicati na pomoč. Plavalni mojster je takoj odzdrnil z rešilnim čolnom na kraj nesreče in tudi dijak Pivka je šel z drugim čolnom na pomoč. Potopljenec se je še parkrat dvignil

na površje, toda preden je prišla pomoč, je izginil v vsohovi.

Reševalka ga kljub dolgotrajnemu iskanju nista mogla več najti. Med kopalci je nastalo razburjenje. Vsem se je smilil mladi dijak dolžnost oblasti in občine pa je, da nemudoma ukrenejo vse potrebno, da se take nesreče v bodoče ne bodo mogle več ponavljati.

Otrok utonil v jami za apno

Litija, 16. junija. V Kresniških Poljanah v srezu Litija stanuje v svoji nedavno zgrajeni hišici železniški delavec Franc Mikuš s svojo ženo Pavlo ter 4 otroki, ki pa so še vsi izpod 6 let. Blizu hiše se nahaja še od zidanja hiše jama, v katero so spravljali apno. Jama ni ograjena niti drugače zavarovana. In tako je večer postal prizorišče tragične smrti malega dekletca.

Franc Mikuš je imel ravno opravka v hlevu, njegova žena pa je kuhala večerjo. Ker je še nekaj rabila, je poslala svojo sorodnico Tiko k sosedu. Tiki so se pridružili še ostali otroci, doma je ostala le poldrugoletna Frančiška. Nihče je ni pogrešal niti nadzoroval. Tika je mislila, da polde Frančiška k materi v kuhinjo, mati pa je bila uverjena, da so odšli vsi otroci s Franco vred k sosedu.

Strašno je bilo njihovo presenečenje, ko so sedli k večerji, male Francke pa ni bilo nikjer. V slutnji nesreče je mati stekla vsa obupana k jami, kjer je takoj ugledala, da iz apnene mlake štrlijo samo krčevito stisnjene ročice njene male Francke. Deklece je seveda že bilo mrtvo in ni za legla nobena pomoč.

Nesrečni oče je obvestil o tragediji orožniško postajo in je orožnik g. Zule mogel ugotoviti edino to, da je voda v jami bila samo 33 cm visoka.

Zalostni dogodek je vzbudil v okolici splošno sočutje s prizadeto rodino.

Strašna smrt otroka v dimu

Zakonca Anton in Zlata Jakopčević, sta mučena na Trešnjevki pri Zagrebu, sta letos v marcu dobila faneka, ki sta ga krstila za Krešimirja. Predsnočnim sta se odpravila spat in otroka kakor običajno položila k počitku na ležišče na dveh stoli. Blizu ležišča je na tretjem stolu stala svetilka, ki jo je Jakopčević privil.

Proti jutru se je Jakopčević nenadno prebudil, ker so ga silno pekle oči. Soba je bila polna smrdečega dima. Od svetilke se je vnelo ležišče malega Krešimirja. Ko sta zakonca prežrečila stanovanje in pregledala svojega sinčka, sta morala na svoje strašno presenečenje ugotoviti, da se je dete v dimu zadušilo.

Tleče perje je otroku nekoliko ožgalo stopala. Nesreča, ki bi bila lahko postala usodna za vso družino, se je zgodila na ta način, da je otrok ponoči nekako z noge prevrnil svetilko, ki se je nagnila k njegovemu ležišču in povzročila tlenje.

Harold Lloyd iz Vrbasa

V Vojvodini imajo senzacijo z novico, da je Harold Lloyd, filmski »kralj smeha«, kakor ga proglašajo ameriška reklama, rodom iz Vrbasa.

Res je neka nemška filmska revija šele nedavno prinesla Harold Lloydovo avtobiografijo, kjer »On« pravi, da je polnokrven Američan. Toda Vojvodinčani bolj verjamejo neki stari dami v Vrbasu, ki pripoveduje, da se je njen sin leta 1924 odpravil v Ameriko, odkoder se ni več javil. Zadrževal se je tam nekaj časa pri poročeni sestri, lepega dne pa tudi njej izginil izpred oči. Ni ji pisal, pač pa nekoč poslal večjo vsoto dolarjev s podpisom: »Neznan dobrotnik«.

Stara dama v Vrbasu, ki še nikoli ni bila v kinu, je te dni slučajno dobila v roke Haroldovo sliko in v njem spoznala svojega izgubljenega sina. Naj bo stvar resnična ali ne, »kralj smeha« se bo gotovo široko zarezal, ako za njo dozna.

Poneverba na magistratu v Ptuj

Ptuj, 17. junija. Kakor je dosedanja preiskava dognala, je poneverjenih v celam 260.000 Din. Vso poneverbo je izvršil magistratni blagajnik Minoni na ta način, da je jemal iz blagajne v gotovini manjše zneske, in sicer po 1000 do največ 2000 Din. To manipulacijo je vršil že od svoje nastavitve v mestni blagajni in je največ poneveril v letih 1922, 1923, 1924, med tem ko je jemal v zadnjem času le še manjše zneske.

Manipuliral je izredno spretno, saj je sedanjim mestni župan dal vsako leto pregledati računske zaključke po strokovnjakih in so bili vselej najdeni v redu in seveda tudi odobreni. Sedaj se vrši ponovna revizija vsega knjigovodstva, ki je poverjena znanemu strokovnjaku g. Kasperju iz Mestne hranilnice, istočasno pa teče sodna preiskava. Minoni je pod ključem.

Po mestu so razširjene razne govorice, ki pa bazirajo na netočnih informacijah in se vanje zaenkrat ne moremo spuščati, ker bi to lahko škodovalo sodni preiskavi, ki bo nepristransko dognala, koga zadene krivda.

Radi dvoženstva v smrt

Poročali smo večer, da je v Savi pri Zagrebu izvršil samomor gostilničar Milaeta Vertačnik, rodom iz Blance pri Sevnici. Zagrebško državno pravdnštvo ga je obdolžilo zaradi dvoženstva in začeli so ga tudi zasledovati radi nekega umora v Peču. Tik pred aretacijo je Vertačnik pobegnil iz Osijeka v Zagreb in se vrgel v Savo. K temu nam sporočajo iz Zagreba:

Na Telovo je prišla na zagrebško policijsko ravnanje Helena Vertačnik, rojena Kronič iz Vrbovara, stara 20 let, in navedla, da je v listih čitala o samomoru

svojega moža »Milana« Vertačnika. Pokazala je poročne dokumente. Zagrebška policija je bila presenečena, ker je ravno dan prej, v sredo, izročila zapuščeno samomorilca njegovi ženi Matildi Vertačnikovi, ki je doma v Polhemu in ima isto tako pravilne poročne dokumente.

Večer je zagrebška policija pozvala k sebi obe ženski in ugotovila bigamijo Milaeta Vertačnika. Od Matilde je dobil za doto 200.000 Din in otvoril malo gostilno v Osijeku, a je slabo izhajal. Ves čas je živel dvojno zakonsko življenje, deloma pri Matildi v Zagrebu, deloma pri Heleni, ki je bila z njim v Osijeku. Ko so ga začeli zasledovati in je uvidel, da ni več izhoda iz takega življenja, je šel prostovoljno v smrt.

Samomor z elektriko

V sredo ob 19.30 je neki uslužbenec papirnice v Vevčah v bližini umobolnice na Studencu pod električnim daljnovodom, ki je v visoki napetosti, našel truplo neznanega človeka. Obvestil je takoj orožniško postajo v Vevčah, ki je po takojšnji preiskavi ugotovila samomor. Mrtvec je namreč imel okoli desne roke ob zapetosti v obliki zanke navezano tanko žico, katere drugi konec je s pomočjo privezanega kamna obtežil in vrgel na daljnovod ter dobil električni udarec, ki ga je gotovo hipno usmrtil.

Samomorilec je bil v obraz ves začrnel; na desni roki, kjer ga je prešinil električni tok, je imel otekle, prsi koš pa popolnoma dvignjen. Komandir orožniške stаницe g. narednik Sušnik, ki je vodil preiskavo, je preiskal obleko, vendar ni našel nobenega dokumenta, po katerem bi lahko ugotovil identiteto pokojnega.

Sele po vsestranskem poizvedovanju je dognal, da je samomorilec Josip Gern, rodom iz Trsta, star blizu 40 let. Do marca je bil zaposlen pri ljubljanski tvrdki Duklić in drug kot nočni čuvaj, a je moral radi nezanesljivosti službo zapustiti. Zadnji teden je po Vevčah in okolici razprodajal srajce in razno drobno manufakturno, ki mu jo je poverila neka ljubljanska trgovka. Robo je razprodal, denar pa zapravil.

Na robu obupa se je odločil k samomoru in ga izvršil na način, ki je originalen in edinstven v kroniki sicer tako številnih samomorov in samomorilskih poskusov. Samomorilca so danes pokopali na pokopališču pri D. M. v Polju.

Avtomobilska nesreča v Sp. Šiški

Ljubljana, 17. junija

Okrog 19. zvečer: se je pripetila v Sp. Šiški v bližini pivovarne Union avtomobilska nesreča, koje žrtev je postal 17letni Aleksander Zalaznik, sin gostilničarja pri »Sestici« na Dunajski cesti. V trenutku, ko je hotel prekorčiti cesto, je privzvil po cesti v smeri iz Ljubljane avto g. Leopolda Lenartiča iz Kranja. Očividci zatrjujejo, da ne zadene šoferja pri tej nesreči nikaka krivda, ker je vozil pravilno po desni strani in dajal znamenja s hupo. Ponesrečeni Zalaznik je brzokonec hotel prehiteti avto in je radi tega pohitel čez cesto. Toda prepočas! Podrl ga je prednji del avtomobila na tla in so šla vsa štiri kolesa preko njega.

Zalaznik je dobil težke poškodbe in je oblezel nezavesten na cesti. Rešilni oddelki mu je nudil prvo pomoč ter ga prepeljal v bolnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno levo nogo nad kolonom in težke poškodbe na glavi in na prsih.

G. Lenartič je avto, znamke »Fiat«, kupil šele v četrtek in je ravno danes prišel z avtomobilom na veliko županstvo, da ga prijavi in da dobi predpisano evidenčno številko. Ko se je vračal iz Ljubljane domov proti Kranju, je novo kupljeni avto zalteval prvo, precej težko žrtev.

Kako je bilo v Čirčicah

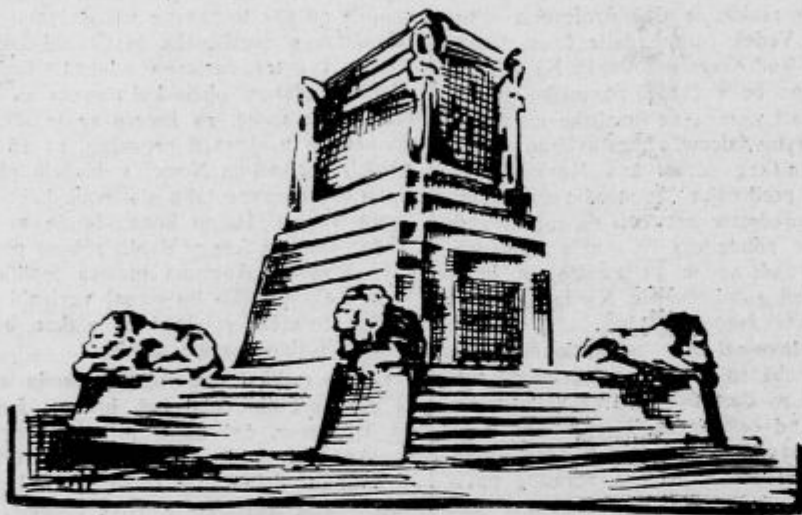
V torek smo objavili dopis iz Kranja s poročilom o »krvavo plačnem« vasovanju starega samca. Junak te drame se je danes nevoljen oglašil pri našem uredniku in izjavil: »Vaše poročilo je v glavnih točkah — netočno. Očividno izvirajo samo ali pa vsaj informacija, ki jo je Vaš dopisnik prejel, od meni nenaklonjene strani. Bili ste mistificirani. Ker sem prijatelj »Jutra«, nočem delati nevedčnosti, samo prosim Vas, da popravite:»

Jaz sploh nisem prišel vasovat, marveč sploh stanujem v hiši vdove, o kateri se govori v članku. Prišel sem torej domov. Vprašal sem, kje je ključ moje sobe. Takrat je France Mrak skočil v mene in me zagrabil za suknjič na prsih, Franc Sink pa, ki je stal za menoj, me je z zadaj udaril po glavi, menda z vilami, da sem se takoj onesvestil. Prej je še eden njiju rekel: »Jaz ti že dam ključ«.

To je bil več dogodek. Povsem izmisleno je, da bi bil jaz imel nož, ali da bi ga bil prijel, z njim ali brez njega razgrajal, ali slično, kakor Vas je dopisnik napačno informiral. Izgleda mi, da se za tem poročilom skriva brez Vaše vednosti namera, da bi se tako vplivalo na preiskavo, ki je pri sodišču uvedena zoper oba zlikovca. Ko že moram pred javnostjo razlagati ves dogodek, če povem, da imam pravdo z dekletom, ki je hči vdove in sestra enega obeh napadalcev. Baš tega dne je bila razprava in izgleda, da prizadeti niso bili baš zadovoljni z izidom razprave, zato sem bil tega dne napaden.

Z udarcem mi je bila prebita žila na glavi, izgubil sem izredno mnogo krvi, kljub temu sem še sam šel k zdravniku (torej ne k orožnikom) in g. zdravnik se mi je žudil, da sem se mogel sam priti, dasi sem težko telesno poškodovan, kakor je tudi zapisal v spričevilu. Zdravnik je stvar ovadil, po dolžnosti. Takšen je torej bil dogodek v resnici. V ostalem pa je stvar v rokah sodišča in o izidu boste svedočeno lahko poročali.

Tako je sedaj stvar pojasnjena z obeli platí. Kako bo naprel, naj pa sodišče izreče.

Osnutek spomenika vojvodi Putniku

Projekt, ki je pri konkurenci v Beogradu dobil prvo nagrado, je izdelal Aleksander Derocco, sin bivšega direktorja drž. železnic v Ljubljani gospoda Evgena Derocco.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera:

Sobota, 18.: «Orlov». B. Nedelja, 19.: «Grofica Marica». Opereta. Izv. V korist bolnišnice fonda Udruženja gledaliških igralcev. Ponedeljek, 20.: Zaprtro.

Mariborsko gledališče:

Sobota, 18.: «Svet». A. in C. (Kuponi). Nedelja, 19.: «Scampolo». Kuponi. Zadnji krat. Ponedeljek, 20.: Zaprtro. Torek, 21.: «Pri belem konjčku». C. Kuponi. Zadnji krat.

Repriza pri premijeri zelo zabavne in uspele komedije «Svet» bo v soboto 18. t. m. V nedeljo pa se uprizaro zadnji efektna komedija «Scampolo».

Mariborsko gledališče se žuri, da v pasjih dneh nadoknadi zamudo iz jeseni. Na Telovo smo imeli novo premijero. Bajje nas čaka še Shakespeareova «Kar hočete». Če gledališče kljub četrtkovi premijeri ne bo izgubilo korajže za novost pred odhodom na počitnice, mu je k trdovratni energiji vsekakor čestitati. V četrtek je bilo namreč pri premijeri Nušičeve komedije «Svet» baš 10 pla-

žujočih posetnikov v parterju in tudi ena loža je bila zasedena. Igrali so dobro, vsaj maloštevilna galerija je z dijaškim stojščem krepko ploskala, ko so premetavali mize in stole po stanovanju. V jeseni pa se bo publika pri tej stvari gotovo dobro zabavala. Igra nudi priliko za udeleževanje igralcem, ki njižje ustvarjati tipe. Do tega se, žal, ansambel ni povspel. Najboljši je bil gosp. Grom, ki pa svojega moža še ni izstudiral in izdelal do konca. Nekako do polovice je prišel z njim. Tudi go. Bukšekovo smo videli v podobnih ulogah že boljše. Kraljeva je svojo služkinjo sicer dobro podajala, tudi oblečena je bila primerno, geste na mestu, le masko je imela smešno. Otroka (gđ. Kovačičeva in Savinova) sta sicer ugajala, pa je bilo tudi preveč pretiravanja. Zastopnicam mestnih klepetulj je tudi še mnogo manjkalo, treba pa je priznati go. Zakrajškovi, da je v nekaterih situacijah kot diletanška naravnost presenetila. G. Kovič je režiral in igral učitelja glasbe s potrebno predznanostjo in karikaturu. Sicer pa je vsakdo uvidel, da ob taki praznoviti gledališči tudi igralec nima veselja igrati.

Jadi hrvatske književnosti. V torek, dne 14. junija zvečer je imelo »Društvo hrvatskih književnikov« v Zagrebu svoj občni zbor, na katerem je izšel predsednik

namestnik dr. Politeo tožbe hrvatskega pisateljskega stanu napram javnosti radi njene malobrižnosti. Pri proslavi pisatelja Gjalkega je zagrebška mestna občina de facto odpovedala sodelovanje. To je žalosten dokaz današnjega desinteresa za lepo knjigo, ki pa se, žal, v tem pogledu ne izirpa od kraja. Lista naročnikov «Savremeničnika», katerega izdaje »Društvo hrvatskih književnikov«, bi vedela povedati še druge bridke stvari. Zanimanje za to literarno revijo je minimalno. Vzrok krizi so pač dvojni: materialistični duh časa in obubožanje inteligence, ki je prej kupovala publikacije in podpirala književnost, sta ji zadali glavni udarec; šele v drugi vrsti jo ulati kvaliteta današnje literature, ki je tako padla pod nivo, da ne odgovarja duhu in zahtevam našega časa. Dr. Politeo je povdaril, da bi se morali književniki koncentrirati v združenju ne glede na svojo politično pripadnost. Zagreb ima danes kar tri pisateljska društva, izven Zagreba pa se nahaja še ena taka stanovska organizacija. Dovolj bi bilo, če bi imeli književniki svoja društva samo v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani in vse tri organizacije bi morale biti združene zopet v enem samem reprezentativnem telesu.

Premijera Sibeliusove melodrame «Saramouche» v Bessau. Deželno gledališče v Dessauu je te dni z velikim uspehom uprizorilo tragično dvodejansko melodramo finskega skladatelja Sibeliusa «Saramouche».

Domače vesti

* Volilci-pristaši SDS, pogledajte, če ste vpisani v volilnih imenikih! Reklamacijsko postopanje traja le do 29. tega meseca. Podrobnejše informacije in vpogled volilnih imenikov za mesto Ljubljana pri tajništvu SDS Kazina, II. nadstropje in na magistratu, za deželo pri pristojnih županstvih.

* Iz državne službe. S kraljevim ukazom od 14. t. m. je bil imenovan za obmejnega komisarja v Belem Monastiru v Baranji g. Rudolf Matić, v činu člana kvarta — srezekada poglavarja. G. Mate je služboval doslej kot prvi in edini Slovenec v Beograjski policijski direkciji.

* Odlikovanje za vestno službovanje. Ivan Zupan, vlakovodja na Jesenicah, je odlikovan s srebrno medaljo za vestno službovanje.

* Notarski izpit je včeraj položil s prav dobrim uspehom pri višjem delnem sodišču v Ljubljani g. Drago Jagodič, notarski kandidat v pisarni g. notarja Galeta. Istočasno je položil notarski izpit g. Gregor Sašelj. Iskrene čestitke!

* Ustanovitev šol za rezervne oficirje. Ministrstvo vojske in mornarice je odredilo da se ukinejo vse dijaške čete pri polkovnih komandah in da se razen šole za pehotne rezervne oficirje v Sarajevu otvori še ena šola v Karlovcu ali Foči. Komandant oficirske šole v Sarajevu general Radisavljević je prejel navodilo za ustanovitev nove oficirske šole ter odide v najkrajšem času v Karlovec in Fočo, da pregleda prostore, ki bi se za projektirano šolo lahko upoštevali.

* Dumajskemu »Tagblattu« odzvet poštne debit. Notranji minister je zabilil uvažanje in razširjenje dunajskega dnevnika »Neues Wiener Tagblatt«, ki je začel zopet pisati proti naši državi.

* Popravek. G. Franc Celestina, oče pokojnega dr. Ruperta Celestine nas prosi za popravek, da njegov sin ni bil rojen v Podnartu temveč na Toplicah pri Zagorju ob Savi.

* Češki otroci na Jadranu. Českoslovaški »Rdeči križ« in mnoga dobrodelna društva posljejo svojo prihodnjega meseca na naš Jadran tekojo slabo tisto dečo — vsega skupaj nad tisoč otrok. Doslej so ti otroci preživljali počitnice na italijanskem Primorju.

* Smrtina kosa. V Lipsuju pri Grabovem je v sredo, 15. t. m. umrl ugledni trgovec gostilničar in posestnik Franc K r a š o v e c star 62 let. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujejo rodbini naše iskreno sožalje!

* Hrvatski Radiša v Zagrebu ima na razpolago 15 ključavničarskih vajencev, 6 brivskih, 8 strojno ključavničarskih, 3 fotografirskih, 2 kiparske, 2 knjigarniške, 6 krojaških, 14 mehaniških, 17 strojno mehaniških, 2 tapetniških, 4 livarske in 4 zlatarske. Obenem pa ima prazna mesta za 5 dečkov, ki bi se želeli učiti sodarstva, za 3 slikarstva, 4 nogavičarstva, 5 ščetkarstva, 2 dimnikarstva, 16 natakarstva, 4 klesarstva, 2 klobučarstva, 12 kolarstva, 1 košarstva, 1 kleparstva, 1 usnarstva, 1 krznarstva, 1 kleparstva, 3 lončarstva, 5 slaščičarnarstva, 17 mesarstva, 14 mlinarstva, 16 opankarstva, 35 pekarstva, 18 gospodarstva (vrtinarstva in čebelarstva), 16 sobnega slikarstva, 1 steklarstva, 2 mizarstva, 36 trgovine in 13 vinarstva. Interesenti naj se obrnejo na naslov: »Hrvatski Radiša«, Senoina 16, Zagreb.

* Nesreča pri obiranju črešnje. V Zagradu pri Celju je na Telovo popoldne obirala 26 letna Jožefa Klepova črešnje. Naenkrat se ji je zlomila veja in Klepova je padla na tla tako nesrečno, da si je zlomila križ in roko. Težko poškodovano so takoj prepeljali v celjsko javno bolnico, kjer pa je zvečer že podlegla težkim poškodbam.

* Sportne prireditve na Jesenicah. Z Jesenic nam pišejo: Na praznik, 16. t. m. smo imeli zopet priliko videti našo »Edinost« koliko je napredovala s svojim sportnim odsekom od lanskega leta, odnosno odkar so se odcepili nekateri nezadovoljenci. To pot so igrali tekmo proti Jeseniškemu »Orlu« s lepim rezultatom 0:8. Če prej pa s tukajšnjim »Bratstvom« za razliko 1:9. Da zavzame ta sportna panoga vedno več zanimanja med tukajšnjo publiko, je dejstvo, da sta bili obe tekmi prav dobro obiskani. Seveda tudi takozvanih zastojkarjev ni manjkalo, kar je vse graje vredno, če se pomisli, da se posebno mladi klubi borijo s težkimi finančnimi prilikami. V nedeljo tekmuje tukajšnja šolska mladina proti šolski mladini iz Ljubljane. Vabimo vse prijatelje na poset tekme.

* Morlec, ki je živel s 50 ženskami. Beograjska javnost je zgražala nad zločinom Matije Kostića, lastnika buffeta, ki je na Te lo vo popoldne na zverski način umoril svojo priljučnico Ano Šerbačijevu. Krstić ina bolehn ženo in je Šerbačijevu vzel pred 6 meseci v službo ter jo zlorabljal. Je abnormalen tip, ki je doslej živel z 50 ženskami ter je skoro vsak mesec imel opravka s policijo. Tudi Ana mu je te dni pobegnila. Na Telovo popoldne jo je Krstić izsledil pri njeni teti. Po daljšem prekrkanju jo

je z dolgim mesarskim nožem dvakrat zabodel v trebuh. Ana je bila takoj mrtva, morilca pa so kmalu vili.

* Pri utrjenosti, razdražljivosti, tesnobi v srcu, pomanjkanju spanja, težavah srca, pritiskanju na prsi poživilja prirodna grenčica »Franz-Josef« obtož krvi v spodnjem delu telesa prav uspešno in s tem miru valovanje krvi. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se voda »Franz-Josef« pri pojavih, izvirajočih iz samozastrupljenja želodnega črevesa obnaša kot izborna čistilo. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kadar nad poljem solnce pripeka, kmetič za plugom se opoteka, takrat največje nlegove so nade, da se napil bo »ELIO« - limonade.

* Kušakovičev kalodant je res najboljši pravi vsakdo, kdor ga uporablja. Poskusite tudi Vil Dobj se povsod. 175

* Dr. Fr. Breznik, zdravnik v Gor. Radgoni, ne ordinira od 19. t. m. do 2. julija t. l.

Zdravilna zelišča kupuje
»TROLIST«, Logatec
kamor se vpošiljajo vzorci z oznabo cen.

Iz Ljubljane

u— Proslava 10letnice Višje obrtne šole v Ljubljani se vrši danes popoldne v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Ravnateljstvo Tehniške srednje šole vabi na proslavo vse občinstvo, ki cenijo razvoj strokovno-obrtnega šolstva. Ustanovitev Višje obrtne šole v Ljubljani pomeni važen dogodek v naši kulturni zgodovini, zlasti v zgodovini slovenskega obrtnega in industrijskega šolstva. Ustanovitev višje obrtne šole je bila po več ko 30 letnem prizadevanju pridobljena v najhujših časih 1. 1917. Pričetek proslave ob pol 16.

u— Razstava risarskih in ročnih del na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Običajna šolska razstava bo odprta od nedelje 19. do nedelje 26. t. m. dnevno od 8. do 12. in od 15. do 18. Razstavljene bodo strokovne in prostoročne risbe Gradbene srednje šole (v telovadnici), risbe in ročna dela kiparske in keramične šole (v učilnici poleg risalnice), risbe in ročna dela ženske obrtne šole (v risalnici). Ravnateljstvo ujudno vabi na razstavo starše in sorodnike učencev (učenke), vse bivše učence in učence zavoda in vse občinstvo, ki se zanima za strokovno šolstvo.

u— Na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4-I., se vrši vpisovanje gojenk in hospitantk od 30. junija do 2. julija 1927, vselej od 9. do 12. ure dopoldne. Na zavodu se poučujejo naslednje tehnike: klekljanje čipke, šivanje čipke, belo in pisano vezenje, toledo, file biserna dela in konfekcioniranje. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Podrobne informacije na zavodu.

u— Redni nabor za mesto Ljubljano se vrši letos od 26. do 30. julija v Mestnem domu. Rekrutovanje se prične vsak dan ob 7. zjutraj. Vse podrobnosti so razvidne iz razglašila, ki je nabit po mestu.

u— Naknadna zaprisega vojnih obveznikov rojstnih letnikov 1877. do 1906 se vrši za mestno občino ljubljansko v nedeljo, dne 7. avgusta ob 9. uri dopoldne v Mišičevi vojašnici.

u— Življenje med kanibali. Danes in v nedeljo, 18. in 19. t. m. predvaja ZKD v kinu Matici izredno zanimiv 6 dejanski kulturni vefilim, ki nam predočuje v lepih slikah življenje v Srednji Afriki med plemenom kanibalov. Film nam prikazuje vse njih šege in navade, njih bojne igre ter opasnost lova in boja z divjimi zvermi. Posnela ga je švedska ekspedicija, ki si je postavila za načrt proučiti notranost države Kongo, bivališče kanibalov. Opozorjamo vsakogar da si ogleda ta film, ki je zlasti poučen za naše dijaštvo in šolsko mladino. Predstave se vrše v soboto ob 14.30 in nedeljo ob 11.15 dopoldne. Opozorjamo cenj. občinstvo da nedeljska prva predstava ob 9.30 odpade radi procesije in da se vrši v nedeljo 1. sama predstava ob označeni uri. Cene običajne 2 in 4 Din.

u— Policijska kronika. Od četrtka na petek so bili prijavljeni policiji nastopi dogodki: 1 tatvina, 1 telesna poškodba, 1 primer hazardiranja v javnem lokalu, 1 prestopke kaljenja nočnega miru, 1 prestopke nepravilne vožnje, 1 ogenj ter 1 prestopke oviranja prometa. Aretaciji je bilo izvršenih 12 in sicer: 11 radi kaljenja nočnega miru in 1 radi vlačugarstva.

u— Ogenj v sobi. Kakor drugod so tudi v Šiški prižigali in postavili na okna sveče. Svečnike z gorečimi svečami je dal na svoje solnce zelo izpostavljenno okno tudi Bo laffio, stanujoč v Frankopanski ulici št. 18. Nesreča je hotela, da se je ena sveča radi vročine in pritiskov solnčnih žarkov nagnila radi česar se je vnel papir, ovit okrog svečnika. Goreči kos papirja je padel na tla ter vžgal drage zavese. Nastal je precej velik ogenj, ki pa so ga domači k sreči pogasili, preden je povzročil večjo nevarnost. Kljub temu pa je ogenj napravil v sobi za 5000 Din škodo.

u— Vsakdanja tatvina. Mizar Egidij Erjavac z Broda pri Tacnu je imel v soboto popoldne opravke v palači OUZD na Miklo šičevi cesti, kamor se je pripeljal s kolesom ki ga je postavil v vežo. Po opravi je hotel kolo zopet zasedati, na žalost pa ga ni več našel. Na njem je pač sedel že neznat tat. Ukradeno kolo, ki ga je Erjavac po njegovem mnenju odpeljal okrog 18 leten

Ljubezen ...
Mržnja ...
Zahrbtnost ...
Maščevanje ...
lepe Merabe, hčere kralja Saula vidimo v kolosalnem vefilimu
David in Golijat
ki ga jut v nedeljo prinaša
Elitni KINO MATICA

slabo oblečen mladenič, je bilo vredno 1000 dinarjev.

u— Tatinski drobiž. Gostilničarka Ana Smole v Zeleni jami, je prijavila, da je v sredo zvečer neki navidezno poznan uzmoviš ukradel iz gostilne 200 Din vreden moder suknjič, last zidarija Marka Spoharja. — Z dozorevanjem črešnje, postajajo podjetni tudi razni gladkosnedeži, ki pridno obiskujejo tuje vrtove, skačejo čez plotove in plezajo na drevesa. Posestnici Ivani Mihečičev na Marmontovi cesti je na praznik ponoči neznan kos pozobal z vej najlpše češnje. — Z dvorišča Branka Petriča v Sp. Šiški je nek tat odnesel dne 15. t. m. več kg kositrave pločevine in medenine, ki jo je pozneje prodal v neki trgovini z železnino v mestu. Tatjo so pozneje izsledili v osebi znanega stopačaka Gustelina Š. iz Zelene jame.

u— Izlet Jadranske Straže po Ljubljani. V poročilu o tem izletu so po njihbi pomoti izostala imena nekaterih nalagilnejših sodelavcev pri tej prireditvi. Predvsem sta to gospoda Viktor Strlekar in Filip Pirstout ter dame: Ilesičeva, Mencingerjeva, Pleiweisova, Stojanovičeva, Sterkova in Volkova.

u— Srednješolski vod Strojalske družine v Ljubljani. Danes ob 17. se vrši članski sestanek, obveze za vse člane. Zbirališče pred areno Narodnega doma. Važno! Kdor se sestanka trikrat ne udeleži, je brisan!

u— Tovariši Preporodaš! Vsi, ki stanujete v Ljubljani, se danes v soboto ob 18. polnoštevno udeležite sestanka, ki se vrši v svrhu reorganizacije »Preporoda«. Med drugim bo govoril tudi tov. akademik V. Iskra. Vsi in točno!

u— T. K. Skala. Projektirani izlet na Vojšico se vrši v nedeljo 19. t. m. Odhod z jutranjim vlakom ob 5.23 — in ne v soboto zvečer, kakor je bilo včeraj pomotoma v »Slov. Narod« objavljeno.

u— Člane ljubljanske »Edinosti« ponovno opozorjamo na današnjo proslavo 10 letnice majske deklaracije, ki se vrši ob 20. v društveni sobi. Gajeva ulica 3-I. Dovedite tudi svoje prijatelje in znance.

u— Koncert na Strelišču pod Rožnikom se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ter v naprej vsako nedeljo do preklica. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. 925

Iz Maribora

u— Obisk češkega žurnalista. V sredo zvečer se je ustavil v Mariboru na potovanju v Dalmacijo glavni urednik »Selskih Listov« v Olomucu g. Jan Vedeck, ki je obenem agilni član olomuške JČ Lige. Zato je posetil tudi mariborske delavce v Ligi, popoldne pa si je v spremstvu urednika mariborskega »Večernika« g. Cirila Golouha ogledal srednjo vinarsko šolo, ki sta mu jo ljubjeznivo razkazala dva profesorja inženjerja. G. Vedeck ostane dalje časa v naši državi na študijskem potovanju. Na povratku pa si bo ogledal tudi Savinjsko dolino, ker se zlasti zanima za hmeljske nasade.

u— Razstavljalec. Razstavljalni odbor Slov. obrtniškega društva v Mariboru obvešča vse prebivalce, da morajo svoje razstavljene predmete prevzeti na razstavnem prostoru v pondeljek, 20. junija dopoldne. Nagrade, diplome in priznanice se bodo razdelile teden dni pozneje. Kje in ob kateri uri bo pravosodno razglašeno.

u— K slavnosti in popoldanskemu izletu češkega kluba so vabljene vsi prijatelji Čehov, zlasti pa člani JČ Lige, da vidijo uspehe smotrene češke vzgoje v inozemstvu.

u— Razstavljanje iz parka k Trem ribnikom. Prejeli smo : Krasna zgradba paviliona pri Treh ribnikih in okolica sta tako vabljiva, da se sprejeha tam mimo in preko Lovskega doma tja gori na bregove črvenno na stotine meščanov med njimi tudi mnogo uglednih tujcev. Vsi ti izletniki občudujejo krasno prirodo, osobito pa impozantni razgled tja doli preko Slov. goric. Istočasno pa se tudi zgražajo in obsojajo krčevitsko občino, da ni cesta okoli Treh ribnikov vsaj do Lovskega doma razsvetljena. Tudi mariborska občina bi morala za to skrbeti in njeno mestno električno podjetje naj gre za udobnost meščanov. Prosimo torej merodaj ne oblati, da naj se potrudijo, da bi se sedaj obenem, ko se bo napeljala elektrika do paviliona, podaljšala do Lovskega doma. Sai je tam čisto skupaj 22 hiš in bi posestniki čisto gotovo za napeljavo prispevali vsak svoj delež.

u— Z rošine postaje. V dravskem kopalšču je pri kopanju tako nesrečno padel 11 letni Ivan Turk, da si je izvil iz členka desno roko in ga je morala rešilna postaja odpeljati v bolnico. — Na državni cesti proti Bresternici pa se je ponesrečil 50 letni kolosar Stefan Koberling, delavec v Studen ci. S potolčeno glavo je prišel na rešilno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč.

u— Zaključek češke šole bo v nedeljo dne 19. t. m. ob 10. dop. v meščanski šoli v Can karjevi ulici. Vhod iz Razlagove ulice.

u— Mariborski Sokol je privabil s svojim izletom v Slovenjgradec toliko bratov in sester, da je prišlo samo iz Maribora nad tisoč oseb. Tudi sicer je bila udeležba zelo lepa, tako da je izlet koroškega sokola sega okrožja tako v moralnem kakor v gmetnem oziru slajno uspel.

sega okrožja tako v moralnem kakor v gmetnem oziru slajno uspel.

u— Uspeha prireditve je bila na Telovo veselica Jadranske straže na vrtu bivše kadetnice, kjer se je zbralo preko tisoč ljudi. Navzoči so bili tudi razni javni funkcionarji in udlični zastopniki mariborske družbe.

Iz Celja

u— Narodnim volilcem! Ponovno opozorjamo vse volilce, da sta volilni pisarni Samostojne demokratske stranke za volišče I. (v meščanski šoli) v Zvezni tiskarni in za volišče II. (mestni magistrat) v rdeči sobi celjskega Narodnega doma. Varuha prve skrinjice na volišču I sta: Zorko Anton in Lesničar Janko, na volišču II. prof. Mravljak in dr. Milan Orožen. Vsako event. nasilje ali pregrešek zoper svobodo volitev javite takoj eni izmed volilnih pisarn. na volišču pa predstavnikom skrinjic. Vsak volilec naj izvrši voljo volilno dolžnost že v dopoldanskih urah, nato pa se naj takoj javi v svoji volilni pisarni. Nasprotniki delajo z vso paro, da bi se narodni volilci volitev ne udeležili. Kdor se da pogovoriti ali pa iz katerih koli zasebnih ozirov ne bo vršil svoje volilne dolžnosti, ko gre za slovenski občinski zastop v celjskem mestu, ni nič boljši od onih, ki vodijo odkrito z našimi vekovnimi narodnimi nasprotniki. Vsak narodni Celjan mora vreči svojo krog lico samo v

I. (prvo) skrinjico.

u— Celjskim nameščencem! Delovna večina v občinskem svetu, zlasti pa zastopniki Samostojne demokratske stranke so morali slišati od klerikalcev in tudi od nekaterih radikalov hude očitek, da so dobili mestni uslužbenci po njihovem predlogu in sklepu službeno pragmatiko ter s tem stalnost in možnost, da se lahko brezkrbno posvečajo svojemu delu v dobrobit mestne občine celjske. Za to ste pa javni nameščenci dobili od radikalov podaljšanje nestalnosti za nadaljna tri leta, prazne obljube, da se vam v kratkem izplača razlika na službene prejemke, zmanjšanje draginjsih doklad, s pomočjo klerikalcev na, ki so bili na vladi, še vrhu tega redukcijo železničarjev, prevedbo služiteljev in zvanjnikov na dnevničarje, in še to nesrečo, da bo lahko odslej neki odbor za štednjo delal z Vašim čimovniškim zakonom, kar bo hotel. Privatni nameščenci pa morajo po krivdi kleroradikalne vlade plačevati sedaj ogrom na davčna bremena. Kdo izmed vas bo pač dal na svojo čast in poštenje, da bi še volil s svojimi najhujšimi stanovskimi sovražniki? Vi spadate v vrste poštenih in nacionalnih meščanov, zato pa morate oddati svoje glasove edino le v prvo skrinjico!

u— V boju za prave ljudske zastopnike je razposlal volilni odbor kleroradikalne nemške koalicije razne pamflete na vse volilce, ki so sploh v volilnem imeniku. Vse Celjce se danes smeje tej komediji in zbija svoje šale na račun tistih, ki so mislili, da bo to bogve kak trumf proti Samostojni demokratski stranki. Omenjamo še to, da je med »pravimi ljudskimi zastopniki« na kan didatni listi združenih strank med prvimi 20 kandidati nič manj kot 2 direktorja, 1 upravitelj, 2 hotelirja, 1 lekarnar in 6 odvjetnikov, odnosno pravnih zastopnikov.

u— Iz zbirke kleroradikalnih laži in obrekovanj. V Jelačinovem listu smo čitali grde napade na demokratsko stranko v Celju zaradi mestnega cvetličnjaka, Celjske koče in parnega kopalnice, češ kako slabo so tu gospodarili. Informirali smo se tozadevno pri bivšem županu in finančnem referentu in smo se na podlagi stvarnih dokazov prepričali, da so vse te zadeve v popolnem redu. Obratuna o cvetličnjaku in Celjski koči je obravnaval ter soglasno odobril finančni odsek in plenum občinskega sveta za odobritev one vsote, za katero se je stvarno utemeljeno prekoračil proračun, pa so klerikalci, radikali in Nemci v bivšem občinskem svetu ravno tako glasovali, kakor Delovna večina. Parno kopalnice še ni bilo nikdar aktivno, ker ni dobičkosno podjetje, ampak občekoristna mestna institucija. V to kisto jabolko bo moral vgrizniti tudi bodoči finančni referent in makar bo iz kleroradikalno-nemške koalicije.

u— Na radikalnem volilnem shodu je neki govornik oklevetal tudi bivšega župana dr. Hrašovca, češ da si ni upal podpisati majske deklaracije. Po naši ugotovitvi pa ni podpisal deklaracije samo g. dr. Hrašovec, ampak tudi član njegove rodbine. Dasi o nesramnosti te trditve nismo niti za trenotek dvomili, objavljamo vendar tudi ta primer, da se lahko celjsko občinstvo, zlasti pa na radikalnem shodu navzoči volilci, ki še držijo nekaj na svoje poštenje, prepričajo, kako daleč je padla radikalna politična morala, da vedoma blati narodnega moža, ki je stal deset in desetletja in celo v zelo hudih časih v vrsti najodličnejših prvoboriteljev za slovenske pravice in mnogo tudi pripomogel k ujedinenju našega naroda.

u— Konec radikalne strahovlade. Najhujši udarec celjskim radikalom je bil zadan z razpustitvijo Narodne skupščine in z razpisom volitev. Sedaj ugibajo med seboj, kam bi se nagmili. Čutiljo, da je firma NRS postala insolventna. Ni več onega foruma, kamor bi zahajali razni gospodje v svrhu intervencij za svoje člane in proti nasprotnikom. Kakor je to hudo za zg. slovenačke radikale, tako je to dobro in razveseljivo za vse one ljudi, ki so trpeli pod tem režimom. Neprilichno se je stvar uredila v Beogradu za celjske radikale. Skupina ljudi, ki jih ni združevala nobena ideja, ki jih je vzdrževala skupaj samo sovražnost in sebičnost, je izgubila s propadom radikalne stranke tla. Našim radikalom je odprta samo ena pot. Po razkroju preiti v klerikalne vrste ali pa pomnožiti celjsko nemškutarijo in oditi tja, od koder so izšli. Celjski volilci vseh stanov, rešeni radikalne more, bodo oddali dne 19. t. m. svoje glasove edini narodni listi Samostojne dem. stranke.

Iz Kranja

u— Sijajno uspelo gostovanje ljubljanske opere v Kranju. V sredo zvečer in na praznik popoldne je gostoval na kranjskem odru v Narodnem domu ljubljanski operni in operetni ansambl. Obhvat je bila gledališka dvorana nabit polna občinstva, zlasti drugi dan je bilo opaziti tudi mnogo udeležencev iz Radovljice, Tržica in Jesenice. Opera »Sevilski brivci« in opereta »Grofica Marica« sta s sijajno izvedbo solistov, zborov, orkestra zadivili publiko do entuzijastičnega odobravanja. Kakor je bilo pričakovati, je »Grofica Marica« najbolj »evleka«. Poleg vseh operetnih solistov in solistinj je zlasti g. Janko kot Penizek fascinaril občinstvo s slajši iz kranjskega lokalnega ambijanta. Oba večera so prešli nastopajoči številne šopke in mnogo cvetlic. Kranjski oder je dokaj srečno prestopal preizkušnjo in je upati, da gostovanje ljubljanske opere ni bilo prvo in zadnje, ampak da bomo v prihodnji sezoni imeli večkrat priliko občudovati goste. Citalnica je priredila z lastnim orkestrom po obhredstava lepo animirana zabavna predstava, pri kateri so se stiki ljubljanske opere z domačimi krogi še bolj utrdili.

u— Poslovilni sprevod ponesrečenih bratov Čehov. Na Telovo popoldne je kranjsko prebivalstvo sočutno in v lepeh številih spremljalo na zadnji poti obata brata Klimeša, rodno iz Prerova na Moravskem, ki sta našla 3. junija pri Zidanem mostu skupno tragično smrt. Pri pogrebnih opravilih pred mrtvašnico je zapel moški zbor kranjske Narodne žitnice dve žalostinki v slovo. Nato se je formal sprevod s krstama, ki sta bili položeni v avtomobil ljubljanskega pogrebne zavoda. Udeležil se je sprevoda tudi kranjski Sokol z mošči in četo v krojih in zastavo. Na kolodvoru se je poslovil župni starosta br. Janko Savojec v imenu Sokolstva. Trupli so odpeljali po železnici v domači kraj na Českoslovaško.

u— Oddaja poštne vožnje. Ljubljanska pošta direkcija je razpisala zadnjo ustno komisijko licitacijo za oskrbo poštne vožnje na progi Kranjskolodvor, Kranj—mesto in Kranj—Koka za dne 23. t. m. ob 11. v mestnem občinskem uradu. Dne 24. t. m. ob 11. se vrši v občinskem uradu v Cerkljah oteralna licitacija za pošto vožnjo na progi Kranj—Cerklje. Vožnja se odda za dobo od 1. oktobra 1927. do 30. septembra 1928. Natančnejši pogoji so razvidni pri občinskem uradu v Kranju.

u— Gradbena akcija Lastni dom. Nedavno ustanovljena gradbena zadruga Lastni dom pod vodstvom direktorja g. Košnika in agilnega odbora prične kljub velikim težkostim v kratkem času z zgradbo stanovanjskih hišic. Več interesentov se je že odločilo za zgradbo in sicer na bivšem Mayerjevem zemljišču v kokrskem predmestju.

Iz Litije

u— Sestanek volilcev. V sredo zvečer se je vršil v gostilni »Pri Mešku« sestanek volilcev »Gospodarsko-socialne liste«, ki ima pri občinskih volitvah dne 26. t. m. drugo skrinjico. Ob jako lepi udeležbi sta poročala o podrobnem agitacijskem delu g. Fr. Lajovic ter g. Tinko Kunstler. Pa tudi s strani volilcev je bilo iznesenih par jako praktičnih in vpoštevanj vrednih predlogov. Po pregledu volilnih imenikov so se odločili za posamezne okolišne volilni zaupniki.

u— Kopalna sezona. Zadnje dni se je Sava že toliko ogrela, da zadovolji tudi razvajence. Posebno na praznik je bilo na obeh bregovih jako pisano življenje. Po hvalno za Litijo je dejstvo, da že več sezona zaporedoma ni bilo slišati o kaki tatvini obale kopalcem.

u— Poziv Sokolom. Udeležite se v čim večjem številu javne prireditve bratskega Sokolskega društva v Zagorju, ki se vrši to nedeljo!

Iz Trbovelj

u— Popravljamo. V včerajšnjem poročilu o shodu SDS v Hrastniku sta se vrinili dve tiskovni napaki, ki obutno kvarita smisel. Namesto »SLS se naslanja na cerkev«, vendar ne bo mogla nikjer nazaj, »ima glas« sili »SLS se naslanja na cerkev, vendar ne bo mogla nikjer naprejš«, namesto »Mi smo stranka Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kot taki smo močnejši od klerikalcev in imamo vse pogoje, da se živimo«, pa ima glas: »Mi smo stranka...«. Kot taki smo močnejši in imamo vse pogoje, da se širi mo.

u— Kurnica gasilskega doma. K jutrišnji proslavi gasilskega društva v Hrastniku sporočamo, da bo kurnica novega gasilskega doma ga. Stana Roševa, soproga veleposelnika g. Ferda Roša.

u— Na rudniškem odvalu v Hrastniku se je ponesrečil rudar Gabrič. Odpeljali so ga z zlomljenim nogu v rudniško bolnico.

u— Resolucija za ureditev rudarskih razmer. Na shodu Samostojne demokratske stranke v Hrastniku 16. t. m. je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija, v kateri prosi rudarsko delavstvo poslanca dr. Pivka, da intervenira zanj: 1. Stiriinjadstvena plača: Pri mesečnem izplačevanju, kot je sedaj v navadi, je delavstvo zelo prizadeto. Razen tega pa je tudi zakon potrjen o 14dnevni plači. Vse strokovne organizacije, če se žele svoje pritožbe, pa brez uspeha. 2. Ureditve rudarskih mezd. Zasluge rudarskega delavstva je pod eksistenčnim minimumom. Prosimo g. poslanca, naj skuša izposlovati, da pride v vse revirje possebna komisija, ki naj ugotovi dejanski položaj. Naši rudniki plačujejo tudi izpod minimalne plače a Din 40, čeprav napravi delavec skandinav dve tretjini storitev, kot je bilo sklenjeno v pogodbi z družbo. Posledica je, da je delavstvo ogromno zadolženo pri trgovcih in obrtnikih ter da se je bati, da bodo trgovci ustavili oddajo življenjskih potrebščin zadolženim rudarjem. Govori se, da je dolg delavstva v trboveljski občini narasel na 15 milijonov Din. 3. Redukcije. Reducira se delavce, katerim niso dani pogoji za preživljanje, medtem ko se tani delavce, ki se lahko preživljajo brez zasluzka pri rudniku, pusti v službi oz. se jim daje čez polje dopust. Prosimo, da se skuša to dejstvo v bodoče opopravi. 4. Zakon o zaščiti delavstva. Prosimo g. poslanca, da se zavzame za čimprejšnjo uzakonitev takega zakona o zaščiti delavstva, v katerem naj se primeroma upošteva obratni zaupniki tako pri določanju krajevnih pogodb glede zaslužka kakor pri drugih sličnih zadevah. 5. Sli kamiranje delavstva. Obratna vodstva tirajo delavstvo pri njegovem delu do nadležne vsake izrabe njegovih sil. Vedno se jim zdi, da je premalo storitev, pri čemer pa

Dobre lastnosti finega čistila za čevlje

so te-le: Čistilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevljin takoj lep temen sijaj. — Usnje ostane voljno. In te lastnosti ima **INDIAN PASTA** — **Ze pri uporabi prve doze se boste o tem prepričali.**

krajnih prilik dela, ki otežujejo visoko storitev, niti najmanj ne upoštevajo. Na dalje zahtevajo obratna vodstva nadomestilo pri spravljaju premoaga zaposlenih delavcev, kar ima za posledico praznovanje delavnikov med tednom. 6. Srednik V zadnjem letu se nam je strelivo podarilo 42 para na 25 Din. Delavstvo je s tem zelo oškodovano, ker nam je TPD, obenem odvzela draginske doklade ter dala na ta račun le 20 odst. krajevnice delovne pogodnine.

Iz Zagorja

— Cvetlični dan. Udrženje vojnih invalidov v Zagorju, priredi v nedeljo do polne cvetlični dan v prid vojnim žrtvam, vdovam in sirotam.

— Javno predavanje. V nedeljo ob 9. dop. priredi NSZ v Sokolskem domu javno predavanje dr. J. Bohinca o »Socialni zakonodaji in občinski upravi«. Glede na bližajočo obč. volitve je snov predavanja za vse volilce zanimiva, in naj se predavanja sigurno vsi udeležijo.

— Poučni izlet. Na sestanku rokodelske in kolektivne zadruge, ki se je vršil na Tešlovu v prostorih g. Grčarja v Zagorju, se je sklenilo, da priredi mojstri s svojimi učenci dne 24. in 25. julija t. l. poučni izlet v Trzicu. Obenem si ogledajo Kranj in tamonjske industrijske naprave.

— K občinskim volitvam. Prihodno nedeljo, 26. t. m. se vrše občinske volitve. I. skrinjica je Narodnega delavstva. II. skrinjica pa Narodno-gospodarska. Agitirajmo te dni vsi, da se naše vrste zopet pomnože. S tem damo nasprotnikom na razne časopisne napade najboljši odgovor.

— Zagorjani in okoličani! Jutri vsi na prireditev našega Sokola!

Iz Laškega

— Razvije sokolskega prapora se je vršilo ob veliki udeležbi občinstva, zlasti tu ob onega iz daljnjejši krajev Litija, Zagorja, Trbovlje, Hrastnik, Dol, Brežice, Celje, St. Jur. Zalec i. dr., zelo lepo. Bila je ena najboljših uspešnih prireditev v našem trgu. Vreme nam je bilo ugodno in ko je pri razviju prapora porosilo z neba, so navzoči rekli, da je najvišji šef cerkve poslal svoj blagoslov.

— Kandidatne liste za obč. volitve so nabite, prva je demokratska, druga je »združena« lista vseh ostalih strank. Ljudje postajajo pred listama ter zbijajo šale na račun te zmešane liste. Nedeljska »Slovenec« priloga bo baje prinesla skupno sliko vseh kandidatov druge liste in upajo klerikale, da bo to močno vleklo in potegnulo.

— Poslovanje okr. zastopa Laško. G. V. Dezelak je dal pisati in priobčiti v 131. številu »Slovenca« dopis, ki se v veliki meri bavi z mojo osebo. V kolikor je to radi jezuitičkih zavijanj, mogoče, bom z imenovanim gospodom obravnal drugod. — V obrambo gg. bivših sodelavcev in nameščencev okr. zastopa pa izjavljam kratko: Laž je, da bi se zgodila z mojo ali brez moje vednosti kakršnakoli nepoštenost v škodo okr. zastopa ali davkoplačevalcev, res pa je, da so se take nepoštenosti in nedrednosti že zgodile pod novim g. gerentom in to tudi z njegovo vednostjo. — Dr. Fran Roš.

— Delovanje okrajnega zastopa v Laškem. Pod tem naslovom se je »Slovenec« v zadnjih dneh v dveh daljših člankih bavil z našim okr. zastopom ter odgovarjal na stvarno kritiko, ki jo je prinesel Vaš nast. Prvi članek kaže, da je klerikalce najbolj zadel očitak lahkomišelnega zapravljaja denarja pri nakupovanju »murodolske živine«. Ker pa »Slovenec« ne najde stvarnega zagovora, odgovarja njegov dopisnik z žalitvami in posvajanjem in upravičuje storjene napake s tem, da je celo akcijo radi nakupa živine vodil kmetijski referent. Nam je egalno, kdo je bil vodja, pribijemo samo dejstvo, da se denar, ki ga je prejšnji okr. zastop namenil za nakup živine res murodolske pasme ni vporabil v ta namen, marveč se je z njim nakupila živina, ki ima več krvi hrvaških buš nego murodolske krvi. Iz tega razloga je tudi vseeno, če je gerent Hrastnik odgnal domov cno telico ali tri krave in je resnica, da je »preostalo« preko 15 glav, ki jih niso hoteli kupiti oni, ki so kavicjo položili, in se je ta živina nato oddala pod polovično ceno ter je bil pri tem udeležen tudi gerent. Stvar kriči po strogi preiskavi, g. vel. župan se pa ne zgame. Pregledati se mora po strokovnjakih vsa živina, pa tudi vsi računi, in potem bomo govorili naprej. V drugem članku se napada prejšnji svet. Njegova stvar je, kako bo na te napade odgovoril. Reči moramo le, da je postopanje »Slovenčevih« dopisnikov in okr. hujšačev silno zahrbtno, ter so sumničnja pavšalna in proračunjena samo za volitve.

Iz Trzica

— Majski zlet. Minuli teden so napravili učenci meščanske šole pod vodstvom učiteljskega občijane majske izlete v razne kraje na Gorenjskem, a četrti razred je napravil poučno ekskurzijo v Zagreb, kjer je oblastni odbor Pomladke Rdečega križa preskrbel brezplačno prenočišča v Gasilskem domu, ceneno prehrano dnevno 10 dinarjev v zagrebški Preharni in razne druge ugodnosti. Tu se vidi pomen Pomladarske organizacije in dela za mladino. Zagrebška mestna občina je dala za vse udeležence brezplačno vozno karto za čestno železnico v vse smeri in za neomejeno število voženj, uprava Narodnega Kazališča pa brezplačne vstopnice za predstavo »Peg. srček moj«. Tako so učenci spoznali ob malih stroških drugo jugoslovansko prestolico in odnesli iz Zagreba najlepše vtise. Nazaj grede so se ustavili v Litiji, kjer so si ogledali tamonjski rudnik za svinco, živo srebro in cisnobar. G. ravnatelj rudnika jim je na ljubezni način predložil zgodovino rudarstva po naših krajih. Rudnik v Litiji je gotovo presegel že starost 2000 let. V njem so kopali že Kelti in Rimljani. Sledili so jim s pravim strokovnim pojmovanjem naši pradedje, dokler jih ni protireformacija s svojim nedolovčnim preganjanjem pregnala v tuje dežele, kjer so si oni pravi rudarji poiskali novo domovino. Ostali so le lajki in od tedaj zamamujemo upadek rudarstva na Slovenskem. V svobodni domovini pa upa g. ravnatelj povzdigniti rudnik na veliko višino, ki zavisi samo od delavnosti mladega naraščaja, ki se mora odreči radi napredka pogubnemu vplivu alkohola. Za svoje rudarje snuje malo rudarsko šolo, da vzgoji pazniško osebo. Učencem je podeljal na srce obisk rudarske šole v Celju, zakaj izgledi za dobre službe so v rudarski stroki mogoče najboljši. Učenci so se za ljubezno razlaganje in razkazovanje rud-

niških naprav iskreno zahvalili in zapeli v slovo par lepih pesmic. S tega poučnega izleta pa so prinesli seboj najlepše navodilo za svojo bodočnost. Da je bilo učenec mogoče privediti tak poučni izlet v Zagreb in Litijo, so privedli sami preteklo soboto poslovilno Akademijo, v ta namen pa je še daroval g. Karol Globočnik, tovarnar kos in srpov v Trzicu, znatni znesek 400 Din, za kar so mu učenci iskreno hvaležni.

Sport

Jutrišnje motorne in kolesarske dirke

V nedeljo se vrše motorne hitrostne in kolesarske dirke kluba kolesarjev in motociklistov Litija. Začetek dirk točno ob 14. uri popoldne. Proga Kranj (Gaštel) »Medvode km 10. Do sedaj so prijavljeni najboljši dirkači Jugoslavije Strban, Kunec, Glojnerič, Stuzzi, Vodišek, Zolakar, Bauman in dr. Tudi za kolesarske dirke vlada veliko zanimanje, ker v letošnji sezoni prvič nastopita Solar in Kosmatin. Iz Zagreba so prijavljeni Sović, Koržinek, Banek, Osrečki, Sturman in dr. Zagrebški dirkači so si včeraj progo ogledali ter pridno trenirali. Istotako je bilo tudi večje število ljubljanskih motociklistov in kolesarjev na progi pri treningu.

Dirkalna proga je od Kranja do Jeperce zelo povoljna. Zadnji kilometer je pač nekoliko defekten, posebno tik ob izhodu vasi Jeperce pri znanem ovinku, kar bo gotovo vplivalo na rezultate. Tehnična komisija kluba posluje dnevno od 13. do 14. ure v kavarni Prešeren. Telefonski klic predsednik 2809, podpredsednik 2662.

P. t. občinstvo se v ljudno opozarja, da bo dirkalna proga strogo zastražena ter bo prekraščenje iste za časa dirke najstrožje prepovedano. Posetniki dirke se bodo lahko poslužili ljubljanskih avtomobilov, ker so isti za dovoz k tej dirki določili znatno nižje cene. Občinstvo se torej vjdno ne prosi, da si pravica preskrbi prostoro v avtomobilih. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

P. t. avtomobilski izletniki, kateri nameravajo pasirati dirkalno progo Medvode-Kranj od km 13 do km 23 med časom od 13.45 do 14.45 se vjdno naprošajo, da bi se od gostilne Bohinc nad Medvodami poslužili paralelne ceste preko Hraš in Drulovke.

Službeno iz LLAP: Dvornič Ljubljana: na »Zagreb«. Ljubljanski lahkootletski podsavez priredi v nedeljo 17. julija 1927, ob 10., z nadaljevanjem ob 15. uri na igrišču SK Litije lahkootletni dvornič Ljubljana: na »Zagreb«. V slučaju, da je igrišče zasedeno, se vrši tekmovalanje na prostoru ASK Primorja ob istem času. Tekmovalni program dopoldne ob 10.: 1. tek 100 m, 2. met krogla, 3. skok ob palici, 4. tek 1500 m, 5. met kopja, 6. skok v daljavo z zaletom, 7. tek 400 m; popoldne ob 15.: tek 200 m, 2. skok v višino z zaletom, 3. met diska, 4. tek 800 m, 5. met kladiva, 6. tek 5000 m, 7. troskok, 8. 4 X 100 m. — Tekmovalje se vrši brez handicapa, brez predtekmovalanj in brez prijavnice. Vse prijave mora ZLAP poslati najpozneje do 9. julija na naslov M. Pevalke, Ljubljana, kavarna Evropa. LLAP mora prijave takoj odpisati JLAS v Zagrebu, ki izvede zbiranje. Tekmovalje se vrši po tekmovalnem pravilniku JLASa. Tekališče je iz leša, dolgo 385 m (oz. ako se vrši na prostoru ASK Primorja, 396 m) in ima dva nedvigljena zavoja. — Vsak podsavez sme postaviti za vsako poedino disciplino po 2 tekmovalca, za štafeto tekmovalce pa po eno moštvo; pred startom pa lahko nadomesti prijavljene tekmovalce z rezervami. V slučaju neodločnega izida v poedinih disciplinah odloča žreb. Pravico nastopa za barve poedinega podsaveza imajo samo po istih podsavezih in po JLAS verifikirani atleti. Klasifikacija: I. mesto šteje 5 točk, II. mesto 3, III. mesto 1; pri štafetu tekmovalju I. mesto 10 točk, II. mesto 6 točk. V slučaju, da dosežeta oba podsaveza enako število točk, zmagava v odnosnem letu oni podsavez, ki je postavil na tekmovalje manj tekmovalcev, v slučaju pa, da je tudi to število bilo isto, zmagava oni podsavez, ki je dosegel večje število prvih mest.

SK Litija nogometna sekcija. Danes v soboto sestanek B moštva in rezerve ob 18.30 na igrišču v svrhu postave proti SK Celju.

Litija: SK Celje. V nedeljo ob 17.30 se vrši na igrišču Litije prijateljska tekma med I. moštvom Litije in SK Celjem, večkratnim prvakom Celja.

Slavija: Javornik. Prvak II. razreda Slavija se ima boriti za končno prvenstvo s provincijalnim prvakom Javornikom. Tekma ima značaj prvenstva in prične ob 10. na igrišču Litije.

SK Krakovo. Seja upravnega odbora se vrši danes ob 20.30 v gostilni »Mrak« na Rimski cesti. Udeležba strogo obvezna za vse odbornike.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Jutri, v nedeljo, ob 9. trening na našem igrišču med moštvom, ki je nastopilo proti Concordiji s Privskom ter sledečimi igralci: Anžlovar (Dancu), Slamič, Turković, Sočan, Vidic, Koradin, Može, Jug I in II, Turl, Senica, Bervar, Zalar, Pečar, Birska. Popoldne skupen izlet k Savi. Zbirališče na igrišču ob 13.45.

ASK Primorje kolesarska sekcija. Danes ob 18.30 v kavarni Zvezda važen sestanek radi dirke kol. Litije. Prisotni morajo biti sledeči dirkači: Kosmatin, Hvala, Zanoškar, Skrabar, Senica, Cihlar, Nagode, Kosmina, Pisel, Klopčar, Sefič, Heng, Vospornik in Šiškovci. Udeležba dolžnost.

SK Slavija (nog. sekcija). Danes točno ob 20.30 pri Storu sestanek članstva nog. sekcije. Sestanek je za člane I. moštva strogo obvezen. Istotako četrt ure prej kratka seja poslovnega odbora. Prosi se točnosti.

Sportna reprezentanca SSLU. V nedeljo 19. t. m. ob 16.30 se vrši izbirna nogometna tekma Sluštatelj Ljublj. univerze na igrišču ASK Primorja. Opozorjamo sportno publiko na to izredno tekmovalje in nadejamo si njene zanimanja za ono sportno grupo, ki bo v bodoče zastopala našo univerzo. Vstopnina bo 3 in 5 Din.

Kolesarsko društvo Ljubljana. Dobrunje priredi v nedeljo, dne 19. t. m. kolesarske dirke. Start in cilj v Zadovru pri gostilni Jeriha. Začetek ob 15. Vabijo se vsa kolesarska društva, da se je udeležijo. Po končani dirki se vrši vrtna veselica. Skupni odhod kolesarjev je iz Ljubljane, Sv. Jakoba trg ob pol 14.

Resolucije svetovne gospodarske konference

II. Trgovina.

1.) Svoboda trgovine. Uvozne in izvozne prepovedi. Konferenca smatra, da je povratek k dejanski prostosti mednarodne trgovine glavni pogoj za ugoden razvoj svetovnega gospodarstva. Dosedanje izkušnje so pokazale, da povzročajo ovire, ki se stavijo prosti cirkulaciji blaga in kapitala, težke gospodarske posledice, ki se ne morejo primerjati s pričakovanimi ugodnimi posledicami finančne in socijalne narave. Vladi morajo opustiti dosedanje gospodarske politike, ki škoduje interesom ostalih držav. Zato priporoča konferenca, da vlade tim prej sklenijo konvencijo glede prepovedi in omejitve pri izvozu in uvozu na podlagi načrta, ki ga je izdelal gospodarski odbor Društva narodov (tozadevna diplomatska konferenca vlad se bo vršila 14. novembra t. l.), da se onemogoči izigravanje načel te konvencije pomoč izvoznih carin, kontingentiranja, sanitarinih odredb itd., da se ne ovira prosta cirkulacija kapitala in nakup ter izvoz deviz v svrhu plačila uvoženih dobrin.

Državna in privatna podjetja. Glede na dejstvo, da posamezne vlade zahtevajo različne privilegije za podjetja (trgovska, industrijska, transportna itd.), pri katerih so sodelovane ali jih kontrolirajo, ugotavlja konferenca, da so take ugodnosti neupravičene, ker ustvarjajo neupravičene razlike med podjetji iste stroke in krišjo principe proste konkurence. Zato priporoča, da se v bodoče podjetjem ne smejo več ugoditi slični privilegiji in ugodnosti.

Zakonske in reglementarne določbe glede mednarodne trgovine. Konferenca priporoča »sklenitev mednarodne konvencije glede poenostavljenja carinskih formalnosti, izenačenja različnih zakonov o čeku in menici ter trgovinskih razsodišč in glede onemogočenja neljalne trgovine. Ugodni vpliv protokola glede priznanja javelnosti razsodiščne klavzule v pogodbah trgovinskega značaja (24. novembra 1923) ne more priti do veljave, dokler se ne zagotovi izvršnost takih razsodij.

Postopanje z inozemci ali inozemskimi družbami v gospodarskih in fiskalnih zadevah. Konferenca smatra, da je priznanje banknih, administrativnih in fiskalnih garancij inozemcem in inozemskim tvrdkam, katerim je dovoljeno udeleževati se v trgovini, industriji ali na vsakem drugem polju, odnosno katerim je dovoljeno bivanje v državi, temeljni pogoj za gospodarsko sodelovanje narodov. Zato predlaga, da sklenejo države na podlagi principov, osvojenih od Društva narodov in Mednarodne trgovske zbornice, medsebojne pogodbe, v katerih naj bo stališče inozemcev v gospodarskem, juridičnem in fiskalnem oziru jasno precizirano, da se skliče diplomatska konferenca, ki naj izdela tozadevno mednarodno konvencijo in da se pri sestavljanju omenjenih pogodb upoštevajo nastopne točke: enako postopanje z vsemi k udeleževanju v državi pripuščenimi inozemci; pogoji za udeleževanje inozemcev in inozemskih tvrdk v trgovini, industriji ali na kakem drugem polju; stališče teh oseb in tvrdk v pravnem in fiskalnem oziru.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj

Na Vidov dan v letu 1926. se je poslovil od zavoda in od nas prezasluzni dr. Fran Jurtele, ki je pomagal v letu 1893. kot mlad odvetniški koncept, da se je ustanovila ta prekrisna združba v podporo in zaščito našega domačega prebivalstva. Med najhujšimi boji in pritiski je vodil dr. Jurtele naš mladi slovenski zavod in mu načeloval od leta 1898. vsi do svoje smrti; v najhujši dobi je posvetil vse svoje moči v prid domaćinom, ki so iskali pomoči in v splošno našega narodnega dela. Tisoči se imajo le njegovemu požrtvovalnemu in nesebičnemu delu zahvaliti za olajšanje ali celo rešitev v gnotnih stiskah, zahvaliti pa se mu čina tudi združba za svoj lep razvoj in za svoj današnji trdni položaj, ki ga zavzema med denarnimi zavodi, kakor nam pokazuje številke iz računskih zaključkov za leto 1926:

Denarni promet Zadruga 30.486.859.43, vpisanih deležev 33.896.75, stanje hranilnih vlog 16.402.965.56, stanje posojil 9.295.122.76, stanje naložb pri drugih denarnih zavodih 7.400.612.76, stanje vrednostnih papirjev 85.280.00, stanje obvez reznih s pripisom čistega dobička iz leta 1926. (ki je znašal 135.237.12 Din) 725.331 Din 32 par.

Pri tej priliki si še oglejmo izkaz poslovanja zavoda za čas njegovega obstanka, to je od 1. januarja 1884 do danes, in to v glavnih obrih: Od leta 1884. do leta 1898. je naraslo število zadrugarov od 300 na 4430 z vplačanimi deleži 52.322 fl., hranilne vloge od 35.512 na 744.720 fl.; dana posojila od 92.143 na 790.262 fl. in rezervni zakladi od 71.22 na 96.000 fl. Ze do te dobe je dal zavod iz čistega dobička v dobrodelne namene 17.000 fl. — Zavod je cvetel tako naprej od leta do leta ter pridno daroval čisti dobiček v dobrodelne in kulturne namene Slovenstva v Ptuj in okoli, tako da našejemo v dobi od 1898. do 1921. v te svrhe darovanih 160.000 K. v nadaljnjih letih pa še v letu 1921. 13.000 Din. — Po smrti načelnika dr. F. Jurtele je prevzel načelstvo že dolgoletni član načelstva g. Fran Toplak, davčni upravitelj v pokouju, ki je že prej pri zavodu ves čas vneto in vestno deloval. Ostali člani načelstva so še gg.: odvetnik dr. Tomaž Horvat, kom. svetnik Anton Jurca, gimn. ravnatelj dr. Josip Komljanec, gostilničar Franc Mahorič in trgovec Al. Senčar, vsi v Ptuj. Zelim, da bi zavod tudi v naprej žl najboljše uspehe, ki naj služijo v prid našemu domaćemu prebivalstvu in kulturnim potrebam našega slovenskega življa.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (17. t. m.) Pšenica: baška, 75/76 kg, 2%, 1 vagon 317.5. Turšičica: baška, 1 vagon 185; baška Indija, 8 vagonov 185; baška, za julij, Sisak, 20 vagonov 185; baška, za avgust, magacin Novi Sad, 5 vagonov 200; banatska, 16 vagonov 180. Moka: baška 60, 1 vagon 485; baška, 60, 3 vagona 437.5—440; baška 60, 2 vagona 390 — 400. Tendence prijazna.

Gospodarstvo

Mariborski svinjski sejem (17. t. m.) Dogaon 135 svinj, 9 ovc in 1 koza. Cene: prasei, 5—6 tednov stari 72 — 100, 7—9 tednov 130 — 200, 3—4 mesece 320 — 350, 5—7 mesecev 450, 8—10 mesecev 550 — 650 Din. komad, 1 kg žive teže 9.50 — 11, mrtve 15 do 17 Din. Prodalo se je 70 svinj.

— Stanje vinogradov v ormoško - ljutomerskem okolišu. Pišejo nam: Nastavek odgovarja letos povprečno slabi srednji letini. Vreme je od pomladi naprej ugodno, tako da so se mogla vsa vinogradniška dela pravčasno izvršiti. Cvet se je razen zelo zgodnje vrste povsod dovolj hitro in pravilno razvijal in imamo danes vse vrste v polnem cvetu, odnosno že odvečene. Grozdni sukci nastopa letos naravnost katastrofalno. Pri burgundcu in drugih ranih vrstah se lahko računalo škoda 30 — 50 % nastavka, pri ostalih vrstah pa 10 — 25 %. Ta izguba je pa seveda glede na slab nastavek še katastrofalnejša. Nekateri redki vinogradniki so uporabljali proti temu škodljivcu troje sredstev: cochinol, nosprasen in zelenilo Urania. Zaključne sodbe o teh sredstvih danes se ni mogoče podati, vendar pa se lahko reče: kolikor se trenutno da ugotoviti, so uspehi zelo majhni. Med praktičnimi vinogradniki se zelo pričakujejo navodila naših strokovnjakov, kako naj se v bran postavimo proti tej veliki opasnosti za naše vinogradništvo. V teh krogih je pač splošno mnenje, da bi bilo še najuspešnejše mehanično pokončavanje škodljivca. Strokovnjaki naj nam povedo, kako in kaj. Če se po današnjem stanju govori o letošnji trgatvi, se pač mora reči, da se bo lansko leto pridelava množina težko dosegla. Lahko pa upamo na izvršno kvaliteto. Vina je v tem vinskem okolišu 4000—5000 hl. Fine kvalitete se zelo iščejo in prav dobro plačajo. V splošnem je trgovina z vinom mirna in tukaj cene niso pokobile, kakor se to poroča iz drugih produkcijskih krajev naše države. Lanska vina so se v splošnem zelo dobro napravila. — r.

— Kongres Zveze obrtnih združenj. V nedeljo in ponedeljek se je vršil v Beogradu kongres Zveze obrtnih združenj, katerega je otvoril podpredsednik Zveze gosp. Milan Stanojevič. Navzočih je bilo 200 delegatov iz vseh pokrajin naše države. V imenu hrvaških obrtnikov je kongres pozdravil gosp. Ramušček, v imenu slovenskih obrtnikov pa gosp. Engelbert Franchetti. Ena najvažnejših točk kongresa je bilo vprašanje skupnih ali deljenih zbornic. Zanimivo je, da so se delegati iz Srbije kakor tudi iz prečasnih pokrajin izjavili za posebne obrtne zbornice. Sprejet je bil predlog glede potrebe edinstva obrtnih pokretov v vsej državi in predlog glede ukrepov, ki so potrebni, da se v današnji gospodarski krizi obrtniku olajša delo. — Iz beogradskega poročila ni razvidno, če je tudi gosp. Franchetti, kot zastopnik slovenskih obrtnikov glasoval za ustanovitev posebnih obrtnih zbornic. Kakor znano, zastopajo vse slovenske obrtne organizacije stališče, da mora tudi v bodoče obstojati za Slovenijo skupna Zbornica za trgovino, obrt in industrijo s samostojnimi oddeli.

— Z lesnega trga. Zaradi živahnega izvoza je tendenca na našem lesnem trgu dalje čvrsta. Povpraševanje inozemstva po našem blagu je vedno večje. Največ se izvažata bukovega gradbenega lesa, in to predvsem v Španijo, manjše množine pa v Anglijo in Italijo. Veliko zanimanje vlada za bukovne hlode in frize. Tudi za hrastove hlode se je pojavilo nekoliko večje zanimanje, vendar pa ponudba še vedno znatno nadkriljuje povpraševanje. Gradbeni les iz Bosne in Slovenije se izvažata v velikih množinah, sled drugim tudi v Madžarsko. V zvezi z velikimi investicijami, ki se bodo izvršile iz dolarskih posojil, je tudi zanimanje domačih interesentov za gradbeni les zelo živahno.

— Iz naše industrije vagonov. Kakor smo nedavno poročali, je avstrijska Staatseisenbahngesellschaft (Steg) prevzela večino delnice Brodske tvornice vagonov. Pogajanja za radi aktivne sodelavbe družbe »Steg« pri tem podjetju, ki so se pred kratkim vršila s Prvo hrvaško štedionico kot patronatnim institutom, so končala s pozitivnim rezultatom. Kakor poročajo, so dunajski inženjerji že prispeli v Beograd. V svrhu kritja izgub iz prejšnjih let bo uprava Brodske tvornice vagonov na obnem zboru predlagala redukcijo delniške glavnice na polovico. Istotako poročajo, da se vršijo med jugoslovanskimi tvornicami vagonov pogajanja zaradi ustanovitve kartela.

— Bilanca »Slavonije«, d. d. v Zagrebu. V sredo se je vršil redni občni zbor »Slavonije«, d. d. za lesno industrijo v Zagrebu. Iz bilance, ki je bila predložena obnemu zboru, je razvidno, da znaša izguba družbe 52.7 milijona Din. V svrhu kritja te izgube je občni zbor sklenil reducirati delniško glavnico od 60 na 36 milijonov Din, rezervni fond pa od 33.8 na 5.1 milijona Din. Družba je svoja afilirana podjetja, ki so povzročila velik del izgube, sanirala. Ker se je tudi konjunktura na lesnem trgu izboljšala, je pričakovati, da bo družba tekoče leto zaključila z dobičkom.

— Direktni trgovinski stiki z Anglijo. Angleške predilnice za volno, ki dosedaj niso imele direktnih slikov z Jugoslavijo, so glede na ugoden razvoj naše tekstilne in pletilne industrije kakor tudi glede na to, da ne morejo več dobavljati svojih produktov

Rusiji, poslane svoje zastopnike v našo državo, ki so sklenili že večje kupčije. Pričakovati je, da bo ta neposreden kontakt z največjimi angleškimi tvrdkami omogočil večjo konkurenčno zmoglost naše tekstilne in pletilne industrije.

— Tudi Split dobi svobodno ceno. Finančno ministrstvo je sporočilo splitski občini in tamonjskim gospodarskim korporacijam, da namerava v vzhodnem delu split-ske luke urediti svobodno ceno. Občina kakor tudi gospodarske korporacije imajo podati ministrstvu svoje mišljenje glede prikladnosti tega dela luke za svobodno ceno.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 1 jeklene gibljive spiralne cevi in 1 decimalne tehtnice; do 24. t. m. glede dobave raznih nosilcev, 15 ton kovskega koksa, 1 bakrene plošče, vijakov in matic, 10.000 kg peresnega jekla in 1680 komadov spiralnih vmetil. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 5 gonilnih jermenov. — Vršile se bodo naslednje javne licitacije: 2. julija pri upravi državnih monopolov (ekonomsko odeljenje) v Beogradu glede dobave raznih desk; 6. julija pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnih žarnic, modre galice in papirnatih trakov za telegrafске svrhe. — Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— Konsum rogaške kisle vode napreduje. Uprava Rogaške Slatine je v preteklem letu oddala 2.255.363 steklenice kisle vode namram 2.143.580 steklenic v l. 1925. in 1 milijon 989.300 steklenic v l. 1924.

— Ustavljen obrat železarne v Diosgyoru. Iz Budimpešte poročajo, da je ustavila obrat zaradi pomanjkanja naročil državna železarina v Diosgyoru.

— Visoka aktivnost českoslovaške zunanje trgovine. Navzlic znatnemu porastu uvoza je bila českoslovaška trgovinska bilanca v maju aktivna za 144.2 milijona Kč. Za prvih pet mesecev tekočega leta pa znaša aktivnost 1268 milijonov Kč namram 556 milijonov Kč v istem razdobju preteklega leta.

Borze

17. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe.) Vrednote: investic. 84.5 — 0, Vojna škoda 343—344, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantila 98 — 100, Prastedion 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trbovlje 460, Večve 135 — 0, Stavbna 55 — 65, Sešir 104 — 0. — B l a g o: Tendence za les in deželne pridelke čvrsta. Zaključenih 10 vagonov lesa.

ZAGREB. Vojna škoda je danes pri manjšem prometu nekoliko oslabela. Na aranzma se je trgovala po 342.50 — 343. Gutmann je v zadnjem času čvrstejši in notira 280 — 300. — Deviza na Italijo je v primeri s tečajem od srede popustila, vendar se je tokom borznega sestanka zopet dvignila od 315 — 316.75. V Curihu je popoldne notirala 28.93 popusta. Notirale so devize: Dunaj 800 — 803, Berlin 1348 — 1351, Italija 314.71 — 316.71, London 276.1—276.9, Newyork 56.7 — 56.9, Pariz 222.5 — 224.5, Praga 168.2 — 169, Curih 1098.5 — 1096.5; efekte i: bančni: Eskomptna 95 — 96, Hipo 60 — 61, Jugo 92 — 93, Ljubljanska kreditna 150 — 155, Obrtna 40 — 43, Prastedion 850 do 855, Etno 180 — 0; industrijski: Našice Union 1700 — 1850, Gutmann 280 — 300, Slavske 0 — 125, Slavonija 21 — 23, Danica 145 — 175, Drava 580 — 0, Sečevana Osijek 480 — 500, Vagon 0 — 48, Devize 135 — 0, Isis 46 — 0, Dubrovacka 420 — 425, Trbovlje 465 — 0; državni: investicijske 84.5 do 85, agrarne 49 — 51; Vojna škoda aranzma 343 — 343.5, kasa 342 — 0, za junij 343, za julij 345.

BEograd. Devize: Pariz 222.4—224.4, Italija 315.32 — 317.32, Dunaj 799.77 do 802.77, Budimpešta 993 — 996, Berlin 1347.5 do 1350.5, Bruselj 791.5 — 794.5, Amsterdam 22.80 — 22.86, Bukarešta 34.25 — 34.75, Sofija 40.75 — 41.25.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.21, Newyork 530, London 25.25, Pariz 20.3625, Milan 28.93, Praga

Iz življenja in sveta

Sestanek zvezdoslovcev v Laplandiji

Letos, dne 29. junija se nam obeta popoln solnični mrk, ki bo tem znamenitejši, ker se sličen pojav primeri le v dolgih časovnih razmakih. Mi bomo pojav lahko opazovali le deloma. Mrk bo popoln le v skandinavskih deželah, to je v severni Norveški in Švedski. Tam ga bodo prebivalci lahko opazovali v 70 km širokem pasu, ki leži med Storsjönu na vzhodu in med Annon na zapadu. Centralna linija mrka pojde natančno čez cerkev iz Undersakerja v Järpen. Mrk bo trajal v tem kraju 37 sekund, 20 km od tega kraja pa bo že za 7 sekund krajši.

V imenovano cono se radi redkosti pojava pripravljajo številne ekspedicije. Učenjaki vseh narodov se bodo sestali v označenem pasu ter študirali mrk na licu mesta. Hamburški observatorij, meteorološka opazovalnica v Potsdamu, geofizikalen zavod v Frankfurtu, observatorij v Kielu in druge take znamenite ustanove, so že določile svoja odposlanstva za Skandinavijo. Iz Virginije se je pripeljal v Skandinavijo slovit astronom S. A. Mitchell v spremstvu dvanajstih učenjakov. Mitchell bo opazoval nebesni pojav v Fagernesu na Norveškem. Navzoč bo tudi ruski zvezdoslovec Kovalenko ter leydenski zvezdoslovec prof. Hertzsprung. Ženski observatorij Vassar College v Poughkeepsie v državi New York je sklenil poslati na sever mrs. Herietto Stanton Patchova in mis Riegel. Iz Nizozemske sta odpovala kot delegata nizozemske Akademije znanosti prof. van der Biik in njegov kolega Pannekoek. Iz Stockholma se je napotila večja ekspedicija v Gällivare, druga pa v Järpen. Tam se nahaja tudi izvežban astrograf nemške tvrdke Zeiss v Jeni. Izvršil bo posnetke spektruma solne krone.

Tudi na Angleškem se pripravljajo na dan 29. junija z vso spodobnostjo. Observatorij v Greenwichu bo dajal ta dan posebne signale, ki bodo omogočali zvezdoslovcem lažje opazovanje ter jim olajšali delo.

Lindbergh in fiskus

ali: nesentimentalna Amerika.
Lindbergh je kakor znano zaslužil s svojim držnim poletom iz New Yorka v Pariz Orteigovo nagrado 25.000 dolarjev (poldrugi milijon Din). Toda motil bi se, kdor bi mislil, da mu je bila ta vsota izplačana brez odbitka. Odlok ameriškega fiskusa je namreč tak, da mora Lindbergh plačati od svoje nagrade 1.233 dolarjev in 75 centov davka. Američani se zelo čudijo, da je njihov fisk tako birokratičen tudi napram zračnemu heroju, ki ga vsa domovina slavi kot največjega junaka dvajsetega veka. Tisk pa argumentira tako-le: Počemu bi ravnali z Lindberghom drugače kakor u. pr. s kako lepoticco, ki je

Lindberghova mati

Alphonse Allais:

Prečuta noč rdečega huzarja

Povedati vam moram, da sem se nekega lepca zimskega dne zaljubil. Ni sem bil sicer baš blagzo zateleban, vendar mi stvar kar ni hotela iz glave. Bila je majhna, zelo ljubka blondinka. Vselej, kadar sem šel mimo hiše, je stala pri oknu. Ker sem pa dostikrat hodil mimo, sem mislil, da me bo naposled le opazila, in sem se ji začel sladko smehljati. Domisljal sem si — saj veste, kaj si človek lahko vse domislija — da se smehljati tudi ona meni. To je bila pomota, danes imam dokaz za to, na žalost prepozno. Dejal sem si: »Vsekako moram enkrat stopiti pogledat.« Spretno sem se jel zanimati zanjo in kmalu sem zvedel, da je poročena z oblastnim dedom, ravnateljem neke tovarne. Možak je odhajal ob delavnikih redno ob osmih zjutraj in se je vračal šele pozno v noč. »Lepo,« sem si dejal, »to je zame kakor nalašč.« Prišel je pust in sem bil nekega dne povabljen na maskarado. Moji tovariši vedo, da sem zelo domiselni človek in zato so mi rekli: »Glej, da se smešno kostumiraš!«

odnesla nagrado v lepotni konkurenci? Te morajo namreč takisto odrediti od nagrade državi njen obolus.

Boris Koverda

atentator na sovjete, poslanika v Varšavi, je bil obsojen na dosmrtno ječo in obenem predlagan v pomiloščenje na 15letno ječo.

Boj dveh gigantov

Zanimivosti s tekme Lacoste—Tilden. Med sportnimi vestmi smo že na kratko zabeležili izid boja med francoskim teniškim prvakom Lacostom in Američanom Tildenom za prvenstvo Francije. O tem dramatičnem srečanju, ki mu je bila priča blizu 10.000 ljudi, je napisal poseben poročevalec nekega dunajskega lista zelo zanimivo poročilo, ki ga bodo z interesom čitali ne samo sportniki nego tudi ostali naši čitatelji, zato ga hočemo danes priobčiti v prevodu.

»Vendar enkrat,« je zavzdihnilo deset tisoč grl, ko je prišel dolgonogi Tilden na igrišče. Pravi boj se zdaj šele začne!

»Dobri, ljubi Bog, daj, da se zgodi čudež! Le to pot bi rada doživela, da bo Tilden poražen!« je poleg mene šepnila mlada brhka deklica s predpotopnimi dolgimi lasmi. »No, to bi bil v resnici čudež,« ji je ironično odvrnil neki ameriški reporter. »Toda vaše upanje ni baš prazno; prav lahko je mogoče, da je Tilden od včeraj pozabil, kako se igra tenis.«

Match je začel. Tilden se je zdel dobre volje. Šalil se je z Lacostom, kakor da ne bi šlo za francosko prvenstvo in bi ne bil Lacoste drugi najmočnejši igralec sveta. Prvi game je tudi v resnici izgubil, toda je razumel dovpt in mu je šel odnesel pred nosom. Tildenov obraz se je vidno zmračil in začel je resneje igrati. Dobil je drugi set, dobil tretje. Lahko ni šlo, zakaj Lacoste je v formi, kakor še nikoli. Nobene žoge ne zgreši, igra brez napake. Rad bi Tildena izčrpal. In ko vidi, da se zmaga nagiba Tildenu, išče alibija. Šepati začne, kakor da ga je prijel krč v meča. Gledalci odrevene. »Nesrečnega Renéja je prijel krč! Tako seve ni težko zmagati. Dostojen nasprotnik bi igro prekinil. Toda česa takega se od Američana pač ne more pričakovati!« Take in slične opazke lete sem in tja, nihče pa menda ne opazi, da se siromašni »šepalec« podi brzo kakor zajček za žogami in da šepa le takrat, kadar ima časa. V ostalem se Lacoste izbornu brani in Tilden se poti bolj in bolj.

Premor. Lacoste se z novim članom vrže na igro. Nič več ne šepa, zakaj Tildenu se vidi, da je že upehan. Lacoste spretno izrablja nasprotnikovo utrujenost in dobi z lahkoto četrti set. Navdušenje nepopisno. Novinarji planejo k telefonom.

Tilden je slabe volje. Nič mu ni prav, nikdo mu ne stori po volji, ne sodnik, ne pobirači žog. Njegove oči sipajo strupene bliske v množico, ki frenetično aplavdira Lacosta. »Pokaži, René, kaj znajo Francozi!« Toda René jame vno-

vič šepati — položaj je opasen. Tilden dobi igro za igro. »Naj ga hudič!« kolnejo moški. »Prava reč,« vzklikne rezignirano moja dolgolasa sosedica, »mojmo je Lacoste itak že zmagal!« Tilden vodi, neznatno sicer, a zdi se, da bo dovolj za zmago.

Nervoznost občinstva narašča nalik orkanu. »Saj je nemogoče vzdržati tri ure,« vpiljejo nekateri. »Igro je treba prekiniti!« Lacoste pomigne k miru in izravna. S strašno tesnobo sledi publika Tildenovim žogam. Dame zapirajo oči in molijo na ves glas. Deset tisoč ljudi drži fige proti nesrečnemu gostu, ki vidno omahuje pred mogoto sovražne volje. Tildenova nervoznost narašča, napaka se vrsti za napako. Lacoste je miren. Ni mu na misli, da bi hotel nasprotnika zmešati s presenetljivimi udarci; pokojno odbija njegove žoge in čaka potrpežljivo, da jih nervozni Tilden zabije v mrežo ali v aut.

Ljubi Bog je uslišal prošnjo desetih tisočev. Lacoste je zmagal. Ljudje so si smeje in ilhte padli okoli vratu in besno vzklikali zmagi svojega ljubljence. Celo Tildena niso pozabili. Toda njemu očividno ni kaj do takega priznanja. Lopar je vrgel na tla in z grenko-sladkim nasmehom čestital Lacostu. »Sto frankov bi dala, če bi vedela, kaj si Tilden zdajle misli!« meni moja sosedica. »Draga gospodična, take-le stvari pač niso za dobro vzgojene deklice!«

Zastopniki opozicije v Rusiji
Zinovjev (zgoraj), Trockij (na levi) in Radek.

Vsevedna ura

Johann Ueberbacher iz Brixena (Tirolska) je izdelal uro, kakršne svet še ni videl. Dela je na njej polnih sedemnajst let in jo je potem hotel ponuditi tej ali oni nemški univerzi v nakup. Toda prišla je inflacija, polom nemškega gospodarstva in z nakupom čudovite ure ni bilo seveda nič.

Ta svojevrstni instrument obstoji iz majhnega četrtooglednega stebrička in nastavka. Slednji je nekak planetarij, ki kaže letno, dnevno, da celo vsakourni gibanje zvezd.

Vsaka od štirih sten stebrička je opremljena z eno ali več številčnicami. Na prvi steni se nahajata dve številčnici, zgornja kaže dvajseturni čas, spodnja pa mesec, dolgot dni, spremembe lune in njene mrke. Na drugi steni zgoraj je številčnica za 24-urni čas, spodaj pa lahko razbereš gibanje planetov in določiš, če se nahajaš v navadnem ali prestopnem letu. Prav spodaj je na isti steni številčnica s petimi kazalci, ki kažejo premične cerkvene praznike.

Tretja stena kaže zgoraj vzhajanje in zahajanje sonca. Spodaj se nahaja Kopernikov planetarni sistem. Merkur se tod povrne v svojo prvotno lego v 87 dneh 16 urah 41 minutah in 25 sekundah, Zemlja v 365 dneh 48 minutah in 46 sekundah, Mars v 686 dneh 22 urah in 15 minutah in Jupiter v 4330 dneh in 9 urah. Na četrti steni se nahaja šte-

Samo še danes!

Ob 4., pol 8., in 9.

Samo še danes!

TAJNA ZAPOVED

Prekrasni pomorski vefilm s sodelovanjem vse ameriške vojne mornarice Brodovje v plamenu. — Eksplozije na odprtem morju. — Panamski kanal. — Veliki pomorski manevri. — Mine pod Panamskim kanalom. — Izdajstvo. — Špijoni. — Ljubezni. — Nepozabni momenti. — Sijajna režija. — Izvrstna igra. — Predstave danes ob: 4., pol 8., in 9.

Jutri v nedeljo: Veličastna drama »DAVID IN GOLJAT«.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji!

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

vilčnica, ki kaže natančen čas vseh petih delov sveta. Tod so celo zaznamovani vsi večji kraji naše zemlje. Spodaj lahko ugotoviš datum, v prestopnih letih tudi 29. februar. Na desni so tedenski dnevi, spodaj pa letnice. Pogon kompliciranega mehanizma oskrbujejo dve peresi. Ura se mora naviti vsakih osem dni. Vsega skupaj je v instrumentu stalno v pogonu 40 koles in vzmeti.

Plesalka — županja

V Jader-Greenwichu so volili župana. Jader-Greenwich je neznatno mesto v Zedinjenih državah in slovi po veliki naprednosti.

Troje je bilo kandidatov, med kate-

rimi je bilo treba izbirati. Ti trije so bili: plesalka, zgodovinar in gledališki igralec.

Zgodovinarju je bilo ime Joe Guild. Bil je na glasu dobro podkovane učenjaka, ki ne pozna kompromisov.

Igralec se je zval Charley Ashley. Užival je v mestu vsesplošne simpatije.

Volilci so se odločili za plesalko. Mis Cortez je bila izvoljena za župano.

Ko je bil proglašen izid volitev, so občani povprašali novo županjo, kako misli upravljal občinske posle. Mis Cortez je zaplesala black bottom.

Uspeh je bil presenetljiv. Županja je lepa in ima 19 let. Navdušeni meščani so jo odnesli na ramah v sprevodu po mestu.

Po slovanskem svetu

Iz Čehoslovaške

I. K. S. Praga, 14. junija.

Poslanica prezidenta republike. — Pre-nos jugoslovnskih mrtvih junakov. — Konec letnega zasedanja parlamenta. — Nemška opozicija. — Iz čehoslovaške cerkve.

Zopet izvoljeni prezident republike dr. T. G. Masaryk je podal v soboto pod predsedništvom narodne skupščine poslanico, v kateri se je bavil z vprašanjem pogojev za blagor države in naroda. Zlasti so v njej razloženi prezidentovi nazori o demokraciji, ki se nahaja po njegovem mnenju še v povojih. Prezident republike ne prezira težko naše demokracije in parlamentarizma, prepričan pa je, da se dajo stopnjena odstraniti. Časovnih političnih vprašanj se prezident v svoji poslanici v celoti ni dotaknil, razen morda z besedo o ranah, kar del časopisja različno komentira. Narodno-demokratski tisk očita poslanici odklonilo opombo v radikalnih patriotskih geslih, del nemških listov pa meni, da znači narodnostno vzdržljiva izjava prezidenta osebno misli narodne države in nagnjenje za koncesije manjšinam, zlasti nemški. V tem oziru je nemški tisk v zmoti. Narodno lice republike je zagotovljeno v njenih temeljnih zakonih in na tej istini se ne da nič izpremeniti brez grobe porušitve prava in ustave. Razume se, da določeni pojem narodnega lica države ne pomeni nikake krivice za manjšine. Znano pa je, da so med Nemci protivni, irredentistični živili. Proti njihovem stremeljenju se treba postaviti v bran in to stremeljenje odbija tudi prezident Masaryk.

Ves tisk poroča obsežno o poslednji slavni poti jugoslovnskih junakov in mučnikov, katerih preostanki so bili prepeljani iz Broumova v severovzhodni Češki v Jindřichovice za Falknovem. Povsod na postajah, kjer je vozil vlak preostanke tri tisoč jugoslovnskih bratov, ga je pozdravljalo številno občinstvo, zlasti v Pragi, kjer je bila junakom in mučnikom izkazana čast na Wilsonovem kolodvoru. Tam se jim je izrazilo globoko spoštovanje, ljubezen in slovanska hvaležnost.

Zasedanje parlamenta gre h koncu. Delovni program za ostanek poletnega zasedanja doslej še ni točno določen, sicer pa je v celoti že znan. Med važnimi zakonskimi predlogi je na prvem mestu upravna reforma, za katero je zagotovljen v načelu tudi soglasanje vladnih nemških strank in novelizacija socialnega zavarovanja. Davčna reforma se baš razpravlja v senatu. Treba misliti na to, da se na-

rodna skupščina sredi julija razide na poletne počitnice ob posrečenem miru v spornih stvarih raznih strank. Do izprememb v sestavi vladnih strank med tem ne pride. Sicer je tudi gotovo, da zlasti čl. narodni socialisti ne bodo vztrajali dolgo v opoziciji. Nemška opozicija hoče vzbujati nase pozornost. Nemški nacionalci, soc. demokrati in narodni socialisti v Sleziji naznanjajo na dan 20. t. m. demonstracno vprašanje enajsturne stavke v tovarnah in vseh industrijskih podjetjih in to kot protest proti upravni reformi. Opozicija izrablja zlasti okolnost, da bo Slezija združena z Moravsko v eno deželo, pri čemer pa se Sleziji ohranijo gotove posebne ustanove. Zanimivo je videti nemške soc. demokrate, kako odkrito in neizprosno se vedejo v nacionalnem pogledu. Njihov nacionalni radikalizem nič ne zaostaja za radikalizmom izrazitih nacionalistov.

V Pragi je umrl v dobi 47 let ustanovitelj čehoslovaške cerkve dr. K. Farsky. Nova cerkev je nastala iz reformnega gibanja katoliških duhovnikov leta 1920, in je veljala v znatni meri za narodno cerkev. Pričetek je bil težak. Nastal je v njej spor o orientaciji, ali naj ostane povsem neodvisna cerkev ali naj se pridruži srbski pravoslavni cerkvi. Leta 1924 se je pričela odločati v prvo smer in skupina, nagibajoča se k pravoslavju z biskupom Pavliškom - Gorazdom na čelu, se je odločila za samostojnost. Patriarh dr. Farsky je gradil svojo cerkev idejno, pravno in organizacijsko. Njegov odhod pomeni za cerkev veliko izgubo in bati se je težko za njeno pozicijo. Pristopanje ljudi v čehoslovaško cerkev je znatno, zato se pričakuje, da razvoj cerkve ne bo trpel, ako se njen biskupski zbor in njeno delovanje sploh zedini v vprašanje njenih zadev.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

:NOGAVICE „KLJUČ“:

pro..., tedaj se šele oddahnem. Jamem se ozirati, kam sem zašel. Nedvomno ste že uganili, da je bil to prostorček, ki je navadno zaznamovan z 00.

Prav počasi in oprežno pritisnem na kljuko ter porinem vrata... toda odpreti se ne dajo. Pritisnem še malo bolj... zaman. Pritisnem z uprav nadčloveško silo... a vrata se ga ved iz kakega vzroka se vrata ne odpro.

»Pa ne da bi se bil les napel od vlage?« Tako misleč se naslonim z ramo na vrata in se uprem z vso silo. Ves moj trud je zaman.

Vsekako je les najboljša vrsta. Porodi se mi strašna misel: Kaj če me je mož videl od spodaj, uganil moje naklep in me je zapahnil z vnanje strau?

Kakšen položaj za rdečega huzarja! In to na pustni torek, ko me prijatelj in prijateljice čakajo na maskaradi!

Ne, to ni mogoče! Izkušam se otepti te črne misli.

Vrata pa ostanejo nepremična kakor skala.

Utrujen od napore sedem — še sreča, da človek lahko sede na takih krajih! — in čakam. Bo že kdo prišel, da me reši!

Dolgo čakam. Pričakam pa le nikogar ne.

Kaj hudiča jedo v tej hiši?

Menda ne samo čokolade in kuhanih suhih hrusek?

Z ulice prihaja šum veselega pustnega vrvenja in zvoki muzike... na bližnjem stolpu počasi bije četrt, pol ure, ura...

Osvoboditelja pa ni in ni. Ali so danes vsi ljudje na hiši poizni zapirali sredstva?

Kadar pridev v ta brlog, prinesem vsakemu stanovanjskemu najemniku melono. Zdjaj pa zdaj se vzdignem in se z vso svojo energijo obupno upiram v vrata... pritiskam, pritiskam...

Preketo! Vsa čast mizarju, ki je stesal ta vrata!

Utrujen naposled opustim nadaljnji boj. Sablja me teži. Odašem si jo in jo obesim na kljuko vrat. Sedem nazaj in zaspi. Svinčen spanec... mōra me tlačiti...

In mahoma se prebudim!... Dani se. Manem si oči in se spomnim vsega. Divje poskočim. Rdeča huzarska kri mi zavre; jadrno primem za sabljo, obeso na kljuko, da jo pripašem...

Ne upam se vam povedati konca! O jaz bedak! dvojni bedak! trojni bedak! stoterni bedak! tisočerni bedak! Vso noč sem skušal odrediti vrata... Odpirala so se pa navznoter!...

(Prevel P. V. B.)

Občni zbor društva

„Treznost“

Ljubljansko društvo „Treznost“ je imelo 11. junija občni zbor, ki je neopazeno šel mimo širše javnosti. Po pozdravu zastopnika velikega župana gosp. prosvetnega inspektorja gosp. Cepudra, se je predsednik dr. Mikš spomnil članov: sestre Horvatove in brata Pretnarja. Po pozdravu gosp. inspektorja je pozdravil občni zbor tudi še gosp. Lindič kot zastopnik „Svete vojske“. Ob tej priliki so se izglasile diference s „Sveto vojsko“, ki so se pojavile zadnje čase. Posebno se je poudarjala potreba po iskrenosti.

Predsedniško poročilo je primerjalo stanje društva od zadnjega občnega zbora z današnjim. Število starejših članov je naraslo od 56 na 183. Predvsem se je povečalo število članov — poklicnih vzgojiteljev. Protialkoholna propaganda je bila tekom leta mnogo intenzivnejša, predvsem radi tega, ker se je že mladina pritegnila v delovni krog. Metode propagande so se akomodirale potrebam in denarnemu stanju društva. Najintenzivnejše je delovala mladinsko - šolska sekcija pod vodstvom dr. Mikša, ki je kot samostojna organizacija funkcionirala pod imenom „Oblastno središče trezne mladine“ za Slovenijo.

Tajniško poročilo je podal brat Bartol, tajniški obrat znaša 487 dopisov. Članov je izstopilo 4, črtana 2, umrla 2. Tokom leta so se tajniki zelo menjavali, deloma tudi člani ostalega odbora, kar ni posebno ugodno vplivalo na društveno delovanje. V tem letu je pričakovati več stabilnosti.

Zelo precizno blagajniško poročilo je podal pisatelj Cerkvenik. Denarni promet je znašal 4000 Din. Kot največja darovalca omenja Društvo za gojitve treznosti in mestni magistrat. Izreka jima javno zahvalo.

Za oblastno središče trezne mladine poroča tajnik medicince Vrbnjak. Pravi, da se je število mladinskih organizacij povečalo na 22 ter šteje 1720 članov.

Za akademsko društvo poroča Cvetko Krištan. Slednje se je ustanovilo lani 18. junija. Imelo je skupno okoli 25 sestankov. Danes šteje 26 članov. Društvo je po svojih članih sodelovalo pri oblastnem središču kakor tudi pri ljubljanskem mestnem središču.

Zaupniki ima društvo v Škofji Loki, Slov. Bistrici, Trbovljah, Laškem, Gornjem gradu, Zalogu, pri Komendi, Ormožu, Vrhniki, St. Lovrencu na Pohorju, Smartnem v Tuhinju, Peričah - Muta, v Dolenji vasi pri Ribnici, Ribnici, Celju, Rogoznici pri Ptuj, Domžalah, Mariboru, na Bledu, Janzevem vrhu itd.

Po sprejetem absolutoriju je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Horvat st., nadučitelj v pok.: podpredsednica pisateljica Bartolova, tajnik Kristan Cvetko, namestnik Branko Bartol, blagajnik pisatelj Cerkvenik, namestnica Michlerjeva, knjižničarka Marija Rakovec, arhivar Lambert, odborniki: dr. Pirc, Jerajeva, Gale, Revizorji: prof. dr. Robič, dr. V. Kraigherjeva in Todorovičeva. Vodje sekcij se izvolijo na sestankih. Brat Horvat se zahvali za izkazano čast na izvolitvi predsednika dr. Mikša za dosedanje intenzivno delo za društvo. Nato se sprejme sprememba pravil, s čimer se društvo spreminja v zvezo podružnic.

Med slučajnostmi je bilo govora o kongresu. O kongresni pisarni je poročal njen vodja dr. Mikš. Začela je poslovati 25. aprila. Do danes je prejela in odpisala preko 600 pism. Denarni promet znaša preko 10.000 Din. Prijavljenih je dosedaj za kongres 60 najrazličnejših krajev Jugoslavije.

Nato se je vršila slavnostna doživljenska obljuba, ki so jo položili člani: učitelj Horvat in M. Lambert, Scharfova, Hudovernikova in Marija Rakovec. Tako šteje sedaj društvo 11 doživljenskih članov.

K odkritju spomenika v šentpeterski fari

Zastopniki podružnic Zveze slovenskih vojakov in invalidov, ki se udeležijo nedeljske žalne proslave pri sv. Petru, se prosijo, da prineso na spomenik cvetja, po možnosti vence. Po prihodu v Ljubljano naj se zglase v prirreditveni pisarni tovariša L. Zupančiča, Abadževa 15.

Pisarna prirreditvenega odbora za postavitve spomenika padlim iz šentpeterske fare je od sobote dalje v permanentni v prostorih tovariša L. Zupančiča, Abadževa cesta 15, kjer se dobe tudi vse informacije.

Ilustri lastniki šentpeterskega okraja se prosijo, da razobesijo na dan žalne proslave, to je 19. junija, črne zastave v počaščenje spomina 829 vojniš žrtve tega okraja.

Razstava kanarčkov na ljubljanskem velesejmu

Pri nas, kakor tudi na Balkanu in Orientu, prevladuje napačno mnenje, da je le kanarček čisto rmen barve res pravi pristen kanarček. Vse drugo da je pastel (Bastard).

Kakor znano, ima divji kanarček sivo zelene barve in sliči po barvi nekako našemu repniku ali pa čičku. Kanarčke samo rmen barve so vzgojili šele s križanjem kanarčku sorodnih ptic in polom hrane.

Za pristnost rodu „Harterjeve vrvice“, kakor tudi za kakovost petja barva ni merodajna. Nasprotno, bolj ko kanarček sliči z barvami, osobito po hrbtu, našemu domačemu „Anarhistu vrabcu“, tem bližji je po pristnosti svojemu divjemu bratcu na daljnem in rajskem Kanarskem otočju.

Na razstavah kanarčkov, ki jih prirejajo običajno v zimskem času in to radiocene petja, odnesejo skoro vselej prva darila kanarčki s temnozelenim, sivkastorjavim ali raznobarnim perjem.

Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevk razstavi preko 300 pristnih raznobarnih Harterjev, Zlatnih vrvicev — lastne vzgoje in bo imel vsak posestnik dovolj prilike, prepricati se, da je kanarček enako vreden, nil in priljubljen ptiček, pa najsibo v čisto rmeni, pisani, zelenkasto sivi ali sivkastorjavi suknjici.

Nedosegljiva
Eau de Cologne Chypre
Bourjois - Paris

Izjava

Andrej Ložar posestnik in kolar iz Jezice 38, pri Ljubljani je sodno preklcan, torej za dolgove, ki jih napravi ni obveznega plačnika.

MARIJA LOŽAR, žena.

za negovanje ust, ker ostanejo gnilobna zajedališča, zobne votline, notranja stran kočnikov itd. nedotaknjena in ravno ta potrebujejo, kar je vendar dosti jasno, doslednega vsakodnevnega čiščenja. To je možno brez dvoma samo potem izpiranja z resnično antiseptično zobno vodo. Odol je antiseptičen! — Odol je gotovo antiseptičen! — Odol je prav gotovo antiseptičen!

S krepkim ispiranjem da Odol ustam sveže dišeči dih

Porota

Maribor, 17. junija

Še ena nezakonska mati, ki je ugonobila novorojenčka

Danes se je zagovarjala v tem porotnem zasedanju že tretja nezakonska mati radi hudodelstva detomora. Žilena Angela Dobrina, hči malega posestnika na Muti v Dravski dolini, je pričela lani junija ljubavno razmerje z 19letnim Rudolfom Laukom, hlapcem v Gortšini in postala tudi noseča.

Nato je odšla v Maribor in je služila v Cvetični ulici. Ko se je dne 12. aprila t. l. vrnila obdolženka gospodinja v stanovanje, je našla tam mrtvega novorojenčka. Služkinja, obožena Angela Dobrina, ji je začela praviti, da je med tem dobila porodne bolečine, da pa se je kmalu nato onesvestila in ne ve nič, kaj se je med tem zgodilo. Gospodinja je v takoj smela, da je obdolženka otroka zadušila, ter je poklicala mestnega zdravnika. Otrok je bil na ovadbo mestnega zdravnika in na zahtevo državnega pravdnika raztelesen. Obdukcija je dognala, da je bil otrok popolnoma domosen, krepko razvit in sposoben za življenje. Pljuča so bila napolnjena z zrakom, tudi želodec in deloma tanko črevo. Otrok je torej živel in dihal po porodu kakor četr ure. Na levi strani otrokovega vratu je bilo opaziti odrgnino kože in tudi štiri majhne vtise v kožo. Zdravnik so s tem ugotovili da je tuj roka stiskala otroka tako močno za vrat, da je umrl radi zadušitja.

Obtožena pa trdi, da je pri tem popolnoma nedolžna, ker sploh ni vedela, da je noseča. Ko pa je pri porodu opazila otrokovo glavo se je tega tako ustrašila, da je omedlela. A preiskava je dognala, da je obdolženka prav dobro vedela za svojo nosečnost, saj je o tem med drugim pisala tudi nezakonskemu očetu in ga vprašala, če ima že pripravljen denar in sobo, ker že dan za dnem pričakuje „nesrečo“. Kdaj jo bo prijel, nezakonski oče je povedal, da mu je pravila obdolženka o nosečnosti meseca februarja 1927.

Dobrina je tudi danes tajila detomor. Porotniki so jo spoznali za krivo in je bila obsojena na tri leta težke ječe.

Nepoboljšljiv pretepač

Pred sedanjim porotnim zasedanjem smo imeli par grdih primerov, da so obtoženi brez vsakega vzroka in na vsem lepem napadli poskodovane in jim prizadejali težke, trajne telesne poškodbe. Kriv je bil navadno alkohol in pa skrajna posurovelost. V takih primerih bi moralo nalagati sodišče najstrožje kazni, ki jih predpisuje zakon. Ravno tukaj je umestna kazen kot preventivno, ostrašujoče sredstvo za druge.

Danes je bil obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe delavec Jožef Klep iz Šternič, ki ima že celo vrsto predkazni, med drugim 7mesечно težko ječo, tudi radi hudodelstva težke poškodbe. V noči na pustni torek je moral seve na cesto in dopolniti vence svojih življenjskih junastev. Skupno s tovarišem Jožefom Tersom je srečal na cesti fante Franca Ekerta, Ivana Goloba in Josipa Subernika. Klep je vprašal Ekerta in Goloba, zakaj sta baje preplela njegovega brata. Istočasno pa je Klep tudi že pobral kamen in z njim udaril Fr. Ekerta, da mu je zlomil lobanjsko kost s čimer je bila združena smrtna nevarnost.

Ko je Ekert okrevl, mu je rana zapustila trajno posledico vtišnjene leve čelnice na znotraj in še vid je izgubil na levem očesu. Obraz ima torej trajno poškodjen. Obtoženi Jožef Klep svoje dejanje priznava, hoče pa se razbremeniti s tem, da vali krivdo tudi na tovariša Jožefa Tersa, ki mu je baje prigovarjal, naj vrže kamen na fante in mu je baje celo stisnil kamen v roko. Preiskava pa je dognala, da je ta obtoženec zagovor neresničen.

Klep je bil obsojen na 3 leta težke ječe.

Požig radi 20 Din, škode pa okrog 100.000 Din

Psihologija hudodelcev je res neprecenljiva. Iz majhne jezičice, za nezadno korist zagreši največje hudodelstvo in stavlja v nevarnost prostost za vse svoje življenje. Normalnemu človeku so taki zločinci večna zagonetka, in vendar se dogajajo takšna hudodelstva vedno vnovič in vnovič. Takšen čudak je tudi komaj 17letni pos. sin Stanko Novak iz Velčan v ormoškem okraju. Obtožen je hudodelstva požiga, ker je dne 1. maja 1927 zanetil ogenj v viničariji Ivana Baumana, pos. na Hardeku. Njegov viničar Andrej Balazič tega dne ni bil do-

ma. Ko pa se je vrnil, viničarije ni bilo več. Med njegovo odsotnostjo je ogenj do tal uničil leseno viničarsko poslopje, hlev in listnjak, zgorlele pa so tudi tri krave, seno, slama in sploh vse, kar je bilo pod slamo streho. Posestnik Bauman, ki je imel viničarijo zavarovano za 5000 Din, je utrpel 80.000 Din škode, ubogi viničar Balazič ki mu je zgorela tudi vsa oprava in obleka ter 300 Din gotovine, pa je imel 5000 Din škode.

Zločinskega požigalca so le slučajno zasledili. Tega dne je odšla na delo tudi viničarka Marija Balazič z otrokoma. Čez nekaj časa je poslala otroka domov, da pogledata, če so kure že znesle jajca. Ko sta otroka prišla h koči, sta zagledala obtoženega Stanka Novaka, ko je ravno užgal v skednju. Ko je viničarka hitela proti domu je bilo že vse v plamenih in ni mogla ničesar več rešiti.

Obtoženega so 6. maja pripeljali mimo pogorišča orožniki, ker je bil osumljen tudi tatvine svinjskega mesa pri Mariji Grubčevi. Tedaj je posestnik Bauman orožnikom povedal, da so Balazičevi otroci videli obtoženega, kako je zažgal 1. maja njegovo viničarijo. Obtoženi je to na lico mesta brez vsega priznal, pozneje pa pri sodišču prvotno priznanje naenkrat preklcal. Čes, da je prvotno orožnikom priznal le radi tega ker so ga k temu prisilili, čes, da ga bodo sicer pretepli. Prvotno pa je orožnikom povedal, da je zažgal viničarijo, ker mu Andrej Balazič ni hotel vrniti dolga v znesku 20 Din. Izvršil je torej hudodelstvo požiga iz jeze.

Novak je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Pred sodniki

Delavec Jošt: „Na Laveri smo pred 14 dnevi noreli in plesali, da me še zdaj bole noge. Potem smo vsi fantje odšli po cesti. Nekdo je rekel besedo preveč in takoj smo si bili v lašeh. Nekaj časa smo se prepirali. V prepiranju smo dospeli do Lovrenčeve hiše in hitro sem stopil tja k dvarnici pogledat, če je kaj pripravnega za udarec. Našel sem pri dvarnici motiko, ki bi me bila kmalu spravila v luknjo. Pograbil sem motiko in šel na cesto, da bi tisto čeljust, tiste ga Haceta malo požečkal. A fantje so bili že bogve kje. Motika je potovala z menoj domov. Še isti večer sem povedal Lovrenčevi Ivaniki, da je motika pri meni. Za slučaj so pa zvedeli orožniki in me naznanili. Ker sem motiko nekaj polomil, jo bom raje plačal, a ukrasti je pa nisem nameraval; zato me je pa sodnik tudi oprostil.“

V Kranjski gori je rubil izvršilni organ pri posestniku Mihi. Bilo je marca meseca. Ko je rubežar Ludvik vzel iz predala omare denarnico in jo pregledoval, je priskočila Mihova žena Lenka. Da bi Ludvik ne vzel denarja, ga je razburjena kmetica ugriznila v mezinico leve roke in klicala na pomoč sina Ivana. Maji je zaslužila 14 dni zapore, njen sin pa 3 dni. Ta je namreč pograbil Ludvika

NE REKLAMA

temveč kvaliteta je prinesla svetovni sloves vkuhovačnim časom znamke

„WECK“

Zato zahtevajte pri vašem trgovcu Wecka Zrnatno zažlanje cen! Tovarniška zaloga: Krekov trg 10/1 pri tv. FRUCTUS, Ljubljana 158-a

in se ž njim ruval. To priliko je pa porabila Lenka, izrgala Ludviku iz rok denarnico in jo vrgla v kuhinjo. Potem je klicala sina, naj pobere denarnico. Ko je Ivan rubežnika izpustil, ga je zopet pograbila Lenka za roke in ga grizla, da ne bi mogel za sinom.

KRAPINSKE TOPLICE

poleg Zagreba, Hrvatska. 42 stopinj C — termalna voda in blato zdravi reumatizem, protin, ishias, ženske bolezni itd. Pred in po sezoni so znatni popusti na rednih sezonskih cenah, poleg tega ceneni specialni aranžmani za 20dnevno zdravljenje, med tem ko stane v času glavne sezone, to je od 16. junija do 1. septembra, stanovanje z vsemi potrebami pri strojinami in popolno oskrbo dnevno 75 do 100 Din. Sezona april — november. Podrobnejša obvestila in prospekte pošilja kopališka uprava. 133-a

Podružnica velebanke sprejme takoj mladega uradnika

z bančno prakso. Znanje slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika pogoj. Prednost imajo reflektanti, ki obvladajo tuje jezike. Reflektira se samo na mlade agilne moči z znanjem strojeopisa. Detailirane prošnje takoj predložiti v upravi lista pod št. 478. 7085-a

Knjigarna Tiskovne Zadruga v Ljubljani

priloga

Dr. Ivana Tavčarja zbrani spisi

Urejuje dr. Ivan Prijatelj.

- IV. zvezek: Grajski pisar. 4000. V Zali. Izgubljeni Bog. Broširano Din 84.—, v platno vez. Din 100.—, polfranc. Din 106.—.
- V. zvezek: Izza kongresa. Broš. Din 84.—, platno Din 100.—, polfranc. Din 106.—.
- VI. zvezek: Cvetje v jeseni. Visoška kronika. Broš. Din 72.—, platno Din 86.—, polfr. Din 92.—.

Posojila

7078

proti vknjižbi na nepremičnine preskrbim takoj od zneska Din 100.000.— naprej v zlati valuti, vračljivo potom amortizacije na 10, 15, 20, 25 let. Obresti zmernne. Pismene ponudbe pošljite na oglašni oddelek „Jutja“ pod šifro „Kulantno“

TOVARNIŠKO ZALOGO

POHIŠTVA

priloga za nakup in vabi na ogled ANDREJ KREGAR ST. VID n. Ljubljano nasproti kolodvoru Vižmarje. Zahtevajte cenik!

Ptetiljo

na stroj za nogavice iščem. Dobra in brza delavka dobi stalno mesto. Stanovanje in hrana v hiši. Obširne ponudbe z znakovnim zahtev naj se pošljejo na naslov Paula Veršec, Zagreb, Kaptol 17.

Ležalne stole

á Din 160

po povzetju Din 170

nudi

Rudolf Radovan

tapetnik

Krekov trg št. 7.

J. Stjepušin, Zagreb

Jurjevaka ul. 57
priloga najbolje tamburice
strane, partizane, kole in
sotale potreb-
ne za vsa
glasbila. Odli-
covan na pa-
riški izložbi

Čestitanka

Javna dražba

posestva Jerice Rosina v Podobu pri Starem trgu — Lož

se vrši dne 22. junija 1927.

Potom dražbe bo prodano:

Glavno poslopje v Pudobu z mlinom in hlevom, kompletna žaga na vodno silo in druga k glavnemu poslopju pripadajoča gospodarska poslopja, kakor: pisarna na lesnem skladišču, hiša za lesno skladišče, dalje k temu posestvu pripadajočih sto parcel, nahajajočih se v katastralnih občinah: Pudob, Igavas, Nadlesk (travniki, njive, gozdovi). Posestvo se bo prodajalo najprvo po parcelah in potem skupno po vložkih.

Ako bi za skupno ceno celega vložka ne bilo nobenega reflektanta, tedaj šele obvelja združitev posameznih parcel.

Da pa se bodo zamogli dražbe udeležiti tudi dotičniki, ki ne razpolagajo z zadostno gotovino, jim bo Vzajemna posojilnica na dan dražbe dala na razpolago potrebno gotovino v obliki posojila, ako se ji bo nudila zadostna varnost.

Ta posojila bodo obvezanci lahko odplačevali Vzajemni posojilnici v polletnih obrokih. Drugi pogoji dražbe so razvidni pri okrajnem sodišču v Ložu.

Dr. Fr. Z.

Stara Agata

Po dolgem odmoru sem bil zopet enkrat doma. Velikonočni četrtek popoldne sva sedela z materjo sama v sobi in se pogovarjala. Nenadoma se je oglašila raglja s cerkvenega stolpa. Pogledal sem na uro in vprašal: »Kaj bodo že večernice?« — »Mrliča imamo,« je polajnsjevala mati. »In sicer v najbližnji sosedščini. Saj si jo poznal — Gorenjčovo Agato!« — »O, Agata! Kaj je še živela? Misliš, da je že davno umrla!« — »Nocoj po noči!« — »Pa je morala biti silno stara!« — »Ne tako hudo! Stiri, pet let je morda starejša od mene!« — »Pa jaz je nisem nikdar drugače poznal, kot stare!« — »Bila je videti menda zaradi tega bolj stara, ker je bila vsa betežna. Zdaj je rešena nadlog!«

Meni pa so se hipoma oživili spomini. Z bliskovito naglico sem preživel še enkrat tiste davne čase... Agata je bila pri svoji sestri. Tej je bil odšel mož po svetu in se ni vrnil več. Pustil ji je hčerko, ki je bila toliko stara kot jaz in za leto mlajšega sinčka. Nikdo ni vedel, kaj se je z njim zgodilo, se je li kje ponesrečil, ali pa je podlegel v tujini kaki bolezni. Uradnega obvestila o njegovi smrti ni bilo nikoli. Zato so mnogi domnevali, da se je svojim izneveril in si ustanovil daleč kje proč nov dom. Bil je v mladosti v latinskih solah, a je običaj, zato je verjetno, da mu je bilo pretesnobno v skromni domači vasi. Obe sestri sta bili silno pobožni. A bolj še nemara Agata. Zakaj ni ga bilo dneva, da bi je ne bil videl, kako je lezla proti župni cerkvi vs Roka, ki je stala na bližnjem gričku, sključena v dve gubi, prav po dobna krasčevu drevesu, ki ga je vpognila silovita burja in ga skrivila tako, da se ni moglo speti več po koncu. Vedno je stokala, vedno vzdihovala. Od časa do časa je obstala in se vprla z rokami ob lastna kolena, da si odpočije, potem pa je zopet nadaljevala svojo težko pot. Lahka ni bila niti pot nobena. Prav videlo se je, kako ji povzroča vsaka stopinja bolečine.

V otročjih letih sem bil pri Gorenjčevih kot doma. Okoli hiše se je širil prostran vrt, kjer so zorela jabolka, hruške in češnje. Po tem vrtu smo se prekopicali, tu smo se po cele dneve igrali otroci, ki še nismo hodili v šolo. Agata je imela otroke nad vse rada. Često nas je vabila in klicala skup, češ, da nam hoče pripovedovati pravljice, ono o »jari kači«, o »steklem polžu« in o »nori glitici«. Ko smo se bili zbrali okoli nje hki piščeta okrog koke, je sedla sredi nas na pručico in začela pripovedovati. Največkrat nismo od vsega tega nič razumeli, kar je pravila, vendar smo jo poslušali z največjo pozornostjo.

Pri takih prilikah je menda pozabila na svoje bolečine. Blaženo se je smehljala in zdaj tega, zdaj onega pogladila po glavi ali pobožala po licu. Nekaj dogodek se mi je vtisnil posebnostjo v spomin. Bilo je poleti. Agata je stala zunaj hiše pred velikim čebrom in menala perilo, mi otroci smo se pa igrali ob njenih nogah. Tistikrat gotovo nisem bil star več kot štiri leta, a še danes se spominjam, da smo sestavljali hišice iz kamenčkov. Dasi pa sem se pridno udeleževal igre, vendar nisem preslišal, da govori Agata sama s seboj. Drugi otroci se niso brigali za njeno mrmranje, jaz pa sem, rekel bi, nehoté prisluškoval. Nisem se sicer zavedal pomena njenih besedi, vendar sem se jih zapomnil tako, da jih svoj živ dan nisem pozabil. Med ilitenjem je pripovedovala:

»Tudi jaz sem imela fantka, o tako lepega fantka, pa je umrl! O umrl! Odnegli so ga in pokopali! On pa, ki je bil njegov oče, je rekel, da otrok ne more v nebasa in da tudi jaz ne bom izveličana, ako se ne očistim s pokoro pred Bogom za veliki greh! O Bog, greh!... Da moram po nagih kolenih od farne cerkve pa do podružnice sv. Petra, prav na otrokov grob,« je rekla! Iz-

nova se ji je zahtelo. In potem je pripovedovala, kako je šla na strašno pot, kako je trpela in omahovala, kako so ji krvavela kolena, ko se je plazila po ostrem kamenju, kako jo je zapeljeval izkušnje, da bi vstala in se vrnila, a je vendar vztrajala in da je vso dolgo noč potrebovala, da je prišla na mesto, kjer je bil pokopan njen sinček. »O in zeblo me je, zeblo!« je končala. »Drugi dan pa sem zbolela in nikoli, nikoli več nisem bila tista, kot sem bila prej!«

Govorila je pridno, šepetaje, kakor bi komu veliko tajno zaupljivo na uho pripovedovala. Nisem razumel od vse te povesti in kot otrok tudi nisem razumel, vendar me je izpreletavala neka čudna groza, ko sem vse to poslušal. Čepel sem kakor odreden na tleh in nisem se upal ganiti. Ko pa sem naposled vendar le dvignil glavo proti nji, sem videl, da njene solze, v čudnem svitu lesketa, joče se oči počivajo na meni. Nasmehnila se mi je in dostavila: »O se vse lepši, vse lepši bi bil, kot ti, ako bi bil živ!«

Vse to se mi je, kakor rečeno, z bliskovito naglico obnovilo v spominu in mi dalo povod, da sem vprašal mater:

»Ali je bila Agata vse svoje življenje tako sključena?«

»Kaj še! Agata je bila vitko, pokončno dekle! Kakor košuta, je bila gibčna in poskočna. Sploh najlepše dekle v tistih časih daleč na okoli! Samo življenje je je bilo!«

»Ali se ji ni v mladosti nekaj neprijetnega pripetilo?«

Mati je zastrela in zdelo se mi je, da je v zadregi. Bil sem že davno polnoleten, a o kočljivih stvareh ni nikoli govorila z mano in tudi zdaj se je menda še bala, da bi se ne poudajšal.

»Kako to, da ti hodi kaj takega na misel?«

Povedal sem ji, kako je tistikrat govorila o svojem sinčku.

»No, da, kot sedemnajstletno dekle je dobila otroka, ki pa ni dolgo živel.«

»In kdo je bil oče?«

Mati je skomizgila z rameni. Očividno ji moje vprašanje ni bilo všečno. »Kaj vem! Pravili so, da nekdo, ki bi že zaradi svojega poklica ne bil smel biti.«

»Ali je bilo znano ljudem, da je šla v temni noči po nagih kolenih od farne cerkve na otrokov grob?«

»Nikoli nisem nič slišala o tem! Kaj, tudi o tem je govorila?... Potem mora biti že res! Doma prepričana sem, da si bil do današnjega dne ti edini, ki je vedel za njeno skrivnost. Midve sva bili prijateljici, pa mi ni nikoli niti besedice o tem črhnila. Pred otroci je seveda lahko govorila, ne da bi se ji bilo treba bati, da se kaj razve. O, zdaj je tudi meni marsikaj jasno! Tista strašna noč jo je ugonobila! Prehladila se je, ali karkoli... Da je zbolela kmalu po otrokovi smrti, se dobro spominjam.«

»Pa kdo ji je naložil tako kruto pokoro?« sem se delal nevednega.

»O — nihče drugi kot on, ki...«

»On, ki jo je itak spravil v nesrečo? Po kaki pravici je to storil?«

»Tega jaz ne morem presoditi... Bil se je zgodil pač velik greh in velik greh se izbiše samo z veliko pokoro!«

»Ali je bila mar ona kriva?«

»Da ga ona ni hotela zapeljivati, je gotovo. Saj je bila tistikrat še na pol otrok, A v njegovih očeh je bila kriva toliko, ker je pač pri nji omahnil, ko bi pri kakih drugih morda nikoli ne bil. Zakaj bila je res taka, da so za njo noreli vsi moški in lahko se reče, da je prišlo zaradi nje mnogo pohujšanja. Posluževal se je je menda satan v svoje namene in že zaradi tega je bilo na mestu, da je delala pokoro, ker se je mogla le tako izviti njegovi moči.«

»Njena krivda tiči torej v tem, da je bila lepa! Čudno je to! Pa zakaj ni on naložil pokore raje sebi, ki je bil vse-kakor bolj kriv!«

»Saj si jo je! Bil je strog proti drugim, a strog tudi proti sebi. Jaz ga popolnoma razumem: vedel je, da mora

biti za greh zadoščeno jezi božji in ni prizanašal ne sebi ne nji.

»Pa kako se je on pokoril za svoj prestopek?«

»Šel je v samostan in pravili so, da se vsak dan do krvi biča. Veljal je za svetnika vsem, ki so ga poznali. Umrl je kmalu, že prvo leto po tistem, ko se je bil poslovil od nas.«

»Uboga Agata!« sem pripomnil. »Kogar preganja usoda, da preganja prav do groba. Ali še kaj pomnite, mati kako se je tistikrat pehala, ko so kupovali nove zvonove, da bi čim več denarja nabrala?«

»Kaj bi ne pomnila! Saj je bila tudi pri nas!«

»Dajte, dajte,« je nagovarjala, »da dobimo nove prirošnike pri ljubem Bogu in da nam bo lepše zvonilo pri pogrebu. No in nji zdaj niti zvonilo ne bo, ko jo bodo pokopavali!«

Mati je čutila ironijo, ki je zvenela iz teh besedi in odvrnila je z rahlim očitkom:

»Zato bo pa pokopana na veliki petek, tisti dan, ko so Križanega položili v grob!«

Raglja v stolpu je bila onemela. Tudi midva sva utihnili. Sicer me je mikalo, da bi bil še kaj rekel, a nisem hotel žaliti matere v njenih pobožnih čustvih, zato sem raje molčal. Ko sem se čez nekoliko dni vračal z doma in me je cesta pripeljala mimo pokopališča, sem se iznova spomnil uboge, sključene Agate. Misel na strašno pokoro, ki jo je bila vzela nase in ki si je z njo za vselej izpodkopala zdravje, mi je rezala v srce in nehoté se mi je vsililo vprašanje:

Ali je mogoče, da ima On, ki nas je prikladal v življenje, res svoje veselje nad takim samoubojanjem? Kako bi moglo biti to v skladu z Njegovo usmiljenostjo... v skladu z Njegovo brezkončno ljubeznijo?....

PRIZANAŠAJTE PLANINSKI FLORI!

Naročila in we dopise, liče se malih oglašev, je pošlali na Oglasi oddelke Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Ure pristojbine je upoda bi obram z naročilom, a cer re oglašev na približno. Čekovni račun pošliti na Ljubljana, št. 1432.

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene obkrožajo: vaka bareda 50 par - Najmanjši zrasak Dia 5-; Pristojbina za sifro Dia 3-

žalike, dopisovanja in oglašev trgovskega ali reklamnega značaja: vaka bareda Dia 10-; Najmanjši zrasak Dia 10-; Pristojbina za sifro Dia 5-

Motorna vozila

Morsko kopališče

Restorant »Jugoslavija« na otoku Krku. Dnevna okraja in hrano in posteljo 35 Din. Informacije daje lastnik F. Kraljič 162

Trst

Restorant »Alfa Fortuna« je največje in najboljše shajališče potnikov in trgovcev. Vaski dan sveže ribe, zmerni cene. 150

Autobus

znane Turino Fiat, 15-sedejen, s 35 HP strojem, kompletan, za takoj v obrat postaviti, vsakozori v najbližnjem stanju, radi opustitve vožnje naprej. 150

Motorno kolo

Indian, 7/9 HP, moderno, poceni napredaj. Ogled po 6. uri zvečer. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19386

Autobus

dobro ohranjen, še na prosti, tamenjan za 4-6 sedežni luksuzni voz. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Autobus 36«. 19496

Službe dobi

Vodja trgovine

mešana blaga, samostojna, na moč, s kaveljo 15.000 dinarjev — se sprejme takoj, oziroma do 15. julija. Plaša s sondeletom na pridobitvi. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19496

Išče se učenka

za mešano trgovino iz boljše hiše, pridno in poslušno, s posebnim izobražbo. Prednost ima hčerka beležarja. — Tvrška Verbič, Sevnica. 19426

Služinčad

kuharica, obojavka, natakarica, bliska itd. Dobre nagajanje službo v bogradu, ako se zglaše v biro Ekonamija, Beograd, Vasina 11 — Telefon Interurban 6-58. 15744-4

Kolar, pomočnika

sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši Josip Kordes, kolar, Sušak. 19291

Čevljar, pomočnika

čevljar, živahen, sprejme v stalno službo s hrano in stanovanjem v hiši Negro, Ljubno-Podnart. 19444

Mizar, pomočnika

ki je izrežen za stavba dela, postopena in tudi vajenca

Pek, pomočnika

samskega, sprejmem takoj poslovedno takoj v službo. Ivan Novšak, Skočjan. 19465

Potnike

in potnike sprejme za vso državo v stalno službo z visokim mesečnim zaslužkom in letno nagrado Din 5000 »Jugo« Fortuna. Gosposoben in zanesljiv 29-na oglašni oddelku »Jutra«. 19477

Natakarice

izvabljane, sprejemne takoj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19480

Avtomobiline

preravnice, z večletno prakso, sprejemne. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Avto 29-na oglašni oddelku »Jutra«. 19478

Začetnico

brezplačno, sprejemne v pisarno. Znanje nemščine in event. lažine potrebne. — Reflektiram samo na resno osebo. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19478

Žensko

pridno, znanje, čedno in poslušno, do 30 let staro, sprejme Leopold Kodolaj, brivec, Mokronog. 19488

Točaja

za dar velenjske sprejme M. Ravbar, Stari trg št. 19. Preška cesta 49. 19493

Učenca

za pedagoško in jermensko obrt, iz boljše hiše iščem za na delo. Naslov pove podružnica »Jutra« v Mariboru. 19496

Šiviljo pomočnico

sprejme takoj Stafa, Sv. Petra cesta 49. 19500

Prodajalko

zanesljivo in dobro računsko sprejemne. V ponudbi je navesti zadnje službo in naslov trgovine, kjer se je izučila. Nastop 1. julija, plaša po dogovoru, raa okraja v hiši. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva 43«. 19431

Učenca

ki je 14 let star in je do vrh vsaj osnovno šolo z dobrim uspehom, sprejme takoj v trgovino beležarja. Franc Guštin v Metliki. 19328

Mestne zastopnike

(Plastikanten) manufakturne dobri plaši v svrhu obiska privatnih strank. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »St. 18.900«. 19464

Zastopnike

sprejme in zanesljivo sprejemne v vseh večjih mestih 28 nabirajo abonentov za nov hrvaško-srbski list za »Bujan Rad«. Administracija »Ročni Rad« — Novi Sad, Pošt. pret. 92. 19442

Tehniški risar

z večletno prakso, išče službo. Čekovne dopise na naslov: F. T. Maribor — Majna ulica 8. 19482

Gospodična

zmožna slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika ter vseli pisarniških poslov, išče primerno službo. Gre tudi izven Ljubljane. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Zmožna 191«. 19440

Perfekten bilancist

korespondent, s trg-bančno prakso, zmožen jezikov — »Za dopolnilsko službo. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Zmeren honorar 9«. 19429

Taninski les

kostanjev, kupin za takojšnjo dobavo. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Zanesljivost«. 19414

Premog, drva

in sploh kurivo najceneje pri tvrdki Velepič, Bohoričeva št. 1. — Istomlad napredaj nekaj dobro ohranjenih voz. 204

Hrastovo jedilnico

masivno in črno politirano prodam po nizki ceni. Na ogled pri tapetniku Antonu Keleša, Sv. Petra nasip. 19356

Uto za les, trgovino

in Lajterberga pri Mariboru, na proda za 27.000 Din Ljublj. Potehova 331. 19433

Otroški voziček

poceni prodam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19468

Autopropa

za osebni promet — dobro opremljena in rentabilna — v obsegu mariborske oblasti. Z 26-sedežnim, dobro ohranjenim avtomobilom s priključnimi in koncesijo poceni napredaj. — Sprejemne tudi lahko pošto službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 19416

Damsko kolo

ekotaj novo, poceni napredaj. Na ogled pri M. Prezelj, Gosposvetska c. 16 — dvorišče. 19465

Moško kolo

dobro ohranjeno, prodam po nizki ceni. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19472

Kopalno banjo

iz pocinkane pločevine, za odraz močnega oseba (Wienbadwanne) prodam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19473

Kozarci za vkuhanje sadija

Ultraform, novi, kompletne, raznih velikosti, napredaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 19483

Moško kolo

razbijeno, s prostim tekom, prodam za 850 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 19391

Cement Trbovlje

etalno v zalogi. A. Šušnik, Selesmina, Ljubljana. 19491

Kupim

Lisičje

in vse druge kote od divjačin kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravlj, Ljubljana Florjanska ulica št. 9. 45

Sedlo-prička

za manjšega konja, v popolnoma dobrem stanju — kupi graščica Boštjan ob Savi. 19428

Objektiv

zarišnica 24-30 cm, svetloba 4-5, kupi foto Jug v Trzinu. 19231

Elektromotor 3 HP

istostrejni tok, dobro ohranjen, kupim. — Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Motor 25«. 19082-a

Polkrit voz

za enega konja, kupim. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Polkrit voz«. 19441

Tovorni avto

s priklopo, v popolnoma uporabljenem stanju, sposoben za prevoz klad in drv, kupim takoj. Prednost imajo avtomobili s pogonom na ogliš. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »St. 11.841«. 19417

Dirkalno kolo

stano, kupim. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19463

Vodovodnih cevi

razbijenih, dobro ohranjenih, premer 8 cm, kupim. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19463

Porest

in prometni ulici, najraje v mesečno najemino 900 Din — odstopim za 2000 Din. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19482

Lokal

z zelo prometni ulici, najraje v mesečno najemino 900 Din — odstopim za 2000 Din. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra«. 19482

Stavbne parcele

v lepi solatni legi, priprave za vilo, v bližini tramvajev prodam. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Lepe parcele«. 19382

Enodružinsko hišo

na periferiji mesta Ljubljana, oziroma primerno staro hišo v obsegu do 600 m² kupim. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 19439

Enonadstropno hišo

z več stanovanji, gostilno, trgovino, in lepim vrtom prodam poleg rudarskega Sitarjeve. Cena 150.000 Din. Frane Skubic, Zvertnik — Smarjno pri Litiji. 19490

Trgovsko hišo

tik železniške postaje takoj ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 19239

V najem

z vsem inventarjem in stanovanjem za gostilničarja oddam takoj v najem ob glavni cesti v predmestju. Poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Gostilna 38«. 19378

Parcelo ali travnik

vzajem v najem v Ljubljani za 1 ali 2 leti, proti dobri najemini. Plašam več mesecev naprej. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 19466

Dober kratek kavar

prodam v najem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 19484

Lokal

majhen, za spec. trgovino, ob železniški ali event. kake pol ure oddaljen, na prometnem kraju Dolenjske vzajem v najem. Čekovne poudarba na oglašni oddelku »Jutra« pod »Takoj ali pozneje 31«. 19331

Brivnico

30 let obstoječo, prodam takoj. — Zagreb, brivnica, Nova vsa 29. 19250

2 lokala v Kranju

sedanje prostore trg. gremija oddam. Natančne informacije v trgovini M. Golob v Kranju. 19307

Majhno trgovino

z mešanim blagom na zelo prometnem kraju v Ljubljani takoj prodam s blagom in inventarjem vred. Potrebne